דבר

יום רביעי, כ"ח בכסלו תשמ"ט, 7 בדצמבר 1988 ● גליון 19589

היום 12 עמודים ● המחיר 1.40 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.22 ש"ח

היום בדבר

- למה בא ההר למוחמד?/ טדי פרויס
- במערב אין מבינים אותו/ מירי פז
- שנתיים מאסר לרוצח/ טובה צימוקי
- בין המקל והרובה/ דני צדקוני

דבר השבוע

מזג האויר

(ע)– תחזית מזג האויר ליום ד': מעונן חלקית עד בהיר. הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 6־17, רמת הגולן: 5־16, נהריה: 10־21, צפת: 4־14, חיפה: 12־20, טבריה: 8־20, נצרת: 6־21, שומרון: 7־18, תל־אביב: 11־21, לוד: 8־21, יריחו: 9־24, עזה 12־20, באר־שבע: 7־21, אילת: 13־25.

עיקרון תחילה

- „טרנספר חיובי" – מסביר סגן ראש עיריית עכו את דבריו/עמ' 2
- הרופאים משביתים מחר בתיה"ח במרכז הארץ/עמ' 2
- זכות האדם על גופו – בהצעת חוק חדשה/עמ' 3
- „בני הישיבות הם הנשק שבזכותו ניצח צה"ל במלחמות"/עמ' 3
- עמירם ניר הובא למנוחות/עמ' 3
- להעמיד את פורת לדין ולהחזיר את גרוסמן – תובע אהרון הראל/עמ' 6
- שלמה קור הדהים את עמיתיו: מציע לאסור שידורי הסילווסטר/עמ' 6

פרס ורבין פועלים יחד להשגת רוב במרכז ה„עבודה" מחר לחידוש המו"מ עם הליכוד

מחייבי ההליכה לאופוזיציה מגייסים תמיכה נגדית – מקווים להשיג הסכמה להצבעה חשאית

שניים בעד רחבה

פרס אצל הרצוג, אתמול (צילום: יצחק הררי)

מאת עליזה וולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

מרכז מפלגת העבודה מתכנס מחר אחר־הצהריים בבית המכביה כדי להכריע אם להיכנס למשא־ומתן עם הליכוד על הקמת ממשלה רחבה. ההערכה הרווחת במפלגת העבודה היא, שפניית הנשיא אל פרס ושיתוף־הפעולה המחודש בין פרס לרבין להשגת רוב להחלטה לפתוח במשא־ומתן עם הליכוד יכריעו בהתמודדות מול מחייבי ההליכה לאופוזיציה.

„אחרי ששמעתי את דברי הנשיא, חשתי שצריך להיענות לבקשתו", אמר אתמול יו"ר מפלגת העבודה, שמעון פרס, למשלחת של הפדרציות היהודיות בארצות־הברית, שעמה נפגש בלשכתו. „אבקש מהמרכז להיענות לבקשת הנשיא. בכל שגוברים הקשיים בהרכבת ממשלה צרה, כך עולה הסיכוי לממשלה של שתי המפלגות".

גורמים בכירים במפלגת העבודה, הידועים כמקורביו ותומכיו של פרס, התרשמו אתמול שבניגוד להיערכותו הפאסיבית לקראת ההצבעה בלשכת המפלגה בשבוע שעבר, הפעם פועל פרס באמת ובתמים להשגת רוב במרכז המפלגה להצעתו. „מצאנו אותו עושה טלפונים", אמרו אמש ל„דבר" אישים שנפגשו עם הקבוצה קודם; אליו אתמול פרס כדי לגייסה לסייע בידו. אחד מהם אף הביע שביעות־רצון בהתיאום שבין פרס לרבין.

גם ח"כ עוזי ברעם, מזכ"ל מפלגת העבודה, מראשי השוללים ממשלת אחדות, התרשם אתמול שהפעם המאבק יהיה יותר קשה, הן בגלל משקלה של פניית הנשיא אל יו"ר מפלגת העבודה – אחרי שכיוון פנייה דומה אתמול לשמיר – והן בגלל שיתוף־הפעולה המחודש בין

(המשך בעמוד 2)

המפלגות הדתיות מתכתשות על נתחים מעוגת הקואליציה

צומת: לא נצטרף לממשלה צרה בראשות הליכוד

מאת עליזה וולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

התחרות המחודשת למכשלה אחרות והאינטרסים הסותרים של המפלגות החרדיות־דתיות במשא־ומתן הקואליציוני עם הליכוד עוררו אתמול מהומה בתוך המפלגות עצמן וביניהן לבין הליכוד.

שרים בצמרת הסמכותה של הליכוד המשיכו גם אתמול בשיחות עם השותפות לממשלה צרה, אך התחושה הרווחת בליכוד היא שיש פסקזמן עד החלטת מרכז מפלגת

(המשך בעמוד 2)

תחנה ראשונה במסע

גורבצ'וב בהגיעו אתמול לניו־יורק (צילום: אי.פי.)

הפתעת חג המולד של גורבצ'וב לאמריקאים: קיצוץ שליש מהצבא הסובייטי הקונבנציונלי

מאת מרים פוקס, סופרת „דבר" בניו־יורק, וכתבי סוכנויות הידיעות

ניו־יורק (מיוחד ל„דבר"). – מנהיג ברית־המועצות מיכאיל גורבצ'וב יכריז בנאומו באו"ם על יוזמה חד־צדדית של ברית־המועצות לקיצוץ שליש בכוחות הצבא הסובייטי הקונבנציונאלי – הודיע אמש בתוכנית „היום" הלנד.

בשידור נאמר, כי אם אכן יודיע גורבצ'וב על צעד זה – יתפסק הרמטכ"ל הסובייטי.

קודם לכן נמסר כי גורבצ'וב מכין לאמריקאים „הפתעת חג מולד" אותה „יפתח" בניו־יורק.

הנשיא הסובייטי מיכאיל גורבצ'וב הגיע אתמול לביקור של שלושה ימים בניו־יורק והכריז כי שיחותיו עם הנשיא רונלד רייגן ועם הנשיא הנבחר ג'ורג' בוש „ישרתו את האינטרסים של העולם". מקורות במשלחתו של גורבצ'וב אמרו, כי המנהיג הסובייטי מביא עמו הפתעת חג מולד, שאותה יפתח רק בניו־יורק.

גורבצ'וב, שזהו ביקורו השני בארה"ב והראשון בניו־יורק, ירד מהמטוס ללא גינוני טקס רבים. לרגלי המטוס התווה את עיקרי ביקורו: „מחר (היום) אני מתכוון לנאום באו"ם ויש לנו מה לומר בפורום חשוב זה". גורבצ'וב אמר כי לפגישתו היום עם הנשיא רייגן ועם הנשיא הנבחר בוש לא הוכן סדר יום „וכל צד יוכל להעלות כל נושא".

במשלחת הסובייטית מייחסים חשיבות רבה לנאום שעתיד גורבצ'וב לשאת היום בפני המושב ה־43 של העצרת הכללית של האו"ם. לדבריהם הוא יעלה בנאום חזון של עולם, אשר בו הכל משתתפים פעולה כדי להתגבר על הבעיות המשותפות של האנושות.

כמה שעות לאחר הנאום מיועדת לגורבצ'וב שיחה עם רייגן ועם בוש באי גאוונר שבנמל ניו־יורק. פקידים סובייטיים אמרו שגורבצ'וב עשוי להביא עימו „הפתעת חג מולד", שאותה יגלה רק בניו־יורק. אולם מהותה של ה„הפתעה" זו נשמרת לפי שעה בסוד כמוס.

פקידים אמריקאים אמרו כי לא נמסר להם דבר על הצעות שיעלה המנהיג הסובייטי בפסגה, אולם כמה מהם הביעו את החשש, שהסובייטים יפתיעו אותם בהצעות חדשות. הנשיא הנבחר בוש אמר אתמול, כי לא יתפתה להחלטה בלתי שקולה על מועד פגישת הפסגה הקרובה עם המנהיג הסובייטי. כל המשקיפים מצפים כי נושא הפסגה בין הממשל האמריקאי החדש ובין ההנהגה הסובייטית יעמוד על סדר יומם של שלושת המנהיגים.

סגן שר החוץ הסובייטי ולאדימיר פטרובסקי העריך שהשיחות יתמקדו בנושאי הפיקוח על החימוש הגרעיני, סכסוכים אזוריים לרבות אפגאניסטאן ומרכז אמריקה, זכויות האדם והרחבת הסחר בין שתי המעצמות. הנשיא הנבחר בוש אמר, כי יהיה מוכן לדון בכל נושא שיעלה גורבצ'וב, „אולם לא תהיה מצדי שום התחייבות ספציפית לגבי קיצוץ הנשק הגרעיני או נושאים דומים".

ביקורו של גורבצ'וב בניו יורק, השני בלבד של מנהיג סובייטי בעיר זאת, לא יוקדש אך ורק לנושאים פוליטיים. גורבצ'וב ורעייתו ראיסה אמורים לבקר במוזיאון 'מטרופוליטאן', לבקר בסנטראל פארק, לעלות לראש גורד השחקים של מרכז הסחר ואף לבקר ב'לב הקפיטליזם' – הבורסה בוול סטריט. ביקור במרכז קניות מפואר בוטל, כנראה בעקבות ביקורת שגורבצ'וב מתעניין אך ורק במעוזי הקפיטליזם ולא במוסדותיו.

פיקרינג יתמנה לשגריר באו"ם

מאת דליה ויפאל, סופרת „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר").– הנשיא הנבחר ג'ורג' בוש החליט למנות את תומאס פיקרינג, המשרת כשגריר בישראל, לשגריר ארה"ב באו"ם – כך מסרו מקורות המפלגה הרפובליקאית.

פיקרינג בן ה־57 משמש שגריר ארצו בישראל מאז 1986. מינויו בא בצד שורה של מינויים חדשים לממשלו הנכנס של בוש.

מקורות הקרובים לצוות המתכנן את כניסתו של בוש לבית הלבן מסרו, כי בין השאר החליט על מינויה של קארלה הילס, מזכירת הקבינט בממשל הנשיא פורד, לנציגת הסחר האמריקאי. איל הנפט מטקסאס רוברט מוסבאכר ימונה לשר המסחר והכלכלן מייקל בוסקין מאוניברסיטת סטאנפורד ימונה ליו"ר מועצת היועצים הכלכליים בממשל.

חוליית 'פתח' שזרקה הרימון במדרחוב חיפה תיכננה להתנקש באישים ישראלים בכירים

13 איש בחוליה שנלכדה לפני כשבועיים – ביניהם שניים ששירתו בצה"ל ● תדהמה באיבטין

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

הידיעות הבטחון ושוטרי לשכת המודיעין והבילוש במשטרת מרחב חיפה חשפו חוליית חבלה של ארגון 'פתח', שפעלה בשנה האחרונה בתחומי הקו הירוק ובעיקר באזור מרחב חיפה של המשטרה. החוליה מנתה 13 בני־אדם, בתוכם שני חיילי צה"ל ושתי נשים. עשרה מהם, בדווים, מתגוררים בכפר איבטין, אחד מאחד אליפתם ושני בדווים נוספים משבט ערב אל־היאב.

הפיגוע הגדול ביותר המיוחס לאנשי החוליה הוא זריקת הרימון במדרחוב נורדאו בחיפה לפני ארבעה חודשים, שבה נפצעו 25 בני־אדם, ביניהם הילד דן מאיר בן השמונה, שנפצע קשה וכף רגלו נקטעה. חברי החוליה חשודים גם בהשלכת רימון יד בברכת הכרמל לפני יותר משנה, באוקטובר 1987 ואולם רימון זה לא התפוצץ בגלל תקלה. חברי החוליה חשודים גם בהשלכת בקבוקי תבערה לעבר אוטובוסים, שנסעו בסמוך לקיבוץ

(המשך בעמוד 2)

בוש בחר בו

נדחתה בקשת אש"ף לקבל מעמד משקיף באינטרנציונל

מאת סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר").– נשיא האינטרנציונל הסוציאליסטי וילי בראנדט דחה את בקשת אש"ף להתקבל במעמד משקיף קבוע, והוא הודיע בישיבת המליאה אתמול, כי אש"ף יישאר במעמדו כאורח כבוד.

חנא סניורה, שהוזמן כנציג פלסטיני מהשטחים, הביע שביעות רצון מהמסמך החדש של האינטרנציונל למזרח התיכון.

לדבריו, ההצהרה זו מכירה ברצון אש"ף להסדר וקוראת לישראל לקבל את יוזמתו בחיוב. סניורה הודיע על כוונתו להקים מפלגה סוציאליסטית־פלסטינית והוא הציג את מועמדותה להיות חברה באינטרנציונל. הוא אמר שהגיע הזמן שהסוציאליסטים יקבלו את ערפאת עצמו.

שילנסקי וסגניו אישרו ל'תחיה' הצעת חוק לחנינת המחתרת

מאת סופר „דבר" בכנסת

יו"ר הכנסת וסגניו אישרו אתמול לסיעת „התחיה" להניח על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית, הקובעת, שיש לחון את שמוני המחתרת היהודית.

היו"ר וסגניו דחו את יוזמתו של ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) לדחות את הנחתה של הצעת־חוק זאת על שולחן הכנסת, כדי שיוכל להופיע בפני נשיאות הכנסת ולהסביר את השגותיו נגדה.

היו"ר וסגניו קבעו, כי לא היה תקדים להופעתו של חבר כנסת בפני מוסד זה בשלב של דיון על אישור הנחתה של הצעת חוק על שולחן הכנסת. היו"ר וסגניו לא קיבלו גם את טיעונו הנוסף של ח"כ צבן לדחיית הנחתה של הצעת החוק מחמת כוונתו לפנות לבג"ץ בנושא זה. היו"ר וסגניו קבעו, כי הנחתה של הצעת החוק של „התחיה" לא צריכה למנוע מצבן לפנות לבג"ץ.

ערפאת הבטיח להכיר בכתב בישראל, היהודים באו לפגשו

„התקדמות חשובה" בפגישה בשטוקהולם ● גינויים בארה"ב

מאת יקיר צור ומרים פוקס, סופרי דבר, וסוכנויות הידיעות

חברי המשלחת היהודית, שנפגשה אתמול בשוודיה עם יאסר ערפאת, הסבירו היפגשו עמו על סמך הבטחה שערפאת יעמוד בדיבורו הצהרה בכתובה על הכרה במדינת ישראל, כך נמסר אתמול על ידי קרוב המשפחה של אחד ממשתתפי הפגישה. מהאינפורמציה שהגיע לירושלים עולה, כי הפגישה בין ערפאת לקבוצת המנהיגים היהודים אורגנה בפני הכיראה בתיווכו של משרד החוץ השוודי.

הפגישה בין ערפאת למנהיגים היהודים ארכה שש שעות. לא נמסרה הודעה מפורטת על מהלך הפגישה, אולם בכשלת שוודיה הודיעה, כי חלה בה „התקדמות חשובה" היא עשויה לשמש בהתחלה של דיאלוג שלום [illegible]. ערפאת יקיים היום מסיבת עיתונאים [illegible].

חברי המשלחת שנפגשה עם ערפאת היו [illegible] יו"ר תנועת העבודה הציונית בארה"ב [illegible] יו"ר הסניף האמריקאי של הקונגרס היהודי העולמי [illegible] באוניברסיטת פרינסטון [illegible] הכרזה [illegible] לשלום במזרח התיכון [illegible] הכרזה הבינלאומי לשלום במזרח התיכון, אך בכירים בקשתה ללא ידיעתם וללא התייעצות של ראשי הארגון בארץ. אישים נוספים שהוזמנו, כמו הרב אלכסנדר שינדלר ופרופ' ארתור הרצברג, לא נענו להזמנה.

יו"ר תנועת העבודה הציונית העולמית, יחיאל לקס, הופתע אתמול לשמוע על נסיעתו של רוזנפלד לפגוש את ערפאת. לדבריו, צעד זה יחייב את תנועת העבודה הציונית להסיק מסקנות. בישיבת הגוף העליון של התנועה, שיתכנס בשבוע הבא בבולטימור, ידרוש לקס את פיטוריו של רוזנפלד. מנהיגים יהודים אמריקאים כמו מוריס אברם, אילן שטיינברג ואחרים, הודיעו כי חברי המשלחת אינם מייצגים אותם הם מזיקים לעניין השלום.

(המשך בעמוד 2)

אורח בשטוקהולם

שר החוץ השוודי סטן אנדרסון מסייע למנהיג אש"ף יאסר ערפאת לרדת מהמסוק שהביא אותו משדה התעופה בשטוקהולם לארמון האגה בבירה השוודית, שם נועד ערפאת עם קבוצת מנהיגים יהודים מארה"ב. (צילום: א.פ.)

אריה יפה: אנטי־ישראלית קשה ב„קדם הוועידה" בפראג

„אם כך צריכה להיראות ועידת שלום בינלאומית – מוטב שלא תיערך כלל"

– אמר ל„דבר" המזכיר העולמי של מפ"ם, אריה יפה

מאת בועז עברון, שליח „דבר" בצ'כוסלובקיה

פראג (מיוחד ל„דבר"). – ברוח עקום הוועידה הבינלאומית לשלום במזרח־התיכון, שנפתחה בפראג אתמול באווירה אנטי־ישראלית קשה.

המזכיר העולמי של מפ"ם אריה יפה אמר ל„דבר", כי „אם כך צריכה להיראות ועידת שלום בינלאומית, אזי מוטב שלא תיערך כלל".

מרבית המשתתפים, ובישיבת הפתיחה האנטי־ישראלית ושמה של ישראל לא הוזכר אתמול כלל אלא בפי אחד מן הנואמים, פרס לנציג הישראלי מרדכי בר־און. הוועידה, שבה משתתפים כ־50 נציגים מישראל, ברזיל, ארה"ב, בריטניה, צרפת, סין, הודו ונציגי המדינות הבלתי־מזדהות, מצרים, ירדן ואש"ף, נפתחה בנאומים באווירת תנועה בהשתתפות מנהיגים צ'כים בכירים. יו"ר המפלגה הסוציאליסטית הצ'כוסלובקית, קוצבה, קרא לתמיכה פוליטית חדשה ובינה את החלטות אלג'יר „פריצת דרכים היסטורית". סגן ראש ממשלת צ'כוסלובקיה, לובזיק אמר, כי „אין פתרון צבאי, יש לחפש פשרה המקובלת על הצדדים", וקרא לאו"ם לנקוט צעדים מעשיים לכינוס ועידה בינלאומית. כן הוקראו ברכותיהם של מזכיר האו"ם פרז דה־קוויאר ושל נשיא צ'כוסלובקיה גוסטב הוסאק, שקרא ל„כיבוד הדדי".

מקלחת קרה ראשונה מן הצד האמריקאי ציפתה למשתתפים הישראלים בנאומו של רון בס, הבכון ביו"ר ועדת הארגונים הלא־ממשלתיים לנושא פלסטין בוועדת האו"ם, שנשא נאום שכולו שיר תהילה לאינתיפאדה ונבאי לישראל.

מושב אחר הצהריים הוקדש לדברי פתיחה בארבעת הנושאים, שבהם יעסקו באי הוועידה. ראשון הדוברים היה מרדכי בר־און, שדיבר על נושא זכות כל המדינות לגבולות בטוחים ומוכרים. הוא אמר, כי אין הוא מדבר בשם הממשלה, אלא בשם מיעוט גדול של דעת הקהל. כל הדרך שיגיעו אליו צריך להיות סופי הכות ההגדרה העצמית של

(המשך בעמוד 2)

השטחים לשביתה מחר ומחרתיים

על־פי הנחיית כרוז מס' 30 ● כוחות הבטחון נערכים בכוח מתוגבר

מאת דני רובינשטיין ודני צדקוני, סופרי „דבר"

בשטחים ובמזרח־ירושלים התקיימה אתמול שביתה כללית מתוך ההזדהות עם העצירים הבטחוניים, בהתאם להוראות שנמסרו לאוכלוסיה בכרוז מס' 30, שהפיץ שלשום בשם מפקדת ההתקוממות המאוחדת.

השביתה תתחדש מחר ליומיים, לציון מלאת שנה לפרוץ ההתקוממות. התלמידים שחודשו את לימודיהם נקראו לא לספק לשלטונות סיבות כדי לסגור שוב את בתי הספר.

זרועות הבטחון נערכו בכוחות גדולים, כדי לקדם נסיונות להביא לחידוש המהומות הכבדות האלים בסוף השבוע, לאחר שבכרוז ראשון נקראו התושבים להסלים את המאבק במלאת 21 שנה להקמת החזית העממית בהנהגת ג'ורג' חבש. בעקבות התלסות אלג'יר, הגבירו תומכי החזית העממית את פעולות ההתנגדות הם משביתים ביקורת כלפי חבש בטענה שגילה עבודה

(המשך בעמוד 2)

נתוני „החוק לשירות האדם" ברמאללה

שנה לאינתיפאדה: 400 הרוגים, 20,000 פצועים ו־20,000 עצורים

מאת דני רובינשטיין, סופר „דבר"

400 הרוגים, 20,000 פצועים ו־20,000 מעצרים; זהו הסיכום של שנת האינתיפאדה, שנערך על־ידי ארגון „החוק לשירות האדם" שמרכזו ברמאללה.

אנשי הארגון בראשות עורכי הדין רג'א שחאדה וג'ונתן כותאב הפועלים בחסות ארגון המשפטנים הבינלאומי בז'נבה, אוספים בשיטתיות נתונים לגבי האירועים בשטחים, ועמד לרשותם צוות שגבה עדויות מהתושבים. 400 ההרוגים ו־20,000 הפצועים נפגעו מירי של כדורים חיים, קליעי פלאסטיק וגומי, מכות ומגאז מדמיע. מבין 20,000 העצירים, 3,000 הם עצירים מינהליים (שחלקם כבר שוחררו).

בנוסף לכך, מצביע הדו"ח על הריסה של 100 בתים מסיבות בטחוניות ואטימה של 45 בתים. הדו"ח כולל נתונים על 32 גירושים שבוצעו ועוד 26 איש שנגזרו עליהם צווי גירוש.

מתוך נתוני הוא 1,600 המקרים, שבהם הוטל עוצר ובכללם 400 מקרים שהעוצר נמשך יותר משלושה ימים ועד 40 יום.

דו"ח ארגון המשפטנים מניו־יורק

דו"ח נוסף שפורסם אתמול הוא של ארגון המשפטנים למען זכויות האדם מניו־יורק הבודק בו הפרות זכויות האדם בכמה מקרים שנבדקו בשטחים. דו"ח זה שם את הדגש על מעצר שבעה איש פעילים לזכויות האדם ועורכי דין והוא כולל בדיקה של מתנה המעצר בקציעות. „תנאי המעצר בקציעות של תושבים מהגדה ומהרצועה הוא הפרה של הסעיף הרלבנטי באמנת ז'נבה", קבע הדו"ח.

הכינו את הדו"ח וירג'יניה שרי ומיכאל פוזנר, שביקרו בקציעות ושוחחו עם עצירים ועם בני משפחותיהם.

هكذا صدر الأصل

סגן ראש עיריית עכו, שדבריו חוללו סערה:

אני רוצה טרנספר חיובי של ערבים מעכו החוצה – לכפרים

מאת יוסי ליבוביץ
סופר "דבר" בגליל המערבי

"אני רוצה ליישב את הערבים בעכו העתיקה, הערבים כאן גרים בתנאים לא אנושיים, בתים הרוסים ומוזנחים. אני רוצה לערב בנושא הזה את משרדי הממשלה שיפתרו את הבעיה על הצד הטוב ביותר, אך מחוץ לעיר בכפרים הערביים הסמוכים לעכו. צריכים, ואני מדגיש שוב: הכל ייעשה בהסכמה בדרך החיובית", כך הסביר אתמול סגן ראש עיריית עכו דוד ברלב (ליכוד) את הצעתו ל"טרנספר חיובי" של הערבים בעיר, הצעה שעוררה סערה בישוב.

ברלב טען עוד כי 400 משפחות יהודיות מתכוונות לעזוב את עכו, דבר שיחזק את הצד הערבי של העיר. הוא הוסיף כי לא השימוש במונח "טרנספר חיובי", היא שהרגיזה אלא קריאתו שעכו תמשיך להיות עיר יהודית. לדבריו גם ערביי ישראל אינם מסתירים את הזדהותם עם אש"ף אותו הם רואים כנציגם, ארגון שאימץ לאחרונה את החלטת החלוקה 181 שלפיה עכו תהיה בחלק הערבי של פלשתין.

חבר הכנסת חוסיין פארס תושב עכו (מפ"ם) אמר בתגובה כי הכרזתו של ברלב על "טרנספר חיובי" היא גזענות ומסרתה פוליטית. "מי שמדבר כיום על טרנספר של ערבים מעכו לכפרים, ידבר מחר על טרנספר מישראל החוצה. יהודים לא באים לעכו בגלל שלא מפתחים את העיר ולא בגלל הערבים. אם יתנו תנאים יבואו גם יהודים".

חבר מועצת העיר מטעם חד"ש רמזי חורי פנה בתביעה לראש עיריית עכו אלי דהקסטרו לכנס מיד ישיבת מועצה שלא מן המניין כדי להדיח את ברלב, סגנו, מתפקידו, במיוחד עקב טיפולו בתיק החינוך בעירייה, עליו הוא מופקד בשל הבעת רעיונות גזעניים. לתביעת פיטורי ברלב הצטרפו גם חבר הכנסת חוסיין פארס וכן גם סגן ראש העירייה הנוסף בטעם מפ"ם חילמי שפעי. האחרון הודיע כי הצעתו של ברלב היא הסתה קשה נגד האוכלוסיה הערבית המקפחה שבנתה בעיר מערכת יחסים טובה עם היהודים במשך 40 שנה. לדבריו הצעתו של ברלב נועדה למשוך אליו קולות יהודים שיצביעו עבור הליכוד.

למרות ביטויי הזעם בקרב ערביי עכו לא נראתה אתמול הכונה מיוחדת בעיר. זאת, לאור קריאתם של ראשי הציבור הערבי שלא להיגרר אחר הקריאה הפרובוקטיבית של ברלב. לסופר "דבר" נודע כי למרות הקריאות להדיח את ברלב מתפקידו אין ראש העיר אלי דהקסטרו נוטה לצדד ברעיון בביוחד לאור הקירבה לבערכת הבחירות לרשויות המקומיות.

חוליית 'פתח' שזרקה הרימון במדרחוב חיפה

(המשך מעמוד 1)

שער-העמקים בחודשים פברואר-מארס 88, שחלקם פגעו באוטובוסים וגרמו נזקים. כן הם חשודים בזריקת בקבוקי תבערה לעבר מכוניות בכביש שפרעם-נצרת, בקבוקים שלא פגעו בכלי רכב ולא גרמו נזק. לחוליה מיוחסות שתי הצתות בחניוני אוטובוסים של 'אגד' בקרית-טבעון ובשני מקרים אחרים לגרימת נזקים כבדים לאוטובוסים שחנו במקום. חברי החוליה מואשמים, כי תכננו לחטוף חיילים וחיילות מתחנות הסעה באיזור הצפון ולרצוח אותם. בחיפוש שנערך בבתיהם נמצאו חמישה רימונים-יד גנובים מצה"ל, שנועדו לפיגועים נוספים.

במסיבת עתונאים, שערך אתמול מפקד מרחב חיפה של המשטרה, תת-ניצב יוסי לוי, הוא גילה, כי חברי החוליה נעצרו כבר לפני כשבועיים, אולם הפרשה נותרה חסויה עד אתמול לפנות ערב.

אנשי החוליה השתייכו ל'פתח' והם הופעלו מחוץ לארץ. תת-ניצב לוי סירב לומר מי היו אנשי הקשר של החוליה. עוד נודע, כי המחבלים שהשליכו את הרימון במדרחוב נורדאו בחיפה נמלטו מהמקום רגלית לעבר מכונית, שהמתינה להם ברחוב סמוך. ככל שנודע, ההוראות שקיבלו אנשי החוליה ממפעיליהם בחוץ לארץ היו לפגוע בכל ריכוזי האוכלוסיה האפשריים.

החשודים שחזרו את המעשים המיוחסים להם בפני חוקריהם. נגד החשודים יוגשו בימים הקרובים כתבי-אישום לבתי הדין הצבאיים ולבתי המשפט האזרחיים.

ראש החוליה הוא סמיר סלאח פרשאוי, בן 21, מאיבטין.

הוא נעצר בגמל התעופה לוד לפני כשבועיים, בעת שחזר מאתונה עם שתי אחיותיו נואל, בת 27, ומופידה, בת 19. שתי הנשים הוחזקו במעצר כשבוע ימים ושוחררו ביום שישי שעבר. שאר העצורים בפרשה הם איבראהים עבד אביריה, בן 21, ואליד תאופיק פחרי, בן 23, ג'מאל עדי אל-עבדי, בן 22, עלי חסאן בושקאר בן 25, עלי עבדאללה אמריה בן 23 (שחיכה בטנדר בעת שסמיר סלאח, ראש החוליה, זרק את הרימון ברחוב נורדאו), זיאד סולימן אמריה, בן 18, אמר מוחמד חילף, בן 20, כולם תושבי הכפר איבטין.

עוד נעצרו שני החיילים מאג'ד מוחמד חילף, בן 27, ועמאר מוחמד מוספה חוג'ירת, בן 25, שניהם מהכפר קעביה וכן נעצר דלאל חג'ג מאג'נה, בן 20, מאום אל-פחם.

אחיות נבאים במשפחת פרשאוי

במשפחת פרשאוי מהכפר איבטין, שבנם, סמיר סלאח, נחשד כראש חוליית המחבלים, שררה אמש אווירת נכאים.

האב, פלאח, בן 68, סיפר אתמול כי במשך 28 שנים הוא עובד במפעל 'לגיד' שבקיבוץ יגור. "אנחנו שכנים עם היהודים הרבה מאד שנים. אינני מבין איך דבר כזה קורה. אני גידלתי את ילדי קיבוץ יגור, אבל אני בטוח שכל המקרה הזה בטעות. הילדים שלי לא עשו כלום". האח הבכור במשפחה, טהא, בן 32, סיפר אתמול כשרמעות בעיניו, כי אתמול פוטר מעבודתו במפעל 'מרצפות אלוני', לאחר שלמנהלי המפעל נודע שאחיו הוא זה שזרק את הרימון במדרחוב נורדאו בחיפה. "המקרה הזה הרס את המשפחה שלנו לגמרי".

אחיותיו של סמיר, נואל ומופידה, שנעצרו גם הן בידי המשטרה בחשד חברות בארגון 'פתח', סיפרו אתמול בביתן, כי הן נסעו לטיול יחד עם סמיר ביוון לפני יותר משבועיים, כדי לבקר אחיין המתגורר במדינה זו. "היה לנו קר, ולכן חזרנו כעבור שבוע וחצי ואז עצרו אותנו כשנחתנו בנמל התעופה בלוד. אין לנו כל קשר לארגוני המחבלים ולהאשמות שמייחסים לנו", אמרו האחיות.

מוכתר הכפר איבטין עלי קריידי אמריה גינה אתמול את המעשים המיוחסים לחברי החוליה. לדבריו, בכפר אין עדיין יודעים במה מדובר, אולם הוא עצמו הוכה בתדהמה כששמע שעשרה מבני כפרו משתייכים לחברי החוליה.

יעל מאיר, אמו של דן מאיר בן השמונה שנפצע באורח קשה בפיגוע במדרחוב בנורדאו אמרה אתמול בתגובה, בעת שנתבשרה כי זורקי הרימון נתפסו: "עכשיו, כששמעתי שתפסו אותם, עוברת בי צמרמורת. היינו בטוחים שלא יתפסו אותם. אנחנו לא השתגענו, לצרות שעברנו חוויות קשות וסבלנו הרבה. אני מאחלת לאותם מחבלים שיסבלו בדיוק כפי שאנחנו סבלנו. אני בטוחה שהמדינה תעניש אותם כפי שמגיע להם כדי שהם יהוו דוגמה והרתעה לאחרים מלעשות מעשים דומים". האם סיפרה, כי בנה, דן, התאושש יפה מאז המקרה וחזר להיות ילד נורמאלי. היא גילתה, כי מאז המקרה לא ביקרה עם בני משפחתה במדרחוב נורדאו בחיפה.

אריאלה ראובני, סופרת "דבר" בחיפה מוסיפה: דן מאיר, בן 9, שנפגע בפיגוע במדרחוב נורדאו באורח חמור, וכף רגלו נקטעה, אמר, כי שמח לשמוע בדרך שהמחבלים נתפסו והוא מקווה שיבואו על עונשם. הוא סיפר כי עכשיו הוא כבר לומד בבית הספר, שוחה ומנגן, ועם על גילויי אהבת הבהלהויה.

קצינים בכירים במשטרת מרחב חיפה הוכו בתדהמה בעת שצפו אתמול בערב בתוכנית 'מבט' של הטלוויזיה, אשר התייחסה לפרשת חשיפת חוליית המחבלים באיזור חיפה.

הכתבה, כך מסתבר, הוכנה ארבעה ימים לפני שידורה, על-פי יוזמה של שירות הבטחון, ספגה אל כתב הטלוויזיה משה שלונסקי, בלא ידיעת גורם כלשהו במרחב חיפה של המשטרה.

במשטרה זעמו אתמול בלילה במיוחד על פרטים רבים שנמסרו לטלוויזיה, כאשר לפני כן הוסכם עם השב"כ שחלק מהפרטים יישארו חסויים. בין הפרטים שלא נמסרו במסיבת העתונאים שנערכה במרחב חיפה היו תצלומיו בתו-לאיך, של מי שנחשב: בעיני השב"כ כמנהיג החוליה, אדם בשם סמיר מהכפר איבטין, ואשר גייס את חברי החוליה באמצעות כספים, שנמסרו לו בהיותו באתונה.

סמיר היה גם זה שזרק את הרימון במדרחוב נורדאו בחיפה. הוא נמלט לעבר רכב שהמתין לו בקרבת מקום, אותו נהג עלי עבדאללה, וכן המתין, והשניים נמלטו. זהות הרכב ידועה.

בעקבות השידור מתברר, כי חברי החוליה תכננו לפגוע באישים ידועים בישראל, אולם עובדה זו פורסמה אך ורק בטלוויזיה, בניגוד לסיכומים מוקדמים שהושגו עם השב"כ. "זה כנראה פתרו שלא ניתן להם קרדיט, ופעלו מאחורי גבנו", אמר אמש לסופר "דבר" קצין בכיר במטה הצפוני של המשטרה.

נינה סימון – בישראל

(ע).– זמרת הבלוז והנשמה נינה סימון הגיעה אמש לישראל לסיבוב הופעות. בפעם האחרונה היתה כאן נינה סימון לפני 10 שנים.

"באתי עם שירים חדשים, ואני נרגשת מאוד", אמרה הזמרת המפורסמת, שלבשה מקטורן אדום והיתה מלווה על-ידי להקתה היא תופיע בבנייני האומה, בהיכל התרבות בתל-אביב ובקונצרט מיוחד במלון "הילטון" בת"א.

המפלגות הדתיות מתכתשות

(המשך מעמוד 1)

העבודה מחר. בלשכת ראש הממשלה אומרים: "מתכים לטלפון מפרס על כניסה למשא-ומתן". שמיר עצמו לא נסוג מהיענותו לתנאים שהציג צוות ההנהגה של המערך, אך חזר וציין ש"בשום מקרה לא תהיה רוטציה".

סיעת "אגודת ישראל" ניתקה אתמול מגע מהליכוד בעקבות דרישתה הלא-מתפשרת לראשות מינהל החינוך התורני, שהובטח ל"דגל התורה". חברים בסיעת "אגודת ישראל" הביעו אתמול תרעומת על כך ששרים בליכוד אינם מתואמים, ובעוד האחד מבטיח להם משהו, האחר אינו יודע על כך. גורמים בכירים בליכוד אמרו אתמול ל"דבר", שהשרים שרון ומודעי ידעו שלא בכדי לא הוכנס הסעיף על המינהל לחינוך תורני למסמך ההתחייבויות ל"אגודת ישראל". המינהל יועד ל"דגל התורה", שאיתה ביקש הליכוד לחתום הסכם, כדי להבטיח את תמיכתה שעה שלא היתה ודאות שיתגבש הגוש החוסם של המערך.

בליכוד מתכוונים למצוא נוסחת פשרה בעניין המינהל לחינוך תורני, אך את הקרע ניצלו בינתיים גורמים במפד"ל, המעוניינים להשיג רווחים סקטוריאליים. בניגוד לעמדה המוצהרת של הנהגת המפד"ל ומוסדותיה, בעד ממשלת אחדות עם המערך, פועלים יוצאי מצ"ד למען השגת התחייבויות הנגזרות מממשלה צרה.

לפיכך, נועדו אתמול ראשי מצ"ד-לשעבר – יוסקה שפירא, חנן פורת, חיים דרוקמן ויצחק לוי – עם ראשי ש"ס, השר יצחק פרץ ומנכ"ל משרד הפנים, אריה דרעי לפגישה, שנועדה להיות חשאית, ונחשפה באקראי על-ידי צוות הטלוויזיה. בחלק מהפגישה השתתף גם אבנר שאקי. בשיחות עם ש"ס הציעו אנשי המפד"ל, על דעת עצמם, חילופי סגני-שרים בין שתי המפלגות במשרדים שבראשותם: סגן-שר לש"ס במשרד החינוך בהנהגת המפד"ל, שיהיה אחראי על המינהל לחינוך חרדי, תמורת מנכ"ל ל"דגל התורה", קרובתה של ש"ס, וסגן-שר למפד"ל במשרד השיכון בהנהגת ש"ס, שיהיה אחראי על הבניה הבפרית וההתנחלויות.

אנשי המפד"ל הציגו את הפגישה שנחשפה, כניסיון לגיבוש חזית דתית רחבה, אך בעצם ביקשו אנשי מצ"ד לקדם את סיכויי בחירתם של יוסקה שפירא לשר מטעם המפד"ל ושל חנן פורת לסגן-שר במשרד השיכון. חשיפת הפגישה עוררת את חמתם של ראשי המפד"ל, המדגישים בכל פגישה עם הליכוד, שלא יסכימו למינוי סגן-שר מטעם מפלגה לא-ציונית במשרד החינוך.

ואם לא די בכך, נפגשו אנשי מצ"ד-לשעבר גם עם ראשי "אגודת ישראל", שהתכנסו במלון "הכרכר" בירושלים, כדי לכלכל את צעדיהם במו"מ עם הליכוד. נציגי המפד"ל ניסו להשפיע על אנשי "אגודת ישראל" לחזור על תביעתם למינהל החינוך התורני, בטענה שהמפד"ל תראג לאינטרסים שלהם. יצויין, כי גם כיום יש במשרד החינוך אגף עצמאי לחינוך התורני, שייסדה "אגודת ישראל" ובראשו נציג של המפד"ל.

קשיים גם מימין

בינתיים, הודיעה אתמול "צומת", כי החליטה שלא להצטרף לממשלה צרה של הליכוד. עם זאת, תתמוך "צומת" בממשלה של הליכוד אם תוצג לכנסת. הפגישה האחרונה של צוותי המו"מ של הליכוד ו"צומת" התקיימה בסוף השבוע שעבר.

"צומת" גם הצטרפה אתמול לפנייה משותפת לה ול"המרכז-שינוי" אל שמיר ואל פרס, ובה קוראות שתי המפלגות להקמת ממשלה זמנית, מצומצמת מאוד במספר חבריה, בהשתתפות המערך והליכוד בלבד. ממשלה זו, על-פי הצעת "צומת" ו"המרכז-שינוי" תביא בתוך שנה לשינוי שיטת הבחירות ולבחירות חדשות על-פי השיטה החדשה. "התפתחות האחרונה ממחישה ביתר-שאת את כשלון שיטת הבחירות הנהוגה בישראל, והפתרון המוצע הוא היחיד שימנע את המשך הביזיון", נכתב בפנייה, שחתומים עליה הח"כים של שתי המפלגות: אמנון רובינשטיין ואברהם פורז מ"המרכז-שינוי" ורפאל איתן ויואש צידון מ"צומת".

אתמול גם הודיעה ח"כ גאולה כהן כי היא פורשת מצוות המשא-ומתן של "התחיה". "הגיע רפש עד נפש", התבטאה ח"כ כהן בחריפות על מאמציו של הליכוד להקים ממשלה רחבה.

לדבריה, היתה מוכנה "לבלוע צפרדעים רבות למען ממשלה לאומית צרה", אך "כשברור לה שפני הליכוד לממשלה רחבה, כל האמון שלה שייעשה עוד מאמץ להקמת ממשלה לאומית צרה, התערער". ח"כ כהן תבעה לכנס את מזכירות "התחיה" היום לדיון על צעדיה הבאים של המפלגה.

ערפאת הבטיח

(המשך מעמוד 1)

ערפאת התקבל בכבוד השמור לראשי ממשלות עם הגיעו אתמול לשדה התעופה של שטוקהולם. שר החוץ השוודי סטן אנדרסון קידם את פניו בנשיקה בשדה התעופה יחד עם שורה של בכירים בצמרת הממשל השוודי. ראש הממשלה אינגוואר קארלסון קיצר את ביקורו בצרפת כדי לחזור לארצו ולהיפגש עם ערפאת.

דובר של אש"ף בשטוקהולם אמר, כי ערפאת יבקש מהממשלה השוודית להכיר במדינה הפלשתינית, שעליה הכריז באלג'יר. נמסר, כי ביקורו של ערפאת בשוודיה יימשך יומיים וכי הוא יגור בארמון מלכותי השמור בדרך כלל לאורחים רמי מעלה. בארמון זה גם התקיימו השיחות עם המנהיגים היהודים.

הפדרציה הציונית בשוודיה גינתה את הזמנתו של ערפאת לשוודיה ואת פגישתם של היהודים האמריקאים אתו. הקהילה היהודית בשוודיה מתכוננת לקיים הפגנת תמיכה גדולה בישראל בעוד יומיים, בעת הגשת כתב האמנה של שגרירה החדש של ישראל בשבדיה, משה ינר.

בתוך כך אמר אבו איאד, האיש מספר שתיים ב'פתח' כי יוון, ספרד ואיטליה יודיעו בקרוב על הכרתן במדינה הפלשתינית. בנאום בכווית אמר אבו איאד כי שלוש מדינות אלה ממתינות לפרסום הולסתן, עד שצרפת תומך את ערפאת לביקור בפאריס ונציגות אש"ף בצרפת תועלה לדרג של שגרירות. יצויין כי הנשיא פרנסואה מיטראן אמר בשבוע שעבר, שערפאת לא יוזמן בקרוב לצרפת.

סגן שר-החוץ הבריטי אמר אתמול כי בריטניה אינה מתכוונת להדק את קשריה עם אש"ף. מקורות יודעי דבר במשרד החוץ הבריטי אמרו כי ראש הממשלה מרגרט תאצ'ר החליטה לא לאפשר פגישות בדרג של שרים עם ערפאת, כל עוד אש"ף אינו מוקיע את הטרור באופן חד-משמעי. הדבר נעשה בלחץ אמריקאי.

פקיד בכיר באש"ף אמר אתמול כי ארה"ב תנקוט גישה חיובית יותר כלפי העניין הפלשתיני, כאשר ג'ורג' בוש יתמנה לנשיא. סאלם זענון, סגן נשיא המועצה הלאומית הפלשתינית, אמר שאש"ף אינו רואה בבוש אחראי להחלטה שלא להעניק אשרה לערפאת.

פרס ורבין פועלים יחד

(המשך מעמוד 1)

פרס לרבין, בעקבות המתיחות שהשתררה ביניהם מאז ההצבעה בלשכה בשבוע שעבר ומה שהתגלה בעקבותיה.

עם זאת, ברעם עצמו, לא חזר בו מהשליליתו את הליכתה של מפלגת העבודה לממשלה בראשות הליכוד. לדבריו, אמר גם לנשיא המדינה, שאליו הוזמן בעקבות פרס, אתמול בבוקר, כי נתן למפלגת העבודה "עצה לא נכונה". ברעם ריכז אתמול מחדש את, קבוצת חברי-הכנסת, שאיתם פעל להשגת הרוב בלשכה בשבוע שעבר, ועם אלה נכבים: חיים רמון, דוד ליבאי, מיכה חריש, לובה אליאב, נאווה ארד, מיכאל בר-זוהר, עמנואל זיסמן, רענן כהן, אלי ברמנהם, אפרים גור וחגי מרום, חבר התק"ם המחייבת השתתפות בממשלת אחדות.

פרס נפגש עם הנשיא הרצוג בשעה 8 בבוקר והפגישה ביניהם נמשכה כמעט שעה. הנשיא דיבר על הפסקת תהליך ההתבוהות ועל הקמת ממשלה שתוכל להתמודד עם הבעיות שהמדינה צריכה להתמודד איתן. "אני התרשמתי מאוד מדברי הנשיא", אמר פרס אחרי הפגישה. "הודעתי לו שאני אציע לכנס את מרכז המפלגה עוד השבוע ואמליץ בפני המרכז להיענות לפניית הנשיא". אחריו נפגש, כאמור, עם הנשיא מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם ואחריכך נפגשו ברעם ופרס בלשכת שר החוץ. בפגישה זו ביקש יו"ר מפלגת העבודה ממזכ"לה לכנס את המרכז בהקדם.

מרכז מפלגת העבודה מונה כ-1250 חברים, ואתמול העריך ח"כ ברעם, שהגוש שירכז 450 איש יוכה ברוב, מתוך הנחה שלא כל חברי המרכז ישתתפו בהצבעה. אתמול התחילו המחייבים הליכה לאופוזיציה באיסוף חתימות של 30 אחוז מחברי המרכז כדי לקיים הצבעה חשאית.

הגרלת הלוטו

(ע). – להלן תוצאות הגרלת הלוטו מספר 49/88 שהתקיימה ביום 6.12.88: הועלו בגורל המספרים הבאים:
5, 6, 13, 15, 19, 41 והמספר הנוסף 17.

דבר DAVAR
מאוחד עם למרחב

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת: ד"ר יורם פרי

המו"ל "דבר" בע"מ
נדפס ב"דפוס דבר בע"מ"

המערכת והמנהלה תל-אביב
רח' שינקין 45 ת"ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (5 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94329

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 642111-2-3, מ. 33104

נשיאת הפדרציות היהודיות לשגריר ארד:

לא נרפה מ"מיהו יהודי" עד אחרית הימים

מאת דליה רזאל, סופרת "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר").– "לא ראיתי הבנה אמיתית בארץ, לגבי הקרע שייגרם עם יהדות ארה"ב, אם אכן יתקבל התיקון בחוק 'מיהו יהודי'". כך אמרה אתמול לשגריר ישראל משה ארד נשיאת הפדרציות היהודיות שושנה קארדין, שהזהירה לא מכבר מביקור בישראל באותו עניין.

קארדין אמרה זאת בפגישה, שהתקיימה באווירה רוויית רגשות, בהשתתפות כ-100 מנהיגים, נציגי 42 פדרציות, מכל רחבי ארצות-הברית בשגרירות בוואשינגטון.

קארדין ביקשה מארד להעביר מסר לרה"מ שמיר ולשר החוץ פרס, וקראה להם לפרסם הודעה משותפת על דחיית כל תיקון לחוק 'מיהו יהודי'. היא הוסיפה, כי היא מבינה שאינם יכולים לעשות זאת כל אחד בנפרד, אולם יחד הם "מסוגלים למנוע את עריצות המיעוט", אמרה.

"יהדות העולם, אנחנו, בסכנה", הזהירה קארדין. היא סיימה בהדגישה שהנושא "רציני ביותר, ואנו מצפים שקולנו ועומק כאבנו יזכו להתייחסות".

השגריר ארד השיב, כי איננו רואה את דברי הנשיאה ושאר נציגי הפדרציות כמחאה. אלא כ"הבעת דאגה כנה של אנשים שנפגעו". הוא הבטיח, כי ימצא ערוץ מתאים להעברת המסר וביקש מהנוכחים לגלות התאפקות, "לא לגבי התכנים, אלא לגבי הדרכים והפורומים", בהם הם בוחרים להעביר המסרים לשלטון בישראל.

בזמן שהוקדש לשאלות ותגובות התבטאו מנהיגים שונים ברוח דומה הדגישו, כי סבלנותם איננה אינסופית ואחד מהם אף ביקש שלא להעמידה במבחן. "צריך להפטר מהעניין לנצח", אמר.

רב רפורמי אמר, כי משמעות התיקון, אם יתקבל, תהיה, כי כל מה שעשה משך 30 שנות פעילותו כרב, היה כלא-היה. "יש לנו רק כמות מוגבלת של אנרגיה לבזבז על העניין", הצטרף למתריעים.

קארדין סיכמה בהצהרה ש"לא נפגע בבטחון ישראל ולא נאיים על עתידה, אולם בעסוק בנושא עד אחרית הימים, אם יהיה צורך".

קליינר במקום כהן

מאת סופר "דבר"

עם מותו מדום לב של חבר הכנסת יגאל כהן, שהובא אתמול למנוחות (ראה ידיעה בעמוד אחרון), ייכנס לכנסת הבא אחריו ברשימת הליכוד, מיכאל קליינר.

קליינר, בן 40, נולד במינכן והוא משפטן בהשכלתו. בעבר שימש יו"ר הסתדרות הסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב, חבר מועצת עיריית תל-אביב ומנהל המחלקה לחינוך ותרבות בגולה של ההסתדרות הציונית.

בכנסת ה-10 כיהן כחבר כנסת מטעם הליכוד, והיה פעיל בעיקר בוועדת חוקה, חוק ומשפט ובוועדה לעליה וקליטה.

מזג אוויר נאה מהיום

מאת דוד מרשיוב ויוסף מיכלסקי, סופרי "דבר"

במשך יום אתמול ירדו גשמי בצפון הארץ ובמרכזה בכמויות מועטות, הנעות בין 5 מ"מ ל-10 מ"מ. הגשמים הגיעו עד איזור אשדוד וגם בבאר-שבע ובהנגיב היו ממטרים קלים.

החזאי התורן בתחנה המטאורולוגית מסר אמש, כי באיזור חיפה, עכו ונהריה היו סופות רעמים וכמות הגשמים, שירדה באזורים אלה הגיעה עד 20 מ"מ. בצפת ובגליל ירדו גשמים עזים. הסיבה לגשמים – מעבר אפיק רום באזורנו, שגרם לאי-יציבות.

כמויות הגשמים שירדו מראשית העונה ועד כה הן נמוכות בהרבה מהממוצע. בעקבות הגשמים היו גם טמפרטורות נמוכות בשיעור 5 עד 7 מעלות, לעומת שלשום. הגשמים היו אמורים להפסק הלילה. התחזית להיום ולימים הבאים, עד סוף השבוע היא מזג אוויר נאה והטמפרטורות יעלו במקצת.

שבר הענן, שפקד את הגליל המערבי אתמול בבוקר, גרם לשיבושים רבים באספקת החשמל לצרכנים. בגלל הגשם, הברד והרוח החזקה נותקו חמישה קווים של מתח גבוה באיזור.

בית לתזמורת המשטרה

מאת יורם לוי, סופר "דבר" בירושלים

תזמורת משטרת ישראל זכתה אתמול לבית משלה. במעמד שר המשטרה, ראש עיריית ירושלים, מפכ"ל המשטרה, סגל הפיקוד ומוזמנים רבים, נחנך בית התזמורת השוכן מעתה דרך קבע ב"בית בריליק", ליד בית החייל. בית התזמורת כולל אולם הופעות, חדרי חזרות, ספריית תווים ומשרדים.

במהלך הטקס העניק המפכ"ל דוד קראוס מגן הוקרה למנצח התזמורת סנ"ץ מנשה לברן כביטוי לעבודתו המסורה ולהפיכתה של התזמורת לגוף המייצג את המשטרה ופועל להידוק שיתוף הפעולה ביחסי הקהילה למשטרה. "דווקא בזמנים קשים כפי שאנו מצויים היום במציאותנו עם הקשיים והסכנות מבחוץ ובמפנים, חובה עלינו לשמר את האנושי והתרבותי שבדרכי עבודתנו", אמר קראוס.

אם כך צריכה

(המשך מעמוד 1)

עם אחד מוגבלת על-ידי זו של האחר. תהליך השלום צריך להביא להשלמה עם המציאות וצריך לשבוע את רצון הקהל הישראלית, כי אין כוונה לאסטרטגיה בשלבים. מושג גבולות בטוחים ומוכרים קשור גם עם יכולת הרתעתה של ישראל.

חבר הנהגת אש"ף, האלד אל-חסן, שדיבר על זכות הפלשתינים להגדרה עצמית, אמר כי הצהרת בלפור המבוסס נטלו מהפלשתינים זכות זו וגם החלטת החלוקה של האו"ם מהווה פגיעה בזכות ההגדרה העצמית, משום שלקחה את הטריטוריה וחילקה אותה לשניים. הוא ציטט את כל החלטות האו"ם ועמד במיוחד על זכות השיבה. באלג'יר, אמר אל-חסן, עשינו צעד שכל העולם ציפה שנעשה ואנו מצפים לתגובה ישראלית.

שר המשפטים האמריקאי לשעבר, רמזי קלארק, הידוע בגישתו העוינת לישראל, דיבר על התנאים המוקדמים והערובות להבטחות בטחון הדדי. הוא אמר, כי לכוח האו"ם צריך להיות מונופול על שמירת השלום ועל שימוש בנשק. הוא קרא ליישם תוכנית כלכלית לפיתוח האיזור, ובעיקר המדינות הערביות שהן עניות, בשעה שישראל נוטלת את עיקר הסיוע האמריקאי. הוא קרא לפירוק הזמוש של האיזור, כולל חיסול הנשק הגרעיני.

שר החוץ של הרפובליקה הרוסית ולאדימיר וינוגראדוב, שהתייחס לנושא תהליך ההפעלה של ועידה בין-לאומית, אמר, כי ועידה זו צריכה להיות "קבועה ורצופה עד לסיום מוצלח. צריך להיות לה אופי יוצר, כדי שתוכל להביא פתרונות תוך תהליך הוועידה. חמש החברות הקבועות במועצת הבטחון אמורות לתת ערבויות ולכן חשוב שתהיינה מעורבות ותקבלנה מידע על התפתחות הדיונים". עם זאת, אמר, יש צורך בגישה גמישה לגבי הצד הפרוצדוראלי, שיכלול גם משא-ומתן ישיר, גם קבוצות דיון מעורבות וגם ישיבות מליאה.

כדיון השתתפו, בין השאר, נציג הודו, בלורים בושם, שהכחיד את תמיכתה העקבית של הודו בפלשתינים וציטט את מהטמה גאנדי, שאמר, לדבריו, "פלשתין שייכת לפלשתינים, כמו צרפת לצרפתים, כמו אנגליה לאנגלים".

השגריר המצרי הנודד תחסין באשיר, המייצג את הנשיא מובארק, קרא לנוכחים להפעיל מנופים על ההסתדריה ולבדוק מעשית איך מכינים ועידה בין-לאומית.

גואם נוסף בשם הנס קשלר, שהוצג כראש ארגון קדמה בין-לאומי, קרא להטיל סנקציות כלכליות על ישראל.

ברה"מ מיוצגת בוועידה במשלחת נכבדה של שבעה חברים ובהם, פרס לווינוראדוב, גם סגן ראש ממשלת אוקראינה, מומחה הקרמלין לענייני המזרח התיכון אלכסנדר זוטוב, ומומחים נוספים לענייני המזרח התיכון.

מארה"ב הגיע גם הפעיל האנטי-ציוני אלפרד ויונסל. ומבריטניה ציר הליכוד מהיו, וציר השמרנים מאילו.

המשלחת הישראלית כוללת תשעה חברים. ממפ"ם: המזכיר הבין-לאומי אריה יפה, מזכיר ועד השלום דני וישניצר, נציג המרכז הבין-לאומי ואליד צדיק, משלום עכשיו פרופ' אבישי מרגלית, ב"רצ" מרדכי בראון, מחד"ש הח"כ תופיק טובי ותמר גוז'נסקי, ראש עיריית שפרעם איברהים ניכולו-חוסיין וכומר שהוזה בכפר יאסיף. מן הפקוחים: תנן שתרוני מבירזית, איבראהים דקן וסרי נוסיבה.

נר שלישי בניו-יורק

ראש עיריית ניו-יורק אד קוץ' מדליק נר שלישי של חנוכה. יחד עמו נראים שגריר ישראל באו"ם, יוחנן ביין (ראשון משמאל) וקונסול ישראל בניו-יורק אורי סביר (שלישי משמאל). (צילום: א.פ.)

רופאי המדינה משביתים את בתה"ח במרכז הארץ

מאת דנקה הרניש, סופרת "דבר"

רופאי המדינה ישביתו מחר את בתי-החולים הממשלתיים העירוניים במרכז הארץ: ישיבאי, בתל-השומר, וולפסון, יהקירה, איכילוב ורוקח.

על כך הודיעו הרופאים, בתום פגישה עם נציגי משרד הבריאות והאוצר, שבמהלכה עמדה תביעתם להשוואת התנאים של הרופאים במערכת הממשלתית ושל קופת-חולים הכללית.

בפגישה, שהתקיימה אתמול בלשכת שרת הבריאות, ובה השתתף יעקב רבון, הממונה על השכר באוצר, חברי מזכירות ארגון רופאי המדינה, הציעה אלמוליטו לבטל את העיצומים המתוכננים למחר בכל בתי-החולים הממשלתיים העירוניים במרכז הארץ ולפתוח מיד בסדרת דיונים על תביעות הרופאים. הממונה על האוצר יעקב רבון מסר בפגישה, כי "האוצר פועל עתה לביטול פעולות תריגות הרופתקניות שנעשו בקופת-חולים הכללית בתחום שכר הרופאים".

שרת הבריאות ציינה, כי יש למנוע עול כלפי הרופאים ולהעניק שכר שווה בעד עבודה שווה.

נציגי הרופאים הודיעו, כי מאחר בהבטחות וכי האוצר זהה חול בעיניי הציבור. לטענת הרופאים, האוצר לא התיר להם ברירה, אלא להמשיך בעיצומים.

היהודים נפרדו מג'ורג' שולץ: "היית ההפתעה הגדולה בחיינו"

מאת דליה רזאל, סופרת "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר").– ארוחת הערב החגיגית, שערך השגריר משה ארד במעונו לכבוד מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ התנהלה באווירה חמה מאוד ורגשות מעורבים. ערב של ברכות ושבחים, חיוכים וגם עצב של פרידה.

כ-30 מוזמנים הסבו בבית השגריר, ביניהם יו"ר ועידת הנשיאים מוריס אברם, מנהל איפא"ק, טום דיין, המנהיג היהודי הותיק מקס פישר, רוברט שטראוס, אלי ויזל ומקס קמפלמן.

השגריר ארד פתח ובירך את האשר על ידידותו האיתנה לישראל והבקעתו במאמץ להשגת השלום באזורנו. שבחים מיוחדים חלק להתלמדו האמיצה של שולץ להגנת זכויות יהודי בריה"מ. שבחים לארה"ב, כמו להופיע לפני עצרת האו"ם.

אלי ויזל הזכיר, עד כמה היו היהודים מודאגים כשהתמנה שולץ למשרתו. הוא עצמו, סיפר, הוזמן לארוחת בוקר, שעסקה בסיכוס עצה "מה לעשות בעניין ג'ורג' שולץ". "אתה ההפתעה הגדולה בחיינו", אמר לשולץ. "ואנחנו אסירי תודה לך". מוריס אברם הצטרף לאמירה זו ואמר, "אנחנו נתגעגע אליך".

שולץ, בעניבת הפרפר האפיינית, ישב לצידה של אשת השגריר, רבקה, שסיפרה שהתרגש לשמוע את כל השבחים עליו. בדברי תשובה אמר שולץ, כי בתקופת כהונתו כשר החוץ, "הרווח העיקרי שהפקנו (הוא ורעייתו) הם הידידים הרבים שרכשנו, ואין קבוצה שבה קיבלנו יותר ידידים מאשר בקהילה היהודית". הוא סיפר על "הרגע משביע הרצון ביותר" בשש שנות כהונתו – השיחה הטלפונית עם אידה נודל שאמרה לו "הרצתי הביתה".

בהזה קלה יותר אמר המזכיר "שתי הצרכות שלנו נמצאות עתה בתקופת מעבר", ואני מאחל שלמתת בשגת מה הממשלה בתקופה בה-20 בינואר". לבסוף הרים כוס שמפניה "לחיי ארה"ב חזקה ומשגשגת, ישראל חזקה ומשגשגת ויחסים חזקים ומשגשגים בין ארצותינו".

השטחים לשביתה

(המשך מעמוד 1)

מהונות מדי לסטקם.

כעשרה צעירים נפצעו אתמול בשטחים בהתנגשויות בין צה"ל לבין תושבים מקומיים, בעקבות נסיונות להפגין ולתקוף רכב ישראלי. נוסע ישראלי באוטובוס, שהותקף באבנים ליד מחנה הפליטים אל-דהיישה, נפגע קל ונזקק לטיפול רפואי.

מקורות ערבים מוסרים, כי רכב ישראלי הותקף גם בקלקיליה ומכונית אחת הובלה קשה, לאחר שנהגה יצא לרדוף אחרי מתפרעים. מכונית אחרת הוצתה והשלך בקבוק תבערה לעבר מכונית נוספת, אך הבקבוק התפוצץ על הכביש בלי לגרום לנפגעים או לנזק כלשהו. צה"ל המשיך בפעילות היזומה תוך ביצוע מעצרים רבים של פעילים בוועדות והנהגה המקומיות בכפרים סאלם, חבלה, ג'ת ובית ג'ן.

בכפר שויקה נפצע קשה נער בן 13, אנואר בסאם, מירי בעת פיזור הפגנה ואושפז בבית-החולים אל-מקסד במזרח ירושלים. בעקבות התקרית הוטל עוצר במקום. מקורות ערביים מסרו על פצוע נוסף בקלקיליה, שנורה ברגלו בידי אלמונים במרכז העיר.

בחאן-יונס נפצעו שני צעירים בעת ההתנגשויות של תושבים מקומיים עם צה"ל. מדיר אל-בלח נמסר על שלושה פצועים, באל-בורייג' נפצעו שניים ובמחנה הפליטים מאברזה היה פצוע אחד מירי.

שביתת המסחר ברצועה

ברצועת עזה היתה אתמול שביתת מסחר, שלא מנעה יציאת תושבים רבים לעבודה בישראל. הצבא הטיל עוצר על מחנות הפליטים ג'יבליה, שאטי והנוסייראת ועל שכונת שאברה ברפיח. בהפרות הסדר שהיו באיזור נפצעו חמישה אנשים. אנשים אמרו, כי שבתו למרות התנגדותם לשביתות שעליהן מכריז ארגון ההתנגדות האסלאמי "חמאס" בגלל פחד מנקמה.

לדברי-יום מותה של הצעה משאטי, שנורתה בידי חיילים, היוזה גורם שדרבן להצטרף לשביתה. לפי מה שנמסר מקורות ערביים היום לא תהיה שביתה.

שר הבטחון יצחק רבין מלווה באלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי ומפקדים בכירים בגזרה ביקר אתמול ברצועת עזה ונפגש לשיחות עם חיילי מילואים וסדיר המשרתים בה.

בין הפצועים אתמול הילד חסן מוחמד ברקה, בן 12 מדיר אל-בלח, שנפצע מכדור בראשו. הילד אחמד איסמאעיל, בן 5 מאשתו מהנה נפצע מכדור בחזהו. במחנה זה נפצעו גבר בן 25 ברגלו והנער בן 15 בבטן, ואשה בת 37 ממכות. פצועים נוספים – צעיר בן 17 משכונת סאברה בעזה, בן 17 מאל-בורייג' ובן 16 מחאן-יונס. הצבא דיווח על שלושה פצועים, שניים מהם מדיר אל-בלח.

ח"כ אולמרט הגיש תביעת לשון הרע נגד "דבר"

(ע). – ח"כ אהוד אולמרט הגיש לבית המשפט המחוזי בירושלים תביעה לשון הרע על-סך חצי מיליון שקל נגד העתון "דבר", עורכת העתון חנה זמר והכתב אמיר אורן.

השופט פרופ' יעקב בזק הרציא אתמול, לבקשתו של ח"כ אהוד אולמרט, צו עיקול על כספה מהנכסים השייכים לעתון. עם זאת, דחה השופט את בקשתו של ח"כ אולמרט, להטיל עיקולים נוספים.

בתביעה טוען ח"כ אולמרט, כי בחודש שעבר פרסם העתון "דבר" מאמר, פרי עטו של אמיר אורן, בכותרת "סיבירות נמוכה". המאמר הזה אמור היה להיות, כביכול, תיק"ח של הק.ג.ב. על הנעשה בישראל. אולמרט טוען, כי במאמר נכתב כאילו הוא חברו של שבתאי קלמנוביץ', המואשם בריגול למען ברה"מ, והכותב רומז כאילו יש לאולמרט קשר לפרשת הריגול הזו.

עוד נקבע בכתבה, כי לאחר שנחשפה בציבור העובדה שקלמנוביץ' חשוד בריגול התקשר אולמרט לבכירים בשירות הבטחון, והפציר בהם שלא לתת פרסום לעובדת היותו מעורב בפרשה. אולמרט טוען בתביעה, כי הפרסום הוא שקרי וכוזב. לטענתו הוא אינו חבר של שבתאי קלמנוביץ', אין הוא מעורב בפרשת הריגול ומעולם לא פנה לראשי השב"כ בעניין פרשת הריגול. ממילא לא הפציר או ביקש מראשי השב"כ, או מכל אדם אחר, איזשהו דבר בעניין פרשת הריגול. כל האמור, המרומז והנקבע בכתבה על ח"כ אהוד אולמרט בעניין פרשת הריגול הוא, שקר, עלילה וכזב מרושעים", נטען בתביעה.

אולמרט מציין בתביעתו שהוא חבר ועדת המשנה של ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, העוסקת בשירותים החשאיים של מדינת ישראל, ובשל משרתו זו הוא עוסק בכמוסים בסודיותיה של מדינת ישראל. הנטען כלפיו בכתבה עלול לפגוע פגיעה קשה והצורה במשרתו הציבורית.

פרקליטו של אולמרט פנה לאחר פרסום הכתבה לעיתון "דבר" ודרש לפרסם תיקון והכחשה במתכונת שבה היא פורסמה. "דבר" לא פרסם התנצלות או תיקון.

אולמרט מעריך, כי הנזקים שנגרמו, או העלולים להיגרם לו בשל כתבה זו בכ-500,000 ש"ח, כרוס הגוש בתב-הגנה.

למשפחת לוז
וקיבוץ עין-הרוד מאוחד
משתתפים בצערכם על מות
יצחק לוז
הנהלת ביטוח חקלאי
והעובדים

לבני המשפחה ולקבוצת ניר-עם
השתתפותנו באבלכם על מותו של
שוני פוזין ז"ל
חבר, ידיד ומגשים
החברים בתנובה

"חי בסערה ומת בסערה"

(ע).- עמירם ניר, לשעבר יועץ ראש־הממשלה למלחמה בטרור ועיתונאי, הובא אתמול בצהריים למנוחות בבית־העלמין בקריית־שאול בתל־אביב. בקהל הרב שחלק לו כבוד אחרון היו שרי ממשלה, חברי־כנסת, קציני צה"ל ורבים מעמיתיו בכלי־התקשורת.

שר הבטחון, יצחק רבין, הספיד את ניר: "עמירם חי בסערה ומת בסערה. ימיו היו קצרים, אך לוח חייו היה גדוש בשורה ארוכה־ארוכה של תפקידים, שבכולם גילה פעלתנות ומרץ בלתי נדלה".

השר רבין גולל בקצרה את מסכת־חייו של ניר, שהיה איש צנחנים, מג"ד בשריון ועיתונאי בגלי־צה"ל ובטלוויזיה, לפני שנתמנה לתפקידו האחרון כיועץ ראש־הממשלה לענייני טרור. "שליחותו הוליכה אותו אל יעדים עלומים, אל פרשיות נסתרות, אל סודות כמוסים שידע לנצור אותם בלבו, וכאשר נקרע לפתע מסך הסודיות ומחייל אלמוני במערכות הבטחון הפך להיות למוקד עניין בין־לאומי, ידע לחרוק שן ולהבליג, גם כאשר ניסו לפגוע בשמו הטוב", אמר השר.

רבין הוסיף: ש"בין האני הפרטי לבין טובת המדינה ובטחונה, בחר במדינה, שלא תמיד ידעה אולי להחזיר לו תודה. ראיתי אותו בצערו, בכאבו ובגאוותו המצועה. עמירם שילם את מחיר מסירותו לעניין הבטחוני".

ניר נטמן בקברו יומיים לפני שעמד לחגוג את יום־הולדתו ה־38. בקהל מלוויו נראו מ"מ ראש־הממשלה שמעון פרס, השרים יצחק מודעי וגד יעקובי, חיים בר־לב ועוד אישים, שלא נשאו דברים. בתצלום, אמו של עמירם ניר משתטחת על קברו הטרי.

"זכות האדם על גופו" הצעת חוק חדשה מטעם ח"כ בר־זוהר

מאת [illegible], סופר "דבר"

הצעת חוק "זכות האדם על גופו" [illegible] אתמול על שולחן הכנסת על ידי ח"כ מיכאל בר־זוהר [illegible]. [illegible] לחייב רופאים [illegible] מאוברן [illegible] ואחריות [illegible].

לפי הצעת החוק, לפני [illegible] יתבקש החולה לחתום על הצהרה שאכן קיבל הסבר על דרכי הטיפול [illegible] לשיטות [illegible].

הצעת החוק של ח"כ בר־זוהר נוגעת במיוחד [illegible] כותב בר־זוהר, שלא אחת מתלוננים החולים [illegible] שלא נשאלו [illegible] השלבים ההתפתחות הראשוניים [illegible] במקרים [illegible] אחרים.

ח"כ בר־זוהר טוען, כי [illegible] מגיעה [illegible] כותבת היסטוריה של [illegible] לסופרת "דבר" נודע, כי [illegible] הצעתו של ח"כ בר־זוהר [illegible] המשפטיים [illegible] בארצות־הברית [illegible] בתחום זה.

יוצאי תוניס פורשים מש"ס; יתמודדו בבחירות לרשויות

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

תנועה חדשה, הקוראת לעצמה "אביהי" – ארגון צעירים יוצאי תוניס, שמעיליה פרישה מתנועת ש"ס, הוקמה בימים אלה, והיא תתמודד בבחירות הקרובות לרשויות המקומיות.

פעילי התנועה מסרו אתמול, כי התנועה הוקמה נוכח התעלמותה של ש"ס מהעדה התוניסית ומתרומתה להצלחת ש"ס בבחירות לכנסת.

שושן חורי, חבר מועצת עיריית באר־שבע מטעם ש"ס, אמר אתמול, כי על־פי נתונים ברורים, הביאו יוצאי תוניסיה לש"ס שני מנדטים בבחירות לכנסת. "ערב הבחירות הבטיחו ראשי העדה לנציגי העדה התוניסית מתן ייצוג נאות בכל מוסדות התנועה וביצוי הולם בתפקידים שונים בממשלה. למרות הבטחות אלה ועל אף שנרתמנו כאיש אחד להצלחת ש"ס, בראשות הרב הגאון מאיר מזוז, ראש ישיבת 'כסא רחמים' בבני־ברק, לא קיימו ההבטחות עד עצם היום הזה" – אמר חורי.

בעוד כשבועיים יתקיים כינוס ארצי ראשון של התנועה החדשה, במהלכו יוחלט על מועמדיה לבחירות לרשויות המקומיות. אתמול נמסר, כי שני מועמדים כבר הבטיחו את מקומם: מרדכי חורי, שהיה במקום השמיני ברשימת ש"ס לכנסת, יעמוד בראש הרשימה באופקים ושושן חורי, שהיה ראש המטה של תנועת ש"ס בבאר־שבע, יעמוד בראש הרשימה לבחירות המקומיות ויתמודד על ראשות העיר.

המשטרה חוקרת חשדות למעילה באמון במועצת מצפה רמון

חבר המועצה מאיר בן גיגי הועסק על ידי ראש־המועצה שמואל כהן כמנכ"ל החברה לפיתוח מצפה רמון, קיבל שכר מהמועצה ואף השתתף בישיבות שבהן נקבעו תנאי העסקתו ושכרו

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

משטרת דימונה חוקרת תלונה שהוגשה על ידי חברי הנהלת האופוזיציה במועצה המקומית מצפה רמון, צבי [illegible], נגד ראש המועצה המקומית, שמואל כהן, וחבר המועצה מאיר בן גיגי, בחשד למעילה באמון.

המשטרה בודקת חשדות למינוי העסקת בן גיגי במשך שנה ותשעה חודשים ביבוד לחוק בתפקיד מנכ"ל החברה לפיתוח מצפה רמון, במסגרת הסכם הקואליציה של כהן במועצה. במשך תקופה זו התריעו יועצים משפטיים של משרדי הפנים והמשפטים כי העסקתו של בן גיגי מנוגדת לחוק ויש להפסיק את עבודתו, אולם כהן התעלם מהדרישה. במשך תקופה ארוכה בן גיגי כיהן כחבר מועצה וקיבל שכר מחברה השייכת למועצה.

רק לפני כחודש התפטר בן גיגי מתפקידו בתלונה שהגיש במשטרה, טוען חלף כי בבדיקה שערך בתיקי תפקידו כחבר ועדת הביקורת במועצה, מצא כי לצורך העסקתו של בן גיגי שילמה המועצה כ־100 אלף שקלים וכי עתה יש לחייבו להשיבם לקופת המועצה. מתברר כי בתקופת כהונתו כמנכ"ל החברה לפיתוח, השתתף בן גיגי בהחלטות המועצה המתייחסות לחברה שבה הוא שימש כמנכ"ל. כמו כן, הוא נטל חלק בישיבת מועצה שדנה בתנאי העסקתו ובהיקף שכרו.

שמועות בארגנטינה: סיינלדין נכנע תמורת החלפת הרמטכ"ל

בואנוס־איירס (רויטר א.פ.). – מנהיג המרד בצבא הארגנטינאי הקולונל מוחמד עלי סיינלדין נמצא תחת מעצר בבסיס צבאי בבואנוס־איירס ויימסר לחקירה לשופט צבאי, כך מסר אתמול הצבא הארגנטינאי. שמועות בארגנטינה אומרות, כי סיינלדין נכנע לאחר שהובטח לו שהרמטכ"ל דנטה קארידי יוחלף.

בהודעה של מטה הצבא נאמר כי סיינלדין נלקח לבסיס צבאי באזור הבירה בואנוס־איירס. בהודעה נאמר עוד כי יותר מ־500 המורדים, שהתבצרו בבסיס התחמושת וילה מארטלי במשך ארבעה ימים, עזבו את הבסיס והועברו לבסיסים אחרים. בהודעה לא נאמר מה ייעשה במורדים ובאילו בסיסים הם מוחזקים.

עדי ראיה סיפרו כי החיילים המורדים עזבו את הבסיס כשהם רכובים על טנקים, נגמ"שים וג'יפים. בהודעה של סוכנות הידיעות הרשמית נאמר כי סיינלדין נעצר בבסיס וילה מארטלי לאחר שאוהדיו פירקו את המוקשים ואת גדרות התיל שהציבו סביב לבסיס. המורדים, וגם מתיקי מלחמת פוקלנד, טענו כי לא היה זה מרד אלא עניין פנימי של הצבא.

המרד הובא ללא אבידות בקרב אנשי הצבא. עם זאת נמסר כי שני אזרחים ושוטר נהרגו כאשר הפגינו מול הבסיס שבו התבצרו המורדים. במהלך ארבעת ימי המרידה נערכו בארגנטינה הפגנות המוניות בתמיכה במשטר האזרחי של הנשיא ראול אלפונסין ובתביעה שלא להכנע לדרישות המורדים. המורדים תבעו להדיח את צמרת הצבא ולהעניק חנינה לקצינים שהורשעו על עבירות שביצעו בזמן "המלחמה המלוכלכת" בארגנטינה. במהלך מלחמה זו נרצחו בין 10,000 ל־30,000 ארגנטינאים על־ידי כוחות הצבא.

הנשיא אלפונסין אמר כי הממשלה לא עשתה שום ויתור כדי להשיג את כניעתו של סיינלדין. אולם הקולונל בן ה־45 אמר לפני כניעתו, כי הוא מצפה שהצבא ימלא את חלקו בעסקה ויביא לפיטוריו של הרמטכ"ל דנטה קארידי למרות שאלפונסין הביע את תמיכתו בקארידי. אמרו מקורות צבאיים בכירים כי הרמטכ"ל יעזוב את תפקידו בקרוב.

משקיפים אמרו כי המרידה האחרונה, השלישית בשנתיים האחרונות, זכתה לתמיכה נרחבת בקרב הצבא. חמישה בסיסים הביעו תמיכה גלויה במורדים, והכוחות הנאמנים לאלפונסין סירבו לפקודות מפורשות לפתוח באש על המורדים.

סא"ל מיל. נח הרץ, טייס ח"א שישב בשבי הסורי ואיבד את רגלו, במסיבת עתונאים שערכו קצינים דתיים במיל.:

בני הישיבות הם מערכת הנשק שבזכותה ניצח צה"ל במלחמות

(ע).– קבוצת קצינים וחיילים במילואים, דתיים וחרדיים, ביניהם אבות ואחים שכולים ונכי צה"ל דחתה אתמול את ההאשמות על השתמטות בני הישיבות משירות בצה"ל.

במסיבת עתונאים, שקיימו בבית סוקולוב בתל־אביב בתגובה על הפגנת קצינים ויוצאי צה"ל שהיתה בכיכר מלכי ישראל, טענו הדוברים שחשיבות הלימוד בישיבות אינה נופלת מהשירות בצה"ל.

סגן אלוף במילואים נח הרץ, טייס חיל האוויר שהיה בשבי הסורי ואיבד את רגלו, אמר, כי "לומדי ישיבות התורה הם מערכת הנשק בצה"ל, שבזכותה צה"ל ניצח וינצח במלחמות שהיו ושבעזרת השם לא יהיו. בקשתי לעתונאים: העבירו ברוח האמונה שאני מאמין בה כי מאות האלפי יהודים אינטליגנטים שומרים על דרכי תורה ביניהם רבנים ומדענים. אנו לא ניתן לכמה שוחרי ביטאות בכנסת ופרוסקטיבים להפקיר את העם. אני מזמין אתכם לראות מה קורה בישיבות.

"ביאליק אמר: זר לא יבין זאת. מי שלא מכיר זאת, לא יבין. אם אני לא הייתי מבין את העניין, הייתי בין המפגינים בעד גיוס בני הישיבות. מי שהביא את הנצחונות הם לומדי הישיבות החרדיות ולא המתייוונים. היכן בניהם של הרצל ומנדלסון? בלי תורה אין עתיד".

סגן אלוף משה גרין, מג"ד במילואים, חובש כיפה סרוגה אמר, כי הוא מאמין בשתי דרכים לשירות המולדת והעם. "האחת בצבא והשניה בצבא השם. אני חושב ששירות בצבא השם קשה יותר. חיילים עוזבים את הגדוד, מי לחו"ל ומי מסיבות רשאיות ואלה לא משתזים בשום צבא".

רב סרן במילואים מאיר אינדור, העוסק בגיוס בני ישיבות מחו"ל, טען כי עד כה גייס 12 אלף איש מחו"ל לשירות בצה"ל למסלול ב', כלומר 4 חודשי שירות ואחר כך השתלבות במערך המילואים. "אנו התארגנו ספונטאנית בעקבות מסע שהחל על ידי המשורר חיים גורי וחיים חפר, והפך להפגנת קצינים בכיכר מלכי ישראל. עצם היציאה למסע נגד החרדים – היא צביעות. אנו רוצים לספר על היקף ההתגייסות באוכלוסיה החרדית, שלא ידוע בקרב הציבור החילוני. אנו רוצים להציג את הסיבות, נושא לימוד התורה כערך המגן על העם היהודי לא פחות מהלחימה".

אינדור מסר כי קבוצת הקצינים והחיילים הדתיים תעלה מחר לירושלים להגיש עצומת מחאה לראש הממשלה יצחק שמיר. הם יבואו לבושים בבגדי חרדים ועליהם דרגותיהם, אותותיהם ותעודותיהם הצבאיות.

סא"ל מיל. נח הרץ (מימין) עם יצחק דויקסלר שנפצע בפניו בקרבות הבלימה ברמת הגולן, אתמול במסיבת העתונאים בבית סוקולוב. (צילום: רבקה פינצר)

ירוחם סוערת: יו"ר המועצה הדתית מימן הבג"צ נגד שקדיאל מכספי המועצה

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

חברת המועצה הדתית בירוחם, לאה שקדיאל, תתבע ממשרד הדתות להגיש תלונה פלילית במשטרה בדבר חשדות למעשים בלתי כשרים שנעשו, לטענתה, על ידי יו"ר המועצה הדתית לשעבר, בכל הנוגע למימון הבג"צ שהוגש כדי למנוע את בחירתה למועצה. בינתיים הודה יו"ר המועצה הדתית החדש, דוד חזות, להקפיא העברת חלק מהסכום, שעל פי החשדות, היה מיועד למטרה זו.

סערת רוחות שוררת בימים אלה בקרב חברי המועצה הדתית בירוחם, לאחר שהועלו חשדות לפיהם התחייב יו"ר המועצה הדתית הקודם, משה פרץ, כפני בני העדה החרדית בישוב, לממן עתירה לבג"צ שמטרתה לפסול את מינויה של שקדיאל למועצה. מדובר בסכום של 5,000 ש"ח, שנועד למימון הוצאות עורך דין והוצאות נלוות. חברי המועצה הדתית טוענים כי מדובר בעתירה פרטית ולא ייתכן שהמועצה הדתית תממן את ההוצאה, בעל מסכסך פרטי של פרץ עם שקדיאל.

החשדות הועלו באחרונה לאחר שחברי המועצה החדשה שכוננה לא מכבר ביקשו לבדוק מחדש את החשבונות הכספיים של המועצה. הסתבר, כי בינתיים הועבר סכום של 3,000 ש"ח לידי בני העדה החרדית בירוחם. העברת הכסף נעשתה בכיסוי של בניית בית כנסת ("שערי רחמים" שמו), כאשר בפועל לא מתבצעות בבקום שום פעולות בינוי. עוד התברר כי אנשי העדה החרדית היו אמורים לקבל 2,000 ש"ח נוספים עבור אותה מטרה. בעקבות החשדות שהועלו הורה, כאמור, יו"ר המועצה הדתית הנבחר, דוד חזות, להקפיא את התשלום עד לסיום הבדיקה.

חבר המועצה המקומית ירוחם מטעם העדה החרדית, אברהם וסקר, אשר היה בין מגישי הבג"צ, אישר אתמול כי משה פרץ ראג למימון הוצאות הבג"צ בסכום של 5,000 ש"ח. עוד אמר, כי אילולא ההבטחה מפרץ באשר למימון הכספי, לא היו בני העדה מגישים את הבג"צ.

יו"ר המועצה הדתית, דוד חזות, אמר אתמול כי הוא בודק עתה את הנושא. "אכן הועבר סכום של 3,000 ש"ח לבני העדה החרדית. בינתיים עצרתי צ'ק נוסף בסכום של 2,000 ש"ח, עד לבירור כל העובדות. בשלב זה ברור, שנעשתה כאן פעולה בלתי חוקית, שכן העובדות בשטח מוכיחות שלא מתבצעת שום בניה ובנוסף לכך, הנושא היה חייב לעבור אישור של ועדה במשרד הדתות, דבר שלא נעשה ואף לא הועברו האישורים המתאימים המעידים על ביצוע הבנייה", אמר חזות.

יו"ר המועצה הדתית לשעבר, משה פרץ, אמר אתמול בתגובה לסופר "דבר": "אינני מאשר את העובדות ואינני מכחיש. אם שקדיאל רוצה להגיש נגדי תלונה פלילית, זו זכותה המלאה".

לאה שקדיאל

מתיחות בג'דיידה עקב מעצר אנשי רק"ח כרוז: לגבש כוחות נגד מזימות השלטון

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

מתיחות רבה שוררת אתמול בכפר ג'דיידה שבגליל המערבי בעקבות מעצרים של מזכיר רק"ח בכפר ושני מדריכים במועדון נוער מקומי החשודים בהסתה ובהמרדה נגד מדינת ישראל.

בתגובה למעצרים אלה הפיצה אתמול רק"ח כרוז בכל רחובי הכפר בנוסח: "לעצור את הטרור המשטרתי נגד תושבי ג'דיידה; לשחרר את כל העצורים מיד; לגבש את כל הכוחות בכפר נגד מזימות השלטון". הכרוז אף קרא לתושבים להגיע לעצרת עם שנערכה אמש בכפר כדי להתנגד לתופעה של עצירת תושבי הכפר על־ידי המשטרה. בעצרת נטלו חלק יו"ר המועצה המקומית של ג'דיידה עפיף כיאל, סגן ראש המועצה המקומית מקר אחמד חסיב.

הפרשה בג'דיידה החלה כאשר למשטרה ולזרועות הבטחון הגיעו ידיעות מודיעיניות כי מדריך ספורט במועדון נוער מקומי של רק"ח מכיף להסתה ולהמרדה בקרב בני הנוער מתוך מטרה שיבינו את משמעות המאבק של אש"ף במדינת ישראל וכן את משמעות ההכרזה בוועידת אלג'יר ועוד.

על־פי מידע זה אסף המדריך מחמוד יונס, בן 20, כ־20 נערים בגילאים 15־10 והרצה לפניהם במועדון, תוך שהוא מציין דגל של אש"ף ותולה אותו על קיר המועדון.

לדברי המשטרה, המדריך סיפר בחקירתו כי נתבקש על־ידי מזכיר רק"ח בג'דיידה, כמיל מוהמד, בן 62, לעסוק בהדרכת הנערים. המדריך הובא לבית־משפט השלום בעכו וכעצה הוארך ב־15 יום. גם מזכיר רק"ח נעצר לחקירה. אתמול הובא לבית־משפט השלום בעכו, שם הוארך מעצרו בשבעה ימים. בוריך נוסף שנעצר לחקירה בחשד שביצע עבירות דומות שוחרר עוד בטרם הובא לבית המשפט.

דובר רק"ח עוזי בורשטיין, אמר בתגובה כי המדריכים פעלו על־פי אמות וקנה מידה של מסגרת מפלגתית מקובלת כאשר במועדון ניהלו אמנם שיחות על אש"ף, אבל "להאשים אותם בפעילות עויינת נגד המדינה זהו דבר מופרך ביסודו". לדבריו, מעצרים אלה נועדו לבלום התארגנות של פעילות המפלגה לקראת יום השנה לאינתיפאדה ולהאשמות אין כל בסיס או אחיזה במציאות.

שמועות על הריסת בתים הסעירו את אום אל פחם והכחשתן הרגיעה הרוחות

גורם בכיר במשרד הפנים: גורמים מפלגתיים מקומיים הפיצו השמועות לקראת מערכת הבחירות המוניציפאלית

מאת מוחמד חלילה, סופר "דבר"

שמועות לא מבוססות כאילו משרד הפנים עומד לבצע צווי הריסה למבנים בלתי חוקיים באום אל פחם גרמו לתסיסה ודאגה וכעס בקרב כל בעלי הבתים שבנו ללא רשיונות אצל תושבי העיר. השמועות סטשו מפה לאוזן והאות פועלים לא יצאו אתמול לעבודה שלהם בתוך לאום אל פחם והעדיפו להשאר בעיר.

מאות התושבים קיימו אתמול התקהלויות במרכז העיר. ראש העיר האסם האמיד כינס את נציגי הציבור יחד עם חברי העירייה כדי לטכס עצה כיצד למנוע את ביצוע צווי ההריסה. לדברי ראש העיר, השמועות הגיעו אליו מגורמים מוסמכים לרבות עורכי דין, בעלי הבתים ואף פקידים ממשלתיים.

הממונה על מחוז חיפה במשרד הפנים משה גלזנר הכחיש בשיחה עם סופר "דבר" שמועות אלה ואמר כהן לא "במוסמכת ואין להן כל קשר". "אין במשרד הפנים כל תכנית להרוס בתים באום אל פחם ולא ידוע לי על צווי הריסה שאמורים להתבצע בטווח הקרוב".

עוד הסביר משה גלזנר שבדרך כלל בתי המשפט הם שמוציאים מדי פעם צווי הריסה ועדת התכנון היא שמבצעת אותם וגם כאן לא ידוע שיש פסקי דין כאלה. גורם בכיר במשרד הפנים אמר בשיחה עם סופר "דבר" שאינו מוציא מכלל אפשרות שגורמים מפלגתיים מקומיים עומדים מאחורי השמועות ואלו כדי להסתייע בהן במערכת הבחירות המוניציפאלית שהתחילו כבר באום אל פחם.

סופר "דבר" מוסר כי עם הבאת תגובת משרד הפנים לידיעת ראש העיר והתושבים נרגעו הרוחות והתושבים, ובמיוחד בעלי הבתים, נסמו לרווחה. יש לציין שגם עדי שביתות יום המסכן במיגזור הערבי לפני שלושה שבועות הפיץ סגן ראש העיר של אום אל פחם שמועה כאילו עומד משרד הפנים להרוס 13 מבנים בלתי חוקיים. לאחר השבועה הזאת החליטה אז ועדת המעקב לקיים את השביתה הכללית במיגזור הערבי ל־15 לחודש סעבר. ראש העיר של אום אל פחם הודה שהפתרון היחיד לסוגיית הבניה הבלתי חוקית היא בהכנה ואישור תכנית המתאר.

בית הבראה "ארזה-מוצא" ליד ירושלים

פתוח

* פנסיון מלא
* רופא ואחיות במקום
* מזון דיאטטי
* מחלקה להרזיה
* הסקה מרכזית
* חדרים עם שרותים צמודים
* חדרים ליחיד

פרטים והזמנות

בית הבראה "ארזה" טל. 02-342291

ת"א, אבן גבירול 51 טל. 03-219211

חיפה, ארזה הנביאים 7 טל. 04-664241

ירושלים, בן יהודה 4 טל. 02-242286

ואצל רכזי ההבראה במחוזות קופ"ח.

הנחה של 20% לאורחים בגילאי פנסיה

קופת חולים הכללית

נופש עם ישראל היפה

למחזיקי ישראכרט וויזה, אפשרות עד 6 תשלומים בריבית חודשית של 2%

ישראל קיסר בסיום מפגן "הנוער לנגב" בשדה בוקר

כל ממשלה שתקום חייבת להחזיר ההתיישבות לנגב

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

מזכיל ההסתדרות ישראל קיסר אמר אתמול כי כל ממשלה שתקום חייבת לכלול, בנוסף למצעה המדיני־כלכלי־חברתי, גם תנאי מיוחד שיחייב את החזרת הנגב והגליל למפת ההתיישבות.

קיסר דיבר אתמול לפני כ־4,000 בני נוער ומאות מדריכים של תנועת "הנוער העובד והלומד", במהלך מפגן סיום של מבצע "הנוער לנגב" שנערך בשדה בוקר. קיסר ציין שחזונו של דוד בן־גוריון בלכתו לשדה־בוקר למשוך אלפי בני נוער לנגב התגשם רק בחלקו ובשנים האחרונות אף נעצר. "מצב התעסוקה המדאיג בערי הפיתוח בכלל ובישובי הנגב והגליל בפרט מחייב היערכות מחודשת ובלתי שגרתית תוך הקצאת משאבים ממלכתיים ומיידיים כדי למנוע בעוד מועד ובטרם יהיה מאוחר מדי, נטישת הכוחות הצעירים מהאיזור והגירה שלילית הקיימת כבר בישובים רבים בדרום הארץ ובצפונה", הטעים קיסר.

במסגרת המבצע "נוער לנגב" שיזם ואירגן עודד גטרייר, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בנוער העובד והלומד, התארחו הצעירים ב־80 קיבוצים, מושבים ועיירות פיתוח בנגב. כמו כן ביקרו בני הנוער בבסיסי צה"ל בנגב וסיירו במפעלי תעשיה באיזור.

בפגישה עם מנכ"ל משרד רה"מ, יוסי בן אהרון:

משפחות קורבנות ראס בורקה דורשות הפסקת הסחבת בעניינן

מאת יקיר צור, מתפרו המדיני של "דבר"

נציגי משפחות הקורבנות מראס־בורקה נפגשו אתמול עם מנכ"ל משרד ראש הממשלה, יוסי בן־אהרון והביעו בפניו את מפח נפשם ותסכולם מהסחבת שנקטה ממשלת מצרים בהסדרת תביעתם.

שלוש שנים עברו מאז ברצחו השבעה בראס בורקה, ותביעתם של המשפחות טרם הוסדרה. נציגי המשפחות ביקשו להביא את עניינם בפני הממשלה, כדי שזו תבהיר לממשלת מצרים את הצורך להוריד עניין כאוב זה מעל סדר היום ללא דיחוי, כדי שלא יהפך למכשול ביחסים שבין שתי המדינות.

3 נהרגו בהתנגשויות אתניות באזרבייג'אן

מוסקווה (רויטר ועי"צ).- שלושה אנשים נהרגו בהתחדשות ההתנגשויות בין אזארים לארמנים באזארבייג'אן, כך אמר דובר במשרד החוץ הסובייטי. עתון סובייטי כתב בתוך כך כי המצב בארמניה "מסוכן מאוד".

הדובר אמר כי שישה אנשים נפצעו, ביניהם שלושה חיילים. הוא לא מסר היכן ומתי היו ההתנגשויות. ההרוגים האחרונים מביאים ל־31 את מספר הנספים במהומות באתניות באזארבייג'אן ובארמניה בשבועיים האחרונים. יותר מ־60 איש נהרגו מאז החלו המהומות לפני עשרה חודשים סביב שאלת החזון הלאומית של מחוז נאגורנו קאראבך.

דובר של משרד החוץ האזארי אמר כי חיילים ירו באוויר כאשר אלפים התכנסו בכיכר המרכזית של בירת הרפובליקה, באקו. הדובר אמר כי לא היו נפגעים מהירי. ההמון התכנס בכיכר כדי למחות על החלטת השלטונות לאסור על התכנסויות פומביות.

בתוך כך כתב העתון "התעשיה הסוציאליסטית" כי המצב בארמניה מסוכן מאד וכי עוצר הוטל על יותר משליש משטח הרפובליקה בעקבות התנגשויות בין ארמנים לאזארים. העתון כתב כי המתיחות בשתי הרפובליקות עלתה בעקבות מנוסה המונית של פליטים משני עברי הגבול. 130,000 אזארים ברחו מארמניה וכ־80,000 ארמנים ברחו מאזארבייג'אן.

דובר משרד החוץ הסובייטי, גנאדי גראסימוב אמר כי המתיחות האתנית באזור היא בגדר "מריבה משפחתית", אך טען כי האזור עדיין מסוכן מבדי שכתבים זרים יבקרו בו. גראסימוב הבהיר כי ההגבלות על חופש התנועה בשתי הרפובליקות הן זמניות ויבוטלו כאשר המצב יתייצב.

אשתו וילדיו של בן־עמי מואשמים בהפרעה לחקירה

(ע).– שושנה, איתן ואלונה בן־עמי, אשתו וילדיו של מזכיר בית משפט השלום בת"א לשעבר יחיאל בן־עמי, מואשמים בבית המשפט המחוזי בתל־אביב בקשירת קשר להכשיל מהלכי חקירה.

התביעה טוענת כי ביום שביקרו אנשי משטרה בבית משפחת בן־עמי, הלכו שושנה בן־עמי אשתו של יחיאל בן־עמי ובנם איתן לביתו של מזכיר בית המשפט ברחובות ראובן רוזנברג. לאחר שלא מצאוהו בביתו ביקשו מאישתו סנסנה שתודיע לו כי "בן־עמי קנה את מכשיר הוידאו מסוזוקי" (מכשיר שניתפס על־ידי החוקרים בבית בן־עמי). בכך, לטענת התובע, ניסו להביא את רוזנברג מלמסור עדות נכונה במשטרה.

עוד טוען התובע, כי שושנה בן־עמי ארזה חפצים שונים, שהיו מעוקלים, ואילו הבן איתן והבת אלונה הוציאו אותם מהבית כדי שאנשי המשטרה לא ימצאו אותם בזמן חיפוש בדירה.

כלכלת יפאן צמחה ב־10 אחוזים והיצוא עוד גדל

טוקיו (עי"ר).- הכלכלה היפנית צמחה בשיעור של כמעט 10 אחוזים ברבעון השלישי של השנה, והיצוא המשיך לגדול. ברבעון השני של השנה ירד שיעור הצמיחה ב־3.3 אחוזים.

חלק רביעי מהצמיחה הוא תוצאה של הגדלת היצוא, למרות דחזן של השותפות המסחריות של יפן. מדינות אלה קיוו כי הגידול בצריכה הפנימית ביפן יתבטא בהגדלת היבוא ובהקטנת העודף המסחרי הענקי של המדינה. אולם, גם היצוא המשיך לגדול. עתה נראה כי שיעור הצמיחה לשנה כולה יגיע לחמישה אחוזים, בדומה לשנה הקודמת.

היצוא קפץ ביולי־ספטמבר בתשעה אחוזים לעומת שלושת החודשים הקודמים, ונראה כי יגדל ברבעון הנוכחי בקצב עוד יותר מהר. העודף המסחרי של יפן כנראה יסתכם השנה ב־100 מיליארד דולר.

פרופ' נתן פיינברג הובא למנוחות

מאת יהודה לוי, סופר "דבר" בירושלים

ראשי מערכת המשפט והחוק בישראל וחברי הקהילה האקדמית ליוו למנוחת עולמים בירושלים את פרופ' נתן פיינברג, פרופסור למשפט בין־לאומי ויחסים בין־לאומיים באוניברסיטה העברית בירושלים, ממייסדי הפקולטה למשפטים באוניברסיטה והדיקן הראשון שלה. בן 93 היה במותו.

פרופ' פיינברג היה המורה הראשון למשפט בין־לאומי בישראל והעמיד דורות של תלמידים הממשיכים במחקר בתחום זה ובהוראתו באוניברסיטאות. הוא הצטרף לסגל האוניברסיטה העברית בירושלים בשנת 1945, תחילה כמרצה ביחסים בין־לאומיים ולאחר מכן גם במשפט בין־לאומי. בשנת 1949 הועלה לדרגת פרופסור. היה בין היוזמים להקמת הפקולטה למשפטים באוניברסיטה ונמנה עם מייסדיה. לכשנוסדה הפקולטה כיהן כדיקן הראשון שלה, בשנים 1950־1951.

פרופ' פיינברג נולד בשנת 1895 בקובנו שבליטא. שימש בתפקידים שונים הבולטים בייצוג יהודים.

בצד פעילותו הציבורית השלים את לימודיו בפקולטה למשפטים שבאוניברסיטת ציריך וב־1918 קיבל תואר דוקטור. למד משפט בין־לאומי בז'נבה והוזמן פעמים רבות להרצות באקדמיה למשפט בין־לאומי בהאג. ממשלת ישראל מינתה אותו לחבר בית הדין הקבוע לבוררות בהאג.

חיבר ספרים ומאמרים רבים בתחום המשפט הבין־לאומי, בעיקר על נושאים הקשורים לבית הדין הבין־לאומי ובסכסוך הישראלי־ערבי.

הסדר סופי ללקוחות „קפריש" ו„קייזר אילין"

מאת דויד מרשיב

כנס נשיא בית המשפט המחוזי בתל-אביב, ד"ר אליהו וינוגרד, אישר אתמול הסדר סופי לפתרון בעייתם של 1500 רוכשי מכוניות דלהא ואלפא רומיאו בחברת „קפריש".

ההסדר הושג בעקבות יוזמת המועצה הישראלית לצרכנות ובהסכמת בא כוח הלקוחות, עו"ד דני ארבסה, וכן שאר הגופים המעורבים: המכס, הבנקים, רשות הנמלים והכונס. למנהלי ההסדר מונו מפרקי החברות עורכי הדין רם נועם ואילן שביט.

עיקרי ההסדר קובעים:

★ רוכשי דלתא, אשר שלמו בזמנו את מלוא המחיר, יוכלו לקבל את מכוניותיהם בתמורה ל־6,500 שקל. לחלופין יוכלו להעביר זכותם לאדם אחר ואז יהנו מהחזר כספי יוסי.

★ רוכשים ששלמו רק מקדמות של כ־1,000 שקל, יהיו זכאים לרכוש מכונית בהנחה משמעותית וכן יקבלו 500 שקל כך שישלמו 11,000 שקל.

★ על רוכשי מכוניות אלפא רומיאו יחול ההסדר בשינויים המתחייבים בשל המחיר הגבוה. אך באותן פרופורציות.

★ כל המכוניות יימכרו עם אחריות מלאה כמקובל אצל יצרני הרכב. מכוניות שלא יירכשו על ידי משתתפי ההסדר, יימכרו לקהל הרחב.

קבוצת בנק הפועלים ממשיכה להגדיל חלקה בקרנות הנאמנות

קבוצת בנק הפועלים הגדילה בנובמבר 1988 את חלקה בענף קרנות הנאמנות מ־27.7% בסוף אוקטובר ל־28.2% בסוף נובמבר – עליה של 0.5%.

זה המשך של מגמה רצופה של גידול בחלקה של הקבוצה בענף קרנות הנאמנות בחודשים האחרונים, לאחר שבסוף יוני 1988 הגיע חלקה ל־25.6% בכלל נכסי קרנות אלו.

בסוף נובמבר הסתכמו נכסי קרנות הנאמנות שבניהול „פועלים־להשקעות" ב־1,111.6 מיליארד ש"ח, מתוך כל נכסי קרנות הנאמנות שהסתכמו באותו מועד ב־3,955.7 מיליארד ש"ח.

„פועלים קרנות נאמנות" מפעילה החל מתחילת ועד סוף דצמבר הסדר הנחות מיוחד ברכישת תעודות ב־6 קרנות נאמנות, מהן 5 קרנות המתמחות בהשקעה בצמודי מדד („יערה", „אלמוג", „שביט", „קשת", „יובל") וקרן אחת המתמחה בהשקעה בצמודי מט"ח („צבר"). לפי הסדר זה ניתן יהיה לרכוש תעודות בקרנות אלה בשעור הוספה של 0.4% בלבד.

הילטון משווק את בודפשט

מאת דויד מרשיב

רשת בלונות הילטון בארץ משווקת חבילות נופש במלון הילטון בבודפשט.

החבילה כוללת שלושה לילות סם בחודש יולי 1989 כולל ארוחת בוקר קונטיננטלית; ארוחה אחת במסעדת „דומיניקו" ולא כולל משקאות; כרטיס כניסה לאחד הקונצרטים במלון; כרטיס כניסה למעינות המרפא במלון „גלרט"; סיור מודרך בעיר.

המחיר לאדם בחדר ליחיד 292 דולר, תוספת ללילה 83 דולר; לאדם בחדר זוגי 209 דולר, תוספת ללילה נוסף 57 דולר. לקבוצות המונות 10 אנשים לפחות הנחה של 10 אחוזים.

עליה באספקת מוצרים בני קיימא ברבעון השלישי

ברבעון השלישי של 88 היתה עליה באספקת מוצרים בני קיימא לשוק המקומי – מוסרת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

★ מכוניות נוסעים: סופקו כ־17,000 מכוניות נוסעים חדשות, כ־5% יותר מהיקף האספקה ברבע השלישי של 1987. בכך הסתכמה האספקה של מכוניות משנת המודל 1988 (מאוקטובר 1987 עד ספטמבר 1988) ב־84,000 מכוניות נוסעים חדשות לערך, עליה של 28% בהשוואה להיקף האספקה בשנת מודל 1987.

מניתוח הנתונים הרבעוניים בתוך שנת המודל 1988, מתברר כי בעוד שברבע הראשון והשני של שנת המודל (אוקטובר־דצמבר 1987 וינואר־מארס 1988) היתה רמת האספקה 7,700 מכוניות ו־8,200 מכוניות בממוצע לחודש, ירדה האספקה ברבע השלישי והרביעי של שנת המודל ל־6,300 מכוניות ו־5,700 מכוניות בממוצע לחודש, בהתאמה. אלה סיכומים ראשונים של נתוני סדרה חודשית הנערכת בלשכה לסטטיסטיקה.

נתונים אלה מתייחסים לאספקה לשוק המקומי, ליהודה, שומרון ולחבל עזה ולאו דווקא למכירה לצרכנים, היכולה להיות שונה מהאספקה, עקב שינויים במלאי אצל הסוחרים.

★ מקלטי טלוויזיה: סופקו כ־35,000 מקלטי טלוויזיה – עליה של 19% בהשוואה לרמת האספקה ברבע השני. היקף האספקה בכל רבע של 1988 היה דומה לאותם הרבעים של 1987, כך שבכל תשעת החודשים הראשונים של 1988 סופקו כ־100,000 מקלטי טלוויזיה – כ־24% יותר מאשר בתקופה המקבילה אשתקד. יוזכר, כי הייצור המקומי של מקלטי טלוויזיה בשלושת הרבעים הראשונים של 1988 מגיע ל־16% לערך מסך אספקת מקלטי טלוויזיה לשוק המקומי, לעומת 27% באותה תקופה אשתקד.

★ מכונות כביסה: סופקו כ־21,000 מכונות כביסה ביתיות, כ־13% יותר מהיקף האספקה ברבע השני של השנה. זאת, לאחר ירידה של 19% שנרשמה ברבע השני לעומת הרבע הראשון. בכל תשעת החודשים הראשונים של השנה סופקו לשוק המקומי כ־63,000 מכונות כביסה (מיבוא ומייצור מקומי), ירידה של 13% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הייצור המקומי של מכונות כביסה מהווה כ־11% מכלל האספקה לשוק.

★ מקלטי וידיאו־טייפ: כ־13,000 מכשירי וידיאוטייפ, כ־11% יותר מהכמות שסופקה ברבע השני של השנה. בכל תשעת החודשים הראשונים של השנה סופקו כ־40,000 מכשירים, בהשוואה ל־37,000 שסופקו באותה תקופה בשנת 1987.

„אוסטריאן איירליינס" רוצה להעביר 49% מהבעלות למשקיעים פרטיים

מאת אריה אגיד

חברת־התעופה האוסטרית „אוסטריאן איירליינס" החלה בתהליך הפרטה, כאשר המגמה היא להעביר 49 אחוז מהבעלות למשקיעים פרטיים. החברה מקווה, כי תהליך ההפרטה יקדם אותה במאבק ההישרדות עם הנהגת הליברליזציה בתעופה האזורית של מדינות השוק המשותף.

„אוסטריאן" חגגה בחודש שעבר מלאת 25 שנה לקו הישראלי שלה. „ב־25 השנים הכפלנו את מספר נוסעינו פי 25", אומר מנהל הסניף הישראלי אלי כסר.

תהליך ההפרטה החל בקיץ ותוך יומיים מכרה החברה בבורסה בוינה רבע מהבעלות עליה ב־213 מיליון דולר. בכך ירדה חלקה של הממשלה בבעלות מ־99 אחוז ל־74%. חלקו השני של תהליך ההפרטה אמור להתבצע בראשית העשור הבא.

החברה האוסטרית מניבה רווחים זה 17 שנה ברציפות. והיא מתנהלת כחברה פרטית לכל דבר ועניין. הרברט באומר אומר בשיחה עם סופר „דבר", כי הממשלה נמנעת בעקביות מלכפות על „אוסטריאן" קוים בלתי רווחיים. „אפילו בקוים הפנים־אוסטריים שלנו אין הממשלה מתערבת ואנו מקיימים אותם על־פי שיקולי כדאיות בלבד", אומר באומר.

בשנה הבאה פותחת החברה האוסטרית, לראשונה בתולדותיה, שני קוים בין־יבשתיים ארוכים: האחד לניו־יורק והאחר לטוקיו. הקו לניו־יורק יפעל ללא חניית־ביניים ואילו הקו לטוקיו יחנה במוסקווה בדרך למזרח הרחוק.

אוסטריה אינה חברה בשוק המשותף והיא חוששת מאוד מהליברליזציה, העלולה להביא להיבלעותה. פיתוח הקווים הבין־יבשתיים ארוכי־הטווח הם חלק מהאסטרטגיה החדשה שלה. בו בזמן החלה בהגברת שיתוף־הפעולה שלה עם חברת־התעופה השוויצרית „סוויסאייר", המודאגת גם היא מהליברליזציה, שגם עליה לא תחול. שתי החברות משתפות פעולה בתחום השיווק כש„אוסטריאן" מזינה את הקווים ארוכי־הטווח של „סוויסאייר". עם זאת, הן מקוות לזכות בהתחשבות מיוחדת מצד השוק המשותף.

★ חברת „אויס" להשכרת רכב תספק רכב חלופי ללקוחות איגוד המוסכים בהנחה בשיעור 15 אחוז ממחיר השכירות. הסכם על כך נחתם בין השניים. הסדר זה יאפשר לבעלי רכב המבצעים טיפולים ותיקונים באחד מ־2,000 המוסכים החברים באיגוד לשכור רכב חלופי מ„אויס" לפרק הזמן בו המכונית נמצאת בטיפול או תיקון בהנחה כספית. כן סוכם כי במידת האפשר יסיעו אנשי „אויס" את הלקוח מהמוסך למשרד החברה הקרוב לשם קבלת שכירת הרכב החלופי וקבלתו בהנחה האמורה.

שיפור קל במסחר במניות בציפיה לממשלת אחדות

● הסיכויים להקמת ממשלת אחדות לאומית הביאו לשיפור באווירה בבורסה תוך תקוות ליציאה בעתיד מהמשבר הכלכלי במשק. ● בבורסה נערכים לגיוס ההון של קונצרן כלל בימים הקרובים. ● במספר רב של מניות והשיפות קלילות נמשכות תנודות השערים החריפות בתמורה כספית מגוחכת. ● בעלי המיעוט בחברת המן מבקשים למנוע מכירת נכס של החברה. ● הגורמים המוסדיים בבורסה ממשיכים לגלות אדישות כלפי המסחר ואינם מוכנים לפעול כנגד המגמה. מדד המשתנים 0.28%+. ● עליית הריבית השקלית לא מונעת המשך המעבר לאפיקים דולריים ומדדיים בשל התחששות לצעדים כלכליים בקרוב. ● הגדלת ההון בכבלים, והגדלת ההון של בנק החקלאות, בקשת לשירתק רשף.

מאת שמואל רוזנבלום

הסיכויים להקמת ממשלת אחדות לאומית הביאו אתמול למעט אופטימיות במהלך המסחר במניות. בבורסה נהנים כיום מגיחושים במישור הפוליטי לאור ההכפכבות הרבה אך מקווים שהקמת ממשלת אחדות תביא לשיפור המצב במשק בעתיד הנראה לעין. כיוון שהזהירות קיימת לא נטו מקורבי הבורסה לפעול בהיקף נרחב וגם הגורמים המוסדיים המשיכו לנקוט גישת פעילות אדישה על גבול חוסר העניין. בשלב זה הציפיות לפחות ברגע מעט, אך הן עשויות להתחדש במהירות, לכשתורכב ממשלת אחדות או כל ממשלה אחרת. הריבית השקלית למפקידים ממשיכה ברמתה הגבוהה יחסית ובשלב זה לא נראה שינוי של ממש במדיניות בתחום זה. במידה והמהלכים הפוליטיים יצביעו על סיכוי רציני להרכבת ממשלת אחדות יתכן ושוק המניות יתעורר לפחות למספר ימים. במהלך המסחר בזירת המשתנים בלטו עליות במסרוכינים 1.5%+, אלרון 1.25%–, ים המלח, טבע והבינלאומי עלו באוצה. ירידות נרשמו בהסנה 4.5%, כלל נדליין 2.5 – וגייד תורה 1.25% –. נטיה לעליות שערים קלות נרשמה בבנקאיות שבהסדר. במניות והאפשיות בלטה תנודת שערים חריפה בתמורה כספית ירודה בירידות ערך רבים. עליות נרשמו באלקו ומשוב קנים בלבד, רסקו 14.2%+, איכות 10.2%+, אלקטרה 5.5%+, תאת 9.9%–, מקר 5.4%+, קשנים 5.5%+. ירידות נרשמו באו.ה.ת. 7.4%, כרמל 7% –, ליסינג 18.3%, – עמק אוטבייה 12.7% –, קונסורסיום 15.1% – ועוד 15% –. ירידות של 10% הופיעו בהראל המשמר, ברוך, גל ותראפיל.

סופר–פרים למכירת התמנה

חברת הטכסטיל סופר הודיעה שלשום על מו"מ מתקדם למכירת השליטה בחברה ע"י משפחות המייסדים לחברת ראש אינדיאני. סיפורה של סופר מלמד מעט על האמרים שפקדו בשנה האחרונה חלק ניכר מחברות הטכסטיל הנסחר בבורסה. בסיפורה של סופר קיים אלמנט נוסף בעצם היות החברה רשומה למסחר זה זמן קצר יחסית. כבר בעת הנפקתה של סופר נשמעו קולות המתרעמים על מתן היתר לגיוס ההון שכן מבנה ההון של החברה לא נראה מלכתחילה איתן. מאז שנרשמה המניות למסחר סבלו המשקיעים במניות סופר מאמרי הכספי עתק תוך שהון העצמי של החברה נשחק בהדרגה בהתחשב במשבר הטכסטיל. בין משפחות המייסדים לא שררה אחדות דעות מיוחדת ובמהלך 1988 החליטו חלק מהמייסדים את תפקידיהם בחברה. בבורסה מאמינים כי במידה שסופר תרכש על ידי ראש אינדיאני יחול מפנה עסקי של ממש בחברה והחששות לסגירת החברה יתגברו במהירות.

המן – מישור בהתמשכות

חברת המן מספקת במהלך 1988 מעשיות בודאיות בשפע. באחרונה מתעוררת המן למכור את מגרשה בתל ברוך שבת"א בעיקר לצורך גיוס הון הנדרש עקב הפסדים כבדים. הפעלי המן באו כיום בעיקר מהשקעות בודאיות ולאו דווקא מעיסקי תעשיה במקובל. אולי הגיע הזמן שהרשות ניהולה של המן תתבטר בצורה יותר מודרנית שכן הציבור הרחב שומע על התרגשויות ברוך כלל בדיעבד בלבד. מי שהחליט שהמן צריכה להשקיע במניות במקום בתעשיה מהראוי שינמק באוזרה הגונה מדוע הנה כי השיבנו האלוקים, המאפשם המן בעתיד.

קונצרן כלל – גיוס הון ורחב

קונצרן כלל באמצעות כלל תעשיות וכלל הנפקות לתעשיה עומד לגייס בימים הקרובים סכומי כסף נכבדים בהנפקת אגרות חוב. החתמים להנפקה הם בנק הפועלים ודיסקונט שכידוע הם גם בעלי העניין העיקריים בחברה. סך עמלות החיתום וההפצה בהנפקה מסתכמת ב־7.4% דבר שיביא לרווחי הון נאים לחתמים. במצב הנתון של המשק הפכה כלל לקונצרן היחידי במשק שמחזיק מעמד כראוי. החשיבה הבסיסית של צמרת כלל מוענת כי יש לשמור על בסיס הון מוצק במידת האפשר מתוך יכולת לנצל הזדמנויות עיסקיות במשק. מדיניות זו תרמה רבות למצבו האיתן יחסית של הקונצרן והיא תאפשר לו מעבר של תקופה קשה בזעזועים מינימליים. נראה שגם בהנפקה הקרובה תצליח כלל לגייס הון בהצלחה ותוך היענות יתר באה.

התשואות השנתיות באגרות שבהסדר

שם המניה	פדיון 1989 תשואה דולרית	פדיון 1991 תשואה דולרית
איי.די.בי.	1.55%	5.87
איי.די.בי. ב'	0.75	–
איי.די.בי. א'	– 0.80	–
איגוד	0.94	5.67
דיסקונט ב'	– 0.06	5.60
דיסקונט א'	0.48	5.66
מזרחי ע"ש	0.92	–
מזרחי סב"ן	0.93	–
פועלים ע"ש	0.85	5.83
פועלים סב"ן	0.85	5.82
כללי א'	0.44	5.78
בל"ל מסוק	1.04	5.89

המניות הישראליות בוול סטריט

אמפרוסק	5⅛	עוש"פ	2
אי. אי. ס.	4	עץ לבוד	4
אינטרפרם	4	ראורא	1⅝
אלסינט	1⅛	תרד	1
אלרון	5⅝	אריות	1½
אלקטרוניקה לישראל	4⅝	כרמל	4½
תעשיה לייזר	3⅝	אלביט	5⅜
מח"ח	1	סבע	6¾
נייר חדרה	41⅛		
סורייסקן	6		

מכרזי ריבית במקדונות שקליים

שם הבנק	סכום	קו"ל שנתי %	פק"מ 30 יום
פועלים	50,000 שקל	16.75	1.64
פועלים	100,000 שקל	17	1.72
בל"ל	50,000	15.25	1.56
בל"ל	100,000	15.50	1.64
דיסקונט	50,000	16	1.73
דיסקונט	100,000	17	1.73
מזרחי	50,000	15.5	1.56
מזרחי	100,000	16	1.64
בינלאומי	50,000	16.5	1.70
בינלאומי	100,000	17	1.75

הודעות בורסה

★ אמיישר – הודיעה על הסכם עם חברת „סונגרולב", יצרנית מים מינרליים. החברה אקלת והקמת חברה בת שתעסוק בשיווק המים המינרליים, אולם בשלב ראשון תשווק את המוצרים ישירות.

★ כבלים – הודיעה על הגדלת ההון הרשום ב־3.1 מליון ש"ח, מ־11.5 ל־14.6 מליון ש"ח.

★ גיבור סברינה – החברה מכרה קרקע ומבנה תעשייתי בעכו תמורת סך בשקלים השווה ל־1.78 מליון דולר.

★ אקים – החברה תחלק דיבידנד במזומן לשנת 1988 בשיעור 300 אחוז מההון הנקוב. יום ה"אקס" יהיה 18/12/88, ניכוי מס במקור – 25 אחוזים.

שערי מטבע חוץ ביום 6.12.88

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.55	1.62	1.55	1.62	1.54	1.61	1.5722	1.5918	1.5712	1.5918	1.5662	1.5879	1.5800
1 מארק גרמני	0.90	0.94	0.89	0.93	0.89	0.93	0.9098	0.9212	0.8975	0.9231	0.9083	0.9197	0.9153
1 ליש"ט	2.89	3.02	2.89	3.00	2.88	3.02	2.9384	2.9751	2.9392	2.9759	2.9317	2.9686	2.9503
1 פרנק צרפתי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.26	0.27	0.2665	0.2698	0.2685	0.2698	0.2658	0.2691	0.2679
100 ין יפאני	1.28	1.33	1.25	1.33	1.27	1.33	1.2956	1.3117	1.2953	1.3114	1.2917	1.3060	1.3009
1 גולדן הולנדי	0.50	0.83	0.79	0.83	0.79	0.83	0.8077	0.8176	0.8075	0.8176	0.8056	0.8157	0.8115
1 פרנק שוויצרי	1.07	1.12	1.06	1.11	1.06	1.12	1.0888	1.1024	1.0898	1.1024	1.0856	1.0993	1.0952
1 כתר שבדי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2623	0.2655	0.2665	0.2655	0.2615	0.2647	0.2633
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2447	0.2477	0.2367	0.2698	0.2437	0.2467	0.2457
1 כתר דני	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.24	0.2366	0.2395	0.3860	0.2396	0.2359	0.2389	0.2376
1 מרק פיני	0.36	0.40	0.36	0.40	0.37	0.40	0.3856	0.3904	0.3839	0.3908	0.3848	0.3896	0.3878
1 דולר קנדי	1.31	1.36	1.30	1.36	1.30	1.36	1.3245	1.3410	1.3193	1.3413	1.3222	1.3389	1.3304
1 דולר אוסטרלי	1.32	1.45	1.32	1.42	1.33	1.43	1.3804	1.3976	1.3662	1.3980	1.3745	1.3918	1.3854
1 ראנד דר"א	0.45	0.54	0.42	0.57	0.44	0.61	0.6928	0.7014	0.6922	0.7017	0.6911	0.6996	0.6963
10 שילינג אוסטרי	0.43	0.45	0.42	0.45	0.42	0.44	0.4328	0.4382	0.4331	0.4285	0.4338	0.4392	0.4367
10 פרנקים בלגיים	1.28	1.33	1.27	1.33	1.27	1.34	1.2945	1.3107	1.2895	1.3110	1.2939	1.3101	1.3012
1000 לירטות איטלקיות	1.21	1.26	1.20	1.28	1.21	1.30	1.2333	1.2487	1.2377	1.2489	1.2304	1.2459	1.2382
1 אקו (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8932	1.9168	1.8842	1.9178	—	—	1.9027
1 דינר ירדני	2.61	2.77	2.60	2.72	—	—	—	—	—	—	—	—	3.0020
10 לירות לבנוניות	—	—	—	—	0.02	—	—	—	—	—	—	—	0.0313
1 לירה מצרית	0.51	0.65	0.60	0.63	0.62	0.67	—	—	—	—	—	—	0.6952

בנקים מסחריים

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
[illegible]	5400 תב	25.0	-4500	-7.4	-15.0
[illegible]	הפסקת מסחר				
[illegible]	הפסקת מסחר				
[illegible]	הפסקת מסחר				
[illegible]	3418	1616			-1218
[illegible]	1073	481			-676
[illegible]	הפסקת מסחר				
[illegible]	76.0	15750			-76.0
[illegible]	הפסקת מסחר				
[illegible]	הפסקת מסחר				
[illegible]	הפסקת מסחר				
[illegible]	הפסקת מסחר				

[illegible] ל־89

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
[illegible]	145500	162	+750	+.5	+988
[illegible]	[illegible]	1.0	+197	+1	+50.0
[illegible]	[illegible]	16.0	+500	+.5	+365
[illegible]	[illegible]		+102	+1	+2.0
[illegible]	[illegible]	1.0	+110	+1	+69.0
[illegible]	[illegible]	253	-300	-.5	-199
[illegible]	[illegible]	5.0	+154	+.5	+70.0
[illegible]	99256	219			+167
[illegible]	99500	16.0	+250	+.3	+254
[illegible]	253500	5.0	-400	-.2	-3.0
[illegible]	63142	386	+196	+.3	+512

[illegible] ל־91

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
[illegible]	117560	163	+500	+.5	+732
[illegible]	67050	50.0	+450	+.5	+440
[illegible]	150591	1.0	+301	+.2	+29.0
[illegible]	[illegible]	205	-10		-7.0
[illegible]	48100	335	-210	-.4	-547
[illegible]	46100	43.0	-200	-.4	-45.0
[illegible]	25450	1038			-378
[illegible]	79500	185	+30		+375
[illegible]	[illegible]	16.0	+350	+.2	+115
[illegible]	[illegible]	1250			+172

בנקים למשכנתאות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
[illegible]	33400	15.0	+300	+.9	+14.0
[illegible]	16050	29.0			+52.0
[illegible]	* 167.9 (ביצוע חלקי 69.70%)	2500	-14.0	-7.0	-2827
[illegible]	1515	70.0	+2.0	+2.0	+14359
[illegible]	[illegible]	12055	-3.0	-2.9	-117555
[illegible]	2350	100	-20	-.8	-100
[illegible]	4050	75.0	+40	+1.0	+145
[illegible]	15500	5.0			-8.0
[illegible]	660	63.0	-120	-1.7	-105
[illegible]	25700				-3.0
[illegible]	25250	6.0	+800	+3.5	+6.0

מוסדות מימון

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
[illegible]	* 5971.8 (ביצוע חלקי)	12.0	-66347	-10.0	-21.0
[illegible]	23850				-3.0
לאומי תעשיה א ש	19560	20.0	+250	+1.7	+23.0
פתוח תעשיה בכב	69000	1.0	-1000	-1.1	-1.0
[illegible]	515500				-5.0
[illegible]	324000	2.0	+5200	+1.6	+5.0
[illegible]	315000	2.0	+5000	+1.6	+2.0
[illegible]	[illegible]				
[illegible]	72550				
[illegible]	390 תב	2519	-75	-8.0	-1824
[illegible]	253500				
[illegible]	13350 תב	147	-1900	-13.3	-147
[illegible]	11500 תב	75.0	-977	-7.8	-93.0

ביטוח

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
אילון ביטוח 1	79.5 תב	1006	-4.5	-5.4	-1242
איתנא ביטוח 1	[illegible]	2020	-3.0	-2.2	-2000
[illegible]	[illegible]				-216
[illegible]	500				-10.0
[illegible]	124.5	440	-1.5	-1.2	-1068
[illegible]	193.3	500	+2.0	+1.3	+500
[illegible]	116.5	1040	-1.0	-.8	-1840
[illegible]	148.5	2476	-1.0	-.2	-2476
[illegible]	[illegible]	1700			-1700
[illegible]	119.0	5090	-1.5	-1.2	-9231
[illegible]	569	127			+2673
[illegible]	[illegible]	73.0	+23	+5.0	+73.0
[illegible]	4576 תב	[illegible]	-542	-10.0	-240
[illegible]	5079	150	-10	-.2	-130
[illegible]	374	1500	+6	+2.2	+1500
[illegible]	44.0	9458	+2.0	+4.8	+51478
[illegible]	163.5	40690	+1.0	+.9	+186307
[illegible]	772	268	+1	+1	+280
[illegible]	680	85.0			-85.0
[illegible]	132.5	700			-700
[illegible]	1200	452			-452
[illegible]	113.5	7620			+6609

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
ציון החזקות 1	* 1325 (ביצוע חלקי 50.00%)	26.0	-147	-10.0	-66.0
ציון החזקות 5	749		-6	-8	-100

מסחר ושרותים

מסחר

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
אינטרגאמא 1	571	1430	+15	+2.7	+2110
אינטרגאמא 5	530	1140			-1140
מגיד עורא 1	290	500			-500
מגיד עורא אופ 2	86.0				
כלל סחר אופ ד	139.5 תב	2393	-8.0	-5.4	-2893
כלל סחר אגח 2	139.5				
קריסטל 1.0	* 451 (ביצוע חלקי 82.70%)	650	+1	+.2	+138
רפק 1	10800				
רפק 5	13650				-7.0
שופר־סל א' 0.02	1189	471			-177
שופר־סל אופ ד	4259	794	+40	+.9	+722
שופר־סל אגח א	125.0	9000	+1.0	+.8	+15550

שרותים

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
אסותא 1	303	1800	-2	-.7	-1069
סבנות הספקה 1	285	4932			+2051
סבנות הספקה 5	146.5	11962			+2830
סבנות הספקה אופ	109.0	22854	+2.0	+1.9	+15939
סבנות הספקה אגח	107.0	2520	+.5	+.5	+12480
קדר הספקה 1	566	2118	+12	+2.2	+2397
קדר הספקה 10	250	14499	+5	+2.0	+28234
מוסכי קרקה 1	950 תב	823	+54	+6.0	+1070
מוסכי קרקה 5	* 692 (ביצוע חלקי 94.00%)	600	+1	+.1	+60.0

מלונאות ושרותי תיירות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
גני הדר 1	83.0	4836	+2.5	+3.1	+12683
גני הדר אופ 1	* 32.9 (ביצוע חלקי 81.30%)	1500	+4	+1.2	+11496
מלונות רן 1	1185	159	-10	-.8	-159
מלונות רן 5	820	65.0			-67.0
חוף האלמוג 0.1	8150	20.0	-50	-.6	-65.0
מלונות ירדן 1.0	2300	200			+74.0
ים סוף 1	* 209 (ביצוע חלקי 89.40%)	2180	+5	+2.5	+2516
ים־סוף אופ 1	135.5	2700			-300

מחשבים ושרותי מחשב

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
תיל.ה. 1	106.0				+200
תיל.ה. אופ ב	25.4	12756			-15244
תיל.ה. אגח א	112.5		-5	-4	-14600
יעל"א 1	4000	98.0	-70	-1.7	-73.0
מל"ל 1	1755				
מל"ל 5	* 622 (ביצוע חלקי 50.00%)	2.0	-22	3.4	-75.0
ניסקו 1	* 788 (ביצוע חלקי 76.60%)	115	-2	-.3	-35.0
ניסקו 5	255	1460	-2	-.8	-1460
ניסקו אופ 2	271	400	-6	-2.2	-400
תים מחשבים 1	* 472 (ביצוע חלקי 50.00%)	50.0	+10	+2.2	+106

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
אזורים אופ 1	220 תב	2064	-31	-12.4	-4064
אזורים אגח 3	149.5	10634			+39366
[illegible]	55.0	17580			-19070
[illegible]	23.0	3840			-6000
אל־רוב 1	350	650	+15	+4.1	+1720
אפריקה 0.1	34540	40.0	-400	-1.1	-46.0
אפריקה אופ 5	11220	9.0			+9.0
ארזים 1	373	2180	+13	+3.6	+9389
אילנד 1	2525	49.0	-60	-2.3	-49.0
אילנד 5	2100	1068			-1068
ברנוביץ 1	2010				
ברנוביץ 5	1725	150	-35	-2.0	-150
הנגב 1	4750	100	+50	+1.1	+21.0
הרסר 1	178.0	2000	+1.0	+.6	+1496
הרסר 5	116.0				-4000
מר־לנד 1	1060	200			+100
מר־לנד אופ 2	218	7500			-10303
מר־לנד אג"ח 1	81.0	86907			-5400
הסקלון 1	520	120			-20.0
הסקלון 5.0	341 תב		-18	-5.0	-982
ת.ל.ב. 0.1	הפסקת מסחר				
ת.ל.ב. 0.5	הפסקת מסחר				
כלכלית ים אופ 1	55.0	7517	-1.5	-2.7	-2977
נב־ים 1	3710	153	-30	-.8	-177
נב־ים 5	3480	60.0	-20	-.6	-60.0
הכשרת ישוב אופ 7	106.0	9057	+.5	+.5	+2208
הכשרת ישוב אופ 8	86.5	2436			-1350
הכשרת ישוב אופ 9	104.0	192	-1.0	-1.0	-1808
מבני תעשיה 1	56.0	32530	-2.0	-3.4	-20054
מבני תעשיה אופ 1	15.8	69613			-19387
מבני תעשיה אגח א	111.5	10.0	+.5	+.5	+49990
ישפרו 1	4240	140			-20.0
ישראלום 1	1096				-14.0
ישרס 1	38469	50.0	-1		-1.0
כנן פיתוח 1	5590				-23.0
לוסיד 1	4150				
לוסיד 5	1301	7.0			-7.0
מ.ת.מ. 1.0	270	300			-300
מ.ת.מ. אופ 2	123.0 תב	500	-9.0	-6.8	-500
מ.ת.מ. אגח א	136.5	2750	+.5	+.4	+20000
מגורי בניה 1.0	402	316	-4	-1.0	-306
מישכנל 5	132.0	3000			-180
מישכנל אופ א	78.0				+134

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
מבנים 5	* 870 (ביצוע חלקי 80.30%)	200	+30	+3.6	+249
ליסינג 1	80.5	20000	-4.0	-4.7	-42251
ליסינג 5	41.1	44500	+4	+1.0	+31500
ליסינג אופ 2	14.8	5000	+.5	+3.5	+12976
ליסינג אופ 3	16.8 תב	140571	-1.9	-10.2	-237805
ליסינג אגח 1	84.0	6876	-1.5	-1.8	-29215
כאות אביב 0.5	1675	159	-15	-.9	-159
נכסי אוצרים 1	126.5	6937	+2.5	+2.0	+3457
נכסי אוצרים אופ	31.4 תב	24817	+2.4	+8.3	+45065
נכסי אוצרים אגח	96.5	19088	-5	-.5	-16499
סהר החזקות 1.0	320	537	-2	-.6	-537
סקי 1	1297		-15	-1.1	-70.0
רובינשטין 1	186.0	1300			+750
רובינשטין 5	136.5				
רובינשטין אופ 2	423		-15	-3.4	-505
רובינשטין אגח א	141.0	17000			-1997

חקלאות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2901				
מטעי הדר 0.5	2670				
מהדרין 1	4409	381	-20	-5	-381
נכסי הדרים 1	1120				
פריאור 5	2135	100	-20	-.9	-100

תעשייה

מזון ומבק

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
דובק מב ש	1500	17.0	+36	+2.5	+185
דובק תב מ	1580		-40	-2.5	-60.0
וגבלל 1	277				
וגבלל 5	252				
וגבלל אגח 1	91.0	1.0	+1.0	+1.1	+1999
טמפו בירה 1	22151				+3.0
טמפו בירה 5	16800				
יטבד 1	964				-105
יטבד א 5	486				
יטבד אופ 2	102.0	300	+7.0	+7.4	+2700
מן 1	110.0	1000	-5.5	-4.8	-769
מן 5	107.0	1000	-2.0	-1.8	-200
סנפרוסט 1	50.0	10450	+127	+1.2	+11.0
עסיס ב 5	285	3565	+3	+1.1	+5061
שלמה אגבל 1	1869	175	+6	+.3	+225
שמן מבב א 4	583	337			+8.0

טכסטיל והלבשה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
ארגד 1	300	3650			-1687
ארגד אופ 2	79.5	1500	-5	-6	-1697
ארגד אגח 1	122.0				
אופים 1	252				-1.0
אופנת בריה 1	89.5 תב	1548	-10.0	-10.1	-1848
אופנת בריה 5	60.0	300	-2.0	-3.2	-300
אופנת בריה אופא	46.5	250			+250
[illegible]	7550				+1.0
דלתא־גליל 0.1	775	835	+20	+2.6	+2767
דלתא־גליל 0.5	727	301			-1.0
וישקד 1	155.0	1000	+.5	+.3	+550
וישקד 5	128.0				-650
ורדינון 1	4735	150	+210	+4.6	+150
זיקית 1	1260		-10	-.8	-200
זיקית 5	940	151			-139
זיקית אופ ב	201	200	-12	-5.6	-500
כתרינה 1	440	283	+8	+1.9	+691
כתרינה 4	358				
כיאת 1	הפסקת מסחר				
עיט 1.0	* 189.0 (ביצוע חלקי 76.60%)	920	+4.0	+2.2	+1897
עיט 5.0	109.5 תב	6833	+6.5	+6.3	+4517
עיט אופ 2	49.0	2193	+1.0	+2.1	+2807
עיט אגח 1	105.5	2600	+1.0	+1.0	+2400
עמק 1.0	108.0	4427			-2427
עמק אופ 1	24.0 תב	1759	-8.5	-12.7	-1759
פולגת א 1	300	499	-3	-1.0	-499
פרגוד 1	651	71.0	+5	+.8	+129
[illegible]	85.0	5000			+5000
קיטור־סברינה	2021	16.0	+14	+.7	+46.0
תעש הבגדים 1.0	* 3950 (ביצוע חלקי 83.00%)	415	+40	+1.0	+85.0

מתכת ומוצריה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
אורדן 1	2208	33.0	-40	-1.8	-201
אורדן 5	1854	100	+5	+.3	+100
אלומית 1	5883				
אלוביה 5	5770	30.0	-300	-4.9	-30.0
כבלים 1	420	7557	+12	+2.9	+8442
כבלים אופ 1	92.0	88223			-40598
כבלים אג"ח־אופ	113.5	15000	+.5	+.4	+25000
כבלים אגח א	113.5	10756	+.5	+.4	+15744
כבלים אג"ח סד ב	92.5	36350			+7868
התכוף 1.0	292 תב	161	-33	-10.2	-161
התכוף 5.0	152.0	475			+525
דיקה 1	1598	.3	-27	-1.7	-70.5
דיקה 5	978				
קוממיות פח 5	1860	100	-20	-1.1	-100
מבלי ביזן 1.0	2355	75.0	-15	-.6	-256
מבלי ביזן 5.0	1463	43.0			-43.0
מתכת קרמי 1	95.0	34.0	+1.0	+1.1	+1946
מתכת קרמי 5	52.0 תב	5630	-3.0	-5.5	-10666
נחושתן 0.1	28900	16.0			
נחושתן 0.5	7400	75.0	+300	+4.2	+55.0
מקי פלדה 1	1362 תב	159	+70	+5.4	+129
קינג 1	330				
קינג 5	203				
קליל 1	3000	150			-150
קליל 5	2530		-20	-.8	-50.0
קליל אופ	1315	656	-5	-.4	-349
קליל אגח	143.0				-10000
קרביץ 1	343				
קרביץ 5	253				+50.0

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
אלביט 3.0	291026	15.0	+2000	+.7	+8.0
אלקו 0.25	9414 קו		+449	+5.0	+685
אלקטרה 0.1	2333	589	+100	+4.5	+589
אלקטרה א 0.5	1740 תב	1351	+90	+5.5	+1581
אלקטרה אופ 5	1350	635	+50	+3.8	+608
אלקטרה אגח 3	169.0	8570	+.5	+.3	+19630
אריות 0.02	13400	70.0	+400	+3.1	+50.0
כלל אלקט אופ א	655	4012			+1412
כלל אלק אגח 1	116.0	7285	+4.0	+3.6	+174715
טסקטרוניקס 1	940	418	-15	-1.6	-418
טסקטרוניקס 5	728				
מיכמנגר 1	410	1200	-4	-1.0	-350
מיכמנגר 5	296	1800			+1999
ציקלון 1	2000 תב		+100	+5.3	+735
ציקלון 5	1430 תב	400	-100	-6.5	-687
[illegible] 1	2280	50.0	-90	-3.8	-111
ת.א.ת. 1	* 543 (ביצוע חלקי 50.00%)	495	+49	+9.9	+1471
ת.א.ת. 5	270	2000	+8	+3.1	+2390
תדיראן 1	615	1587	+15	+2.5	+4020

מוצרי בניה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
א.מ.בללבנין 1	141.0	4237	-5	-4	-3237
אי.פ.בנין אופ א	474	1329			-2750
אי.פ.בנין אופ ב	38.7	4902			-1646
אי.פ.בנין אגח א	150.0	664	+.5	+.3	+19336
אי.פ.בנין אגח ב	97.5	30430	+1.0	+1.8	+85159
אקרשטיין 1	424	500	-5	-1.2	-1002
אקרשטיין 5	228	455			+455
אקרשטיין אופ א	259				
אקרשטיין אג"ח 1	141.0		+1.0	+.7	+6000
האחים בלום 1	58.0				
אחים בלום אופ	25.1				+715
מגוריקה 1	2500	12.0			-12.0
מגוריקה 5	1950				
נגב קרמיקה 1	259	3948	+4	+1.7	+1948
נגב קרמיקה אופ	72.0	1067			-67.0

כימיה, גומי ופלסטיק

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
אבן 5	1770	750			-82.0
אבן אופ 2	366	5142	+1	+.3	+5058
אבן אג"ח א'	99.8		+2.0	+2.1	+30510
גל תעשיות 1	192.5 תב	1752	-21.5	-10.8	-1752
גל תעשיות 5	155.5	937	+7.5	+5.1	+912
גל תעשיות אופ	30.0	877	+.5	+1.7	+4125
גל תעשיות אגח 1	92.5				
רשפים 0.1	2891 תב	390	+150	+5.5	+1113
רשפים 0.5	1530				
ליפסקר 1.0	2560	70.0	+30	+1.2	+70.0
מקסימה 1	655	191			-191
מקסימה 5	439	209	-6	-1.3	-212
סנו 1	3471	183	-30	-.9	-152
סנו 5	3061	170	+60	+2.0	+170
פריקלאס 1	527	1225			+1275
פריקלאס אופ 1	119.5	9418			+951
קרים 1	6309	128	-40	-.6	-162
קרים אופ 2	3980	150			-10.0
קרים אגח 1	136.0				
תיא 5	3200	147			-200
פרומאוים 10.0	1250	4564	+30	+2.5	+5564

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
כתר 1	92.5 תב	7495	+7.0	+8.2	+7495
רפרן 1	5124	7.0	+51	+1.0	+7.0
רפרן 5	4635	8.0			-162
לבידי אשקלון 1.	542	230	+17	+3.2	+212
מולק ב 0.5	19750	12.0			-14.0
קרגל 1	380	2000			-1000
קרגל אופ 1	121.0	2622	+6.0	+5.2	+3674
קרגל אופ 2	51.0	5500	+4.0	+8.5	+14028
קרגל אג"ח להמרא	99.0	6568	+1.5	+1.5	+75652
רים 1	189.0	1056	+9.0	+5.0	+536
רים 4	82.5	1027	+1.0	+1.2	+1473
תעל ב 2	11455	36.0	+55	+.5	+14.0

תעשיות שונות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
אבריו 1	160.5	800	+.5	+.3	+800
אבריו 5	78.5	1000	+1.0	+1.3	+4133
תמיסה יוד 1	1468				
הנמלק 1	749				
הנמלק 5	772				

השקעות תעשיה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
מרכזית ב 0.1	7372	130	+1		+1.0
כתר בב' 1.0	2446	212			-85.0
כלל תעש אופ ד	86.0	5449	-1.0	-1.1	-5638
כלל תעש אגח 6	121.8	28000	+.5	+.4	+50992

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
אובניש ש	2650	80.0	-60	-2.2	-80.0
אידיבי פית אופג	2920	872	+40	+1.4	+918
אידיבי פית אגחא	116.0	2150	+.5	+.4	+10150
אלגר 1	995	900	+40	+4.2	+680
גולת השקעות 1	915				
גולת אופ א	640				
גולת אגח 1	110.0				
דובאר 1	444	147			-14.0
דובאר 5	363 תב	200	+38	+10.0	+1191
חברה לישראל 5	3001	315	-9	-.3	-65.0
וקמפון 0.1	115000				
וקמפון ש 1.0	15200	70.0	-300	-1.9	-128
אמפא א 0.5	16100 תב		+800	+5.2	+130
השק דיסק אופ	1201	2500	+31	+2.6	+750
השק דיסק אגח א	120.5	5000			+10000

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
השק מרחב 10	43700	1.0	+700	+1.6	+11.0
חירון 1	1280	100	-45	-3.6	-100
חירון 5	504	550	-26	-4.9	-1150
ישפור 1	1045		-40	-3.7	-100
ישפור 5	667	552			+148
יצוא ש	10100		-900	-2.9	-150
ירדן א 0.1	1174 תב	362	+70	+6.3	+273
ישום 1	28.8				+7989
ישום אגח־אופ 1	49.5	3950	+2.0	+4.2	+3950
כלל ישראל 50.0	600	355			+189
מבוך 1	250	980			+500
מבוך א 5	180.0	94.0			-94.0
מבור אג"ח 1	137.0				
סהר פיתוח 1	182.0				
פז השק ש	3091	475	+50	+1.6	+460
פמה א' 1	4120	1.0	-6	-1	-26.0
פמה 5	3605				
פריון ב 0.2	9718	400	+200	+2.1	+488
קרדן 1	78.0	11528	-2.0	-2.5	-11528
קרדן 5	42.7		-1.0	-2.3	-4000
קרדן אופ 2	26.5	7550			+690
קרדן אגח 1	110.0				+1000

נסחרות במט"ח

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
[illegible]	304	300	-6	-1.9	-300

דלק ונפט

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
דלק חפושים 1.0	1871	122	+6	+.5	+518
דלק חפושים 5.0	980	288			+186
מן חיפושי נפט	24000	2.0			-2.0
י.ש.ג.ל אופ 2	114.0	14287	+1.0	+.9	+6963
מ.נ.ע. 1.0	3487	60.0	+25	+.7	+35.0
מ.נ.ע. 5.0	2197	290	+85	+4.0	+250
נפטא ש	327	1164			+534

רשימה מקבילה

שירותים

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
י.מ.מ.ל. 1	245	1000	+3	+1.2	+800
קונסורסיום 1	* 869 (ביצוע חלקי 58.10%)	155	-101	-15.1	-459
קונסורסיום 5	184.5				-40.0
שגל 1	671		-50	-4.3	-865
תבל 1	הפסקת מסחר				

מלונאות ושרותי תיירות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
תירה ישראלית 1	22.7 תב		-1.5	-6.2	-12780
כנס 1	* 428 (ביצוע חלקי 50.00%)	65.0	-22	-4.9	-138

מחשב ושרותי מחשב

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
איכות 1	* 130.0 (ביצוע חלקי 50.00%)	500	+12.0	+10.2	+6043
דסה מיכון 1	300 תב	543	+20	+7.1	+1685
דקה אופ 1	304	700	-2	-.7	-570
כלל מחשבים 1.0	2300				
משוב 1	70.5 קו		+3.5	+5.2	+46454
רשף 1	69.0 תב	7598	-4.0	-5.5	-1838

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
[illegible] 1	* 327 (ביצוע חלקי 73.20%)	450	+8	+.9	+165
בר־יקר גת 1.0	1445	10.0	-5	-.3	-10.0
דורקו 1.0	הפסקת מסחר				
דורקו 5.0	הפסקת מסחר				
לודנשטיין 1	154.0	800	+4.0	+2.7	+2250
לודנשטיין 5	70.0	2431	+.5	+.7	+1569
ערד 3.0	1428	1215	+58	+5.6	+570
קסרית 1	1805 מו		-95	-5.8	-256
קסרית 5	909	2.0	-10	-1.1	-82.0
רסקו מנוף	* 620 (ביצוע חלקי 88.50%)	1023	+56	+9.9	+1036
רסקו ר.ג	642 תב	861	+80	+14.2	+574

מזון ומבק

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
אסאם 1	770		+30	+4.1	+51.0
מיני פרוסט 1	184.0		+1.0	.5	+1000
מיני פרוסט 5	104.0		+.5	+.5	+1000
[illegible] 1	* 359 (ביצוע חלקי 50.00%)	136	-40	-10.0	-272
[illegible] 5	111.0 תב	119	-12.0	-9.8	-569
שופר 1	הפסקת מסחר				
שופר אופ 1	הפסקת מסחר				

טכסטיל והלבשה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
יוני־דים 1	165.0		-7.0	-4.1	-2184
מקס 0.1	1250	115	+36	+3.0	+390
מקס 0.5	530	62.0	+11	+2.1	+62.0
פוליגון א 0.5	2970 תב	60.0	+278	+10.0	+281

מתכת ומוצריה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
אוליביר 1	64.5	12684			-2141
אשטנר 5.0	536 מו		-28	-5.0	-689
מודון 1.0	696 מו		-57	-5.8	-1450
משאבות מלע 1	49.0				-3100
[illegible] 1	הפסקת מסחר				
שלוות 5.0	878 קו		+42	+5.0	+335

מוצרי בניה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
אלקטל 1	הפסקת מסחר				
אלקטל אופ 2	הפסקת מסחר				
בר־שן 1	2160	108	-40	-1.8	-398
בר־שן 5	1600 תב	1527	-110	-6.4	-2227
בר־שן אופ 2	940	1980	-60	-6.1	-2145
[illegible] 1.0	5680				
[illegible] 5.0	2450	70.0			-30.0
מ.ט.ב 1	728 תב	1527	+40	+5.8	+948

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
[illegible] 1	154.0				+4.0
[illegible] 200.0	הפסקת מסחר				
[illegible] 1	1920	25.0	+80	+4.3	+36.0
[illegible]	5490	10.0	+120	+2.2	+50.0
ת.ב.ב 1.0	הפסקת מסחר				
ת.ב.ב 5.0	הפסקת מסחר				
תעש 5	4700		-120	-2.5	-9.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
[illegible] 1	878				
תמב 1.0	* 5000 (ביצוע חלקי 66.60%)	100	+50	+1.0	+50.0
[illegible] 1	1595	1.0			-11.0

תעשיות שונות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
גולן 1	192.0				-1000
דולפין 1	138.0				
[illegible] 1	269				-600

השקעה בתעשיה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
כלל פיננס 1	101.0	2000	-1.0	-1.0	-2000

חברות השקעה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
[illegible] 1	226				-1000
[illegible] אופ 1	24.0				-642
[illegible] 1	245				-100
אמיק 1	540	370			-370
אמיק 5	243				+1000
[illegible] 5	* 6368 (ביצוע חלקי 82.45%)	67.2	-270	-4.1	-55.2
[illegible] 1	הפסקת מסחר				
[illegible] 5	הפסקת מסחר				
עין השקעות 1	522 תב	1067	-58	-10.0	-1503
עין השקעות 5	381 תב	1772	-67	-15.0	-1894

חיפושי נפט

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי היחסי	הצעה/ביקוש
[illegible] ב 0.03	2699 תב	33.0	-300	-10.0	-78.0

משתנים

מניה	מספר עסקות	שער פתיחה	שער נעילה	שינוי באחוזים	מחזור
הבינלאומי	4	5132	5132	1.00	1157.0
[illegible]	1	6292	6236	1.00	681.0
[illegible]	5	78.00	78.50	-4.29	114023
[illegible]	1	711	706	.71	1124.0
[illegible]	3	206	205	-2.37	15000.0
שופר־סל ב'	1	990	1010	-1.00	1600.0
דלק ב		2560	2560	.00	586.0
[illegible] 1	1	32191	32111	.25	155.0
אגודים		487	487	.00	6080.0
נכסים־בנין	2	2595	2556	.58	2680.0
[illegible]	4	448	444	-.90	9550.0
[illegible]		265	265	.00	6000.0
[illegible]	1	491	503	-2.58	4202.0
עלית	2	15442	15289	1.00	130.0
פולגת ב'	3	220	226	-2.65	7500.0
[illegible]		2087	2087	.00	49.0
כלל תעש אל	6	2427	2465	.50	4625.0
אלרון	4	179287	179730	1.25	67.0
טבע	4	9125	9035	1.00	743.0
ים המלח	15	1796	1778	1.01	7700.0
מסרוכינים	6	435	433	1.40	38247.0
נייר חדרה	6	226021	227738	-1.25	87.0
כלל תעשיה	10	127.00	127.50	-.39	84531.0
[illegible]		6714	6714	.00	1565.0
[illegible]	1	679	674	1.04	757.0
חברה לישראל	5	3738	3747	-.24	2650.0
[illegible]		698	696	-.99	7640.0
דיסקונט השק	9	2533	2527	.26	7064.0
כלל ישראל	1	712	712	.00	5010.0
[illegible]	5	387	386	2.38	18961.0

ביטוח / דן שלם

★ בענף רכב שורדת יציבות יחסית בתחרות. מרבית מבוטחי התעשיה הסתיימו תוך ירידות מחירים של כעשרה אחוז.

★ בביטוחי חיים עדיין רמת המכירות נמוכה למדי בעוד רמת הפדיונות נמצאת במגמת עליה.

★ במסגרת ההיארגנות המתבקש בענף לאחר המשבר ב"הסנה", עבר בכיר מ"הסנה" לחברת "הפניקס" ונראה כי שלב ההיארגנות בחברה זו עדיין נמשך ויש סבירות רבה להצלחה.

★ לשכת הסוכנים מציעה ביטוח חברות מקצועית לחבריה במחיר נוח מזה שהציעו חברות ישראליות רבות. ועדת המשמעת של הלשכה הגישה תלונות על מכירת ביטוח על ידי מי שאינו מורשה לכך.

★ הלשכה סכמה עם חברת הביטוח "איילון" כי תבטח את חברי הלשכה בביטוח אחריות מקצועית. את מרבית הביטוי, 90 אחוז, תיתן חברת ביטוח משנה זרה, מהגדולות בעולם. את הסכום יזמה הלשכה לאחר בדיקה מעמיקה לגבי אלטרנטיבות שונות ובדיקת השוואות במסגרת הארגון הבינלאומי של לשכת סוכני הביטוח. עלות כיסוי ביטוחי בשיעור 500,000 דולר יהיה כ-1,000 דולר לשנה. הכיסוי במחיר זה תקף לגבי משרד של סוכן המעסיק עד שלושה עובדים. בשביל משרד גדול יותר ישלמו יותר.

ביטוח ופוליטיקה

באחרונה ניכר ניסיון מצד סוכנים הקשורים בגורמים פוליטיים לקדם את עניניהם. מדובר בסוכנים הקשורים בגוף פוליטי שכוונו בדרך מעגנית לא להציע מחירים נמוכים יותר ובכך להגביר את התחרות ולמקד את עיני הציבור אליהם, אלא להציג מצב שבו יהיה כדאי לרכוש ביטוח אצלם ולזכות בסיוע מקיף וייחודי בעתיד מצד הגורמים הפוליטיים הקשורים בהם. כאשר לא יתנו הנחות מיוחדות, אותם גורמים יזכו קרוב לוודאי לאותן קשבת בעתיד.

גידול בפדיונות בביטוח חיים

בענף ביטוח חיים נמשך הרפיון במכירות חדשות עקב החשש מהבלתי ידוע והמשבר הצפוי במשק. מתברר כי יש גידול ניכר בהיקף הפדיונות של פוליסות גם בביטוחי מנהלים בשל פיטורים. כאשר הגידול בשבר שואף לאפס, יש בביטוח פרט ירידה במכירות לעומת הרבעון הראשון השנה. בענף מעריכים כי מגמה זו תימשך כל עוד לא יהיה מוצא ודאי.

מנגד יש כדאיות רבה למבוטחים, לפני שבירת פוליסה, לבדוק אפשרות לקבל מימון מחברת ביטוח במחיר נוח. ניתן כיום לקבל הלוואה צמודה בריבית של 7.5 אחוזים.

"דולב" מרחיבה פעילותה

חברת "דולב" מרחיבה פעילותה מחוץ לענף ביטוח חיים. באחרונה מונה מנהל לאגף זה והחברה מתכוונת למכור בקרוב ביטוח עדיף שאינו נמכר על ידי סוכני "הפניקס".

לדברי בכירי החברה הרי ביטוח עדיף אומנם נדרש ומועדף משיקולי עלות על ידי מעבידים, אך לא תמיד יש לכך יתרונות לאורך זמן.

ב"דולב" ממשיכים גם בפיתוח עסקי ביטוח אלמנטרי באמצעות סוכנויות הפעולות ברכב, בין השאר סוכנות "דיסט" שמוצעת למכירה על ידי "הסנה".

פתרונות אפשריים לענף הרכב

בענף הרכב נמשכת התחרות בין החברות אם כי בתאוצה נמוכה יותר. משקלו הגדול של הענף והעובדה שעליו תיפול או תקום הרווחיות, מחייבת רווחיה בענף זה. לדברי אליהו צוסטלר, [illegible] יש להכניס מספר שינויים.

מתברר כי היו מקרים בהם חברות ביטוח נתנו מראש עמלה [illegible] למבוטח.

נמצאו חריגות נוספות בביטוח רכב רכב אך גם בביטוח חובה. לפיכך יש צורך לנקוט צעדים כמו הגדרת הקולקטיב וקביעת רשימת קולקטיבים, הפרדה בין חשבונות סוכן וחשבונות דמי ביטוח, שינוי בהסדרי תשלום עם הסוכנויות כדי שחברות יוצו מתגמולי מוצמבים טובים יותר.

יש להקפיד על נושא ביטוח חובה ולמנוע כל הנחות. יש לתת הנחות רק לנהגים זהירים כתמריץ ולמנוע מתן הנחות העדר תביעות גלובליות, תוך כדי מתן זכויות מסויימות למתמיד. והעיקר, יש לקבוע שהנחה שיתן הסוכן תיראה כאילו זו הנחה של החברה.

סיוע משפטי – מימון באמצעות ביטוח

בבריטניה הוגשה הצעה למימון סיוע המשפטי המגיע ל-450 מיליון דולר על ידי חברות ביטוח פרטי. האחריות על מימון חלק ניכר מסיוע משפטי לנזקקים תוטל על קונסורציום של חברות ביטוח אשר הממשלה תשלם לו פרמיה קבועה תמורת ביטוח כולל לתקופה של שלוש שנים כל פעם.

ההצעה נועדה לתקן פגמים בתוכניות סיוע קיימות, בין השאר כיסוי גם בבתי הדין לעבודה, תוסר האפשרות למפוק לטובת צד במשפט שכרם הסתיים.

אם תוכנית זו תאושר, ישלמו המבוטחים הוצאות סיוע משפטי כפי שמשלמים את הוצאות תביעות בגין נזקי גוף. עורכי הדין יקבלו את שכרם במהירות רבה. ההצעה מתייחסת למקרים מסויימים של תביעות בגין מקרי מוות ופציעה לא כולל תאונות דרכים, תביעות עקב רכישה או השכרה, שכירות ומגורים וחוזה עבודה.

צעדים נגד מכירות ביטוח שלא כחוק

ועדת המשמעת של לשכת הסוכנים הגישה תלונות במשטרה נגד מכירת ביטוח לציבור על ידי אלה שאינם מורשים לכך על ידי המפקח על הביטוח. בכוונת הלשכה להמשיך במדיניות זו כדי למנוע ככל שניתן מכירת ביטוחים שונים בצורה זו.

הסקטור הפרטי משך בחמישה חודשים 2.7 מיליארד דולר

מאת אמנון אמיר

משיכות מטבע החוץ של הסקטור הפרטי מבנק ישראל הסתכמו בחמשת החודשים האחרונים בסכום עתק של 2.7 מיליארד דולר.

סכום זה גבוה ביותר מפי שניים מהיקף משיכות המטבע שגרמה לבהלת הפיחות בסוף השנה שעברה. היקף המשיכות הפעם גבוה בעשרות אחוזים אף מכמות מטבע החוץ שהוזרמה לארץ לאחר הפיחות האחרון, בינואר 1987.

מנתוני מחלקת המחקר של בנק ישראל מתברר כי היקף המשיכות הגדול ביותר נרשם דווקא באוקטובר. בחודש זה משך הסקטור הפרטי מבנק ישראל 915 מיליון דולר, לעומת כ-800 מיליון דולר שנמשכו בחודש שעבר.

בבנק ישראל מציינים כי בשבועיים האחרונים חלה רגיעה ניכרת במשיכות מטבע החוץ של הסקטור הפרטי.

קשיים בייצוא הדרים

בעיקר ליעדים מרוחקים – בגלל עלויות גבוהות של הובלה ימית

מאת דן שלם

עלות ההובלה הימית שמשלמת המועצה לשיווק פרי הדר מקשה על התחרות בשוקי העולם ופוגעת ברווחיות – טוען שלשום יורם ויגברג, מנכ"ל המועצה, בכינוס של איגוד המשתמשים שנערך במלון "דן" בתל אביב.

לדבריו משלמת המועצה 40 מיליון דולר דמי הובלה ימית בשנה ועל פי הערכות שונות הם מהווים כ-10 אחוזים מדמי ההובלה הימית לייצוא בעוד עלות השינוע הימי והיבשתי בייצוא הפרי מסתכמת ב-22 אחוז מהפדיון ברוטו (לעומת ממוצע של כשבעה אחוזים בתעשיה).

וינברג ציין עוד כי עלויות ההובלה הגבוהות מקשות על התחרות עם ארצות אירופה. יש קשיים גם במצאי אמצעי הובלה בקירור של ספנות ישראלית וגם בעיות בייצוא בנמל אילת בשל עלויות הובלה יבשתית. לכן אין כל אפשרות לייצא ליעדים רחוקים בגלל מחסור במכולות.

מתי מורגנשטרן, מנכ"ל "צים", אמר כי יש צורך מיידי לתת תמריצי ייצוא לענף הספנות כי הם יסייעו לייצואנים.

ירידה במספר הנוסעים ב"דן"

הגרעון המצטבר 70 מיליון שקל; מו"מ עם משרדי תחבורה והאוצר לעדכון סל התחבורה

מאת דוד מרשיוב

הנהלת קואופרטיב "דן" ומשרדי התחבורה והאוצר מנהלים מו"מ על עדכון סל התחבורה של הקואופרטיב, לצמצום ההוצאות מצד אחד ולאיזון ההכנסות וההוצאות וכן לכיסוי הגרעון המצטבר ב"דן" המגיע ל-70 מיליון שקל. זאת, בגלל ירידה ניכרת במספר הנוסעים.

יו"ר מזכירות "דן", יוסי הורביץ, אמר בשיחה עם סופר "דבר", כי הירידה בנוסעים היא בשיעור 15 אחוז בקווים השונים והגרעון השוטף הוא 1.5 מיליון שקל בחודש.

במסגרת התוכנית לצמצום ההוצאות ולאיזון ההכנסות נערכת בדיקה כללית של הקווים. ההנהלה צמצמה באחרונה את מספר התקנים ב-200. חלק מהם פרש לגמלאות וחלק פרש מהקואופרטיב. כן נערכות פעולות ייעול אחרות.

המחזור הכולל של "דן" הוא כ-240 מיליון שקל בשנה. הסובסידיה הממשלתית למחירי הנסיעה היא כיום 35 אחוז בקירוב.

קו חדש

אתמול חנכו העיריה ו"דן" קו נסיעה חדש, 7 א', המחבר את השכונות הדרומיות עם צפון העיר כדי שהתושבים יוכלו להגיע למרכזי התרבות והבידור המרוכזים בצפון.

קו זה נועד גם לעודד את השימוש בתחבורה הציבורית. ראש אגף התנועה בעיריה, יוסף גבעול, מסר בתגובה הקו, כי בגלל הגידול במספר כלי הרכב הפרטיים חלה ירידה במספר המשתמשים בשירותי התחבורה הציבורית מ-70 אחוז בתחילת שנות ה-70 ל-45 אחוז בלבד כיום.

הוא מסר שאגף התנועה בעיר מתכנן יחד עם "דן" קווי אוטובוסים שכונתיים המבוססים על מיניבוסים בני 20 עד 30 מקומות ישיבה. בשלב ראשון בוחנים יישום שיטה זו בשכונות עזרא והארגזים בדרום תל-אביב. כן יש מגמה להגדיל במידת האפשר את מספר הנתיבים הבלעדיים לתחבורה ציבורית.

ההאטה בנמל התעופה גוברת: גם מספר המטוסים פחת ב-11%

מאת אריה אגוזי

ההאטה בתנועת הנוסעים בנמל התעופה בן-גוריון והירידה בחודש שעבר: מספר הנוסעים ירד ב-17 אחוז בהשוואה לחודש המקביל אשתקד. מספר המטוסים [illegible]. ממוצע הנוסעים למטוס ירד ב-7 אחוזים, מ-144 אשתקד ל-135 השנה.

ב-11 החודשים הראשונים של השנה פחתה תנועת הנוסעים בתשעה אחוזים ומספר המטוסים, שפקדו את הנמל, ירד בשני אחוזים בהשוואה לשנה שעברה. ממוצע הנוסעים למטוס ירד מ-155 בתקופה המקבילה אשתקד ל-145 השנה.

הירידה בתנועה בנמל בן-גוריון נמשכת זה החודש השמיני ברציפות תוך פגיעה קשה בהכנסות רשות שדות התעופה. הירידה בתנועה נובעת בעיקרה מהשפל בתיירות הנכנסת, אך גם נסיעות ישראלים לחו"ל פחתו במידת-מה. מנתוני התיירות מצפים, ש-3,000 ישראלים ייצאו החורף לחופשת סקי, אולם נראה כי תחזית זאת מוגזמת מאוד.

בנק הפועלים מפעיל תחרות חיסכון לתלמידי תיכון

בנק הפועלים מפעיל תחרות חיסכון, ראשונה מסוגה בישראל, בין תלמידי הכיתות הגבוהות בבתי הספר התיכוניים.

פרוייקט חדשני זה נערך במסגרת פעילותו המתרחבת של הבנק בקרב הנוער, והוא נועד לאפשר לתלמידים אלה להכיר מקרוב את המכשירים הפיננסיים הקיימים בשוק ההון ואת דרכי ניהול השקעות פיננסיות באמצעות מערכת הבנקאות. הפרוייקט אמור לתרום להגברת המודעות של התלמידים לחשיבותו של החיסכון על מרכיביו השונים והוא מהווה למעשה השלמה מעשית ללימודי הכלכלה במסגרת בתי הספר.

במבצע משתתפות כ-100 קבוצות מתחרות מיותר מ-20 בתי ספר מכל הארץ, והוא נערך בין צוותי תלמידים מבתי הספר השונים. מכל בית ספר מתחרים עד חמישה צוותים מכיתות י"א-י"ב.

התחרות החלה בנובמבר והיא תתנהל עד סוף מארס 1989. לכל צוות נפתח חשבון באחד מסניפי בנק הפועלים, שבאמצעותו הוא מבצע את פעולות ההשקעה שלו, לפי הנהלים הכלליים החלים על כלל הלקוחות.

הצוותים יכולים להשקיע במגוון אפיקי שוק ההון בארץ: השקעות שקליות (עו"ש, פח"ק ופקדונות לזמנים קצובים), תוכניות חיסכון וקופות גמל, ניירות ערך (אגרות חוב לסוגיהן, מניות בנקאיות בהסדר, מניות חופשיות, ניירות ערך המירים וכו') וקרנות נאמנות. יצויין שכדי לצמצם את המימד הספקולטיבי נקבע בתקנון המשחק שסכום הנזילות בתיק כולו לא יוכל לעלות על 30% בכל נקודת זמן.

לרשות כל צוות מתחרה עומד, במסגרת התחרות, סכום של 10,000 ש"ח שאותו עליו להפקיד בצורה הטובה ביותר באפיקי החיסכון וההשקעה השונים. סכום זה והרווחים המצטברים אינם בבעלות הצוות, אלא נועדו לצורכי התחרות בלבד. הצוותים אשר שווי תיק החיסכון וההשקעות שלהם בסיום התחרות יהיה הגבוה ביותר, יזכו בפרסים.

כל צוות המשתתף בתחרות קיבל חומר עזר הכולל מידע מפורט בכתב על הנכסים הפיננסיים העיקריים. כמו כן נערכים כינוסים וימי עיון מוקדמים שבהם לומדים המשתתפים על המכשירים הפיננסיים בשוק ההון. במהלך התחרות עומדים לרשות הצוותים יועצי ההשקעות בסניפי הבנק להדרכה ולמתן ייעוץ.

כדי לאפשר לצוותים לדעת בכל עת את מצב תיק החיסכון וההשקעות שלהם, הונפקו להם כרטיסי "ערכון" מיוחדים המאפשרים להם לקבל שיערוכים שוטפים של מצב החסכון באמצעות מסופי "הערכון" בסניפים.

התגובות של בתי הספר לרעיון המשחק הפיננסי חיוביות ביותר, וצפוי שהוא יתרום להרחבת הידע של התלמידים על שוק ההון ועל אפיקי החיסכון וההשקעות העיקריים.

יועלו שיעורי התמיכה במפיקי סרטים ישראליים

הקרן הציבורית לעידוד הסרט הישראלי החליטה להעלות את שיעורי תמיכתה במפיקי הסרטים הישראליים – מסר אתמול יו"ר הקרן ומנכ"ל משרד התעשיה והמסחר יורם בליזובסקי.

המענקים יהיו 3.25 ש"ח לכרטיס במקום 2.6. התמיכה תינתן עד ל-50,000 הכרטיסים הראשונים שמכירתם החלה ב-1 בדצמבר. כתוצאה מכך יהנה סרט ישראלי ממענק של כ-100,000 דולר. התמיכה הוגדלה בגלל המצוקה בענף.

הקרן שואבת את אמצעיה מהיטל של 2.5 אחוזים ממחיר הכרטיס המועבר על ידי בעלי בתי הקולנוע.

בליזובסקי מסר עוד כי השנה תמכה הקרן ב-15 סרטים והוציאה על כך 1.7 מיליון ש"ח.

בימים אלה הגיש משרד התעשיה והמסחר בהפעלת קרן חדשה בסך 100,000 ש"ח לשנה לעידוד יזמים של סרטי טלוויזיה לייצוא. הכוונות להפעלת קרן חדשה לתמיכה בסרטי עלילה לייצוא נמצאות בשלבים מתקדמים.

זהירות! ביצים!

שרת הבריאות הבריטית אדווינה קארי אמרה השבוע בטלוויזיה כי רוב הביצים באנגליה נגועות בחיידק הסלמונלה הגורם זיהומי מעיים. הכרזתה עוררה סערה רבתי בקרב קהיליית החקלאים ורבים מהם תובעים את התפטרותה. אחת החברות הגדולות ביותר במדינה אף שוקלת הגשת תביעה משפטית נגדה. מימין: נשיא איגוד החקלאים בבריטניה סיימון גורלי כפי שנראה שלשום בתערוכת מוצרים חקלאיים המערכת באולס קורט בלונדון. בהחזיקו שתי ביצים הודיע כי הוא עומד לכתוב לראש הממשלה מרגרט תאצ'ר על ה"הערות הבלתי אחראיות לחלוטין" של קארי. כן אמר כי גם האיגוד שוקל תביעה משפטית נגד השרה (צילומי רדיו של אי. פי.)

ירידה במכירות ובהיצע של דירות חדשות; עליה במלאי בבניה הפרטית

ברבע השלישי של שנת 1988 חלה ירידה בשיעור 25 אחוז במכירות של דירות חדשות בסקטור הפרטי ב-24 ערים גדולות וזאת לאחר עליה בשיעור 12 אחוז במכירות אלו ברבע השני של השנה.

גם היצע הדירות החדשות ברבע השלישי של השנה היה נמוך בהשוואה לרבעים הקודמים וכתוצאה מכך עלה מלאי הדירות הלא מכורות בסוף ספטמבר 1988 והיה גבוה מאשר מספר הדירות הלא מכורות בסוף יוני השנה ומאשר בסוף ספטמבר אשתקד – פרטים אלה מסר דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

ביולי-ספטמבר נמכרו 1,840 דירות בעוד שבשני הרבעים הקודמים נמכרו 1,820 בכל רבעון. כן מתברר מהנתונים, כי ברבע השלישי של השנה חלה ירידה במכירה הן בדירות גמורות והן בדירות בתהליך בניה.

מתוצאות הסקר מתברר כי ביולי-ספטמבר חלה ירידה במכירת דירות חדשות מכל הגדלים וברוב הערים שנכללו בסקר ובעיקר בערים הבאות: ירושלים, הרצליה, חדרה, חיפה, כפר סבא, נתניה, פתח תקווה, קריית ביאליק, קריית ים וקריית מוצקין. לעומת זאת חלה עליה במכירות באשדוד, בבאר שבע, בחולון, בקריית אתא, בראשון לציון, ברעננה ובתל-אביב.

מספר הדירות שהוצעו למכירה ברבע האמור הגיע לכדי 5,260 דירות לעומת 5,520 שהוצעו למכירה ברבע הקודם; 5,385 דירות ברבע הראשון של 1988 ו-5,485 דירות ברבע המקביל של 1987.

מלאי הדירות הלא מכורות בסקטור הפרטי בערים אלו עלה והגיע ל-3,420 דירות בהשוואה ל-3,070 דירות בסוף יוני 1988.

מחירי שיא לתות שדה; ביקוש טוב לתמרים ולאפרסמונים

מאת דוד מרשיוב

בשוקי אירופה יש כיום ביקוש טוב מאד לתוצרת חקלאית טריה מישראל. במיוחד יש ביקוש ומחירים גבוהים לתות שדה, לאפרסמונים ולתמרים לחים ויבשים.

מחברת "אגרקסקו" נמסר כי המשלוחים הראשונים של תות השדה מישראל השיגו מחיר של 7,000 דולר פר"ב הטונה. השנה משווקים זן חדש של תות שדה, פרי פיתוח של חוקרי מכון וולקני בשם "דורית" הוא הכלאה של שני זנים קודמים "רחל" ו"נוגה איי". הזן החדש מתוק ומתקבל יפה מאד בשוקי אירופה. לקראת חג המולד תייצא "אגרקסקו" כ-200 טונות תות שדה וההערכה היא שמחיריו יעברו בהרבה את 7,000 הדולר לטונה.

נמסר כי במהלך כל העונה השנה יסתכם יצוא תות שדה לארצות אירופה ב-1,000 טונות בלבד – ירידה לעומת שנים קודמות שבהן הוא הגיע ליותר מ-2,000 טונה בשנה.

כמו כן יש ביקוש טוב לאפרסמונים. עתה מתברר כי כמויות פרי זה, המיועדות לייצוא, יגיעו ל-1,000 טונות ולא ל-500 כפי שחשבו קודם. רמת המחירים תמורת האפרסמון מישראל ממשיכה לעלות והגיעה ל-3,200 דולר פר"ב הטונה. המשלוחים לקראת חג המולד יוגברו וישלחו 200 עד 250 טונות לאירופה.

פרי נוסף שיש לו ביקוש רב בשווקים באירופה הוא התמרים היבשים והלחים. "אגרקסקו" תשווק לקראת חג המולד כ-1,000 טונה תמרים לחים ועוד 650 טונה תמרים יבשים. המחיר הממוצע המתקבל בעדם הוא 2,500 דולר פר"ב הטונה. סך הכל התמורה בעד 1,650 טונות תמרים שישווקו לקראת חג המולד – כ-4.5 מיליון דולר.

הטבות למחזיקי ויזה זהב

מאת דוד מרשיוב

במסגרת העמקת הרחבת ההטבות הניתנות למחזיקי כרטיסי ויזה זהב, מעניקה חברת כ.א.ל. למחזיקי כרטיסים אלה כרטיס חברות אישי של חברת "ממר מריסט". כרטיס זה מקנה למחזיקו "שירותי אנשים העסוקים ממר" ללא כל עמלה או דמי שירות, הכוללים ארגון והפקת אירועים עסקיים ואישיים: משלוח מתנות בארץ ובחו"ל; שירותי משרד, רכב, נופש ובידור, שירות רפואי פרטי ועוד.

שירותים אלה יינתנו ללקוחות באמצעות הזמנה טלפונית בלבד.

דמי חברות שנתיים בחברת "ממר" הם 40 דולר. לקוחות ויזה זהב יהנו משנת חברות ראשונה ללא תשלום.

"פלארו" – מחולון לקריית גת

מאת דני צדקוני

תשלובת "כרמל מיכלים" תעביר את המפעל שלה "פלארו" מחולון לקריית-גת. לתשלובת ששה מפעלים (בטירת הכרמל, מגדל העמק, כרמיאל, תל-אביב, וחולון). ההעברה תאפשר את התחדשותו והתרחבותו. המפעל, שהקמתו בקריית גת אושרה על ידי מרכז ההשקעות, ישתרע על שטח של 39 דונם, מזה 18 דונם מבונים.

נפתח סניף ראשון של "וונדיס" – בתל אביב

מסעדת המזון המהיר "וונדיס" נפתחה אתמול בתל אביב. היא שייכת לרשת המזון האמריקאית בשם זה, הנמנית עם שלוש רשתות ההמבורגרים הגדולות בארה"ב.

את הזכויות להפעלתה רכשה הקראוס. "וונדיס" פועלת כחברה עצמאית כאשר בעלי המניות שלה הם הקראוס ופרטיים. "וונדיס" מתכננת לפתוח בקרוב מסעדות נוספות בארץ.

כתנאי לקבלת הזכות להפעלה התחייבה הקראוס להגיש מזון באיכות זהה לזו שמגישה הרשת בארה"ב.

קדם כימיקלים יצור ושיווק תעשייתי בע"מ

הודעה לבעלי כתבי אופציה רשומים על שם של החברה (סדרה 2)
ובעלי אגרות חוב רשומות על שם של החברה (סדרה 1)

ניתנת בזאת הודעה כי מועצת המנהלים של החברה החליטה בישיבתה ביום 6.12.1988 על חלוקת דיבידנד ביניים נוסף במזומן לשנת 1988 בשיעור 300% מהערך הנקוב.

היום הקובע לזכות לקבלת דיבידנד (יום האקס) הינו 18.12.1988.

הדיבידנד ישולם ביום 8.1.89.

לחברה אין פטורים מיוחדים לגבי ניכוי מס במקור מהדיבידנד לבעלי מניותיה. שיעור המס שינוכה במקור הינו 25%.

דבר של היום
הוא דבר חדש

ביטוח חיים של 50,000 ש"ח בקופת הגמל "תוחלת" של הבינלאומי

קופת הגמל של הבנק הבינלאומי "תוחלת" מעניקה לעמיתיה ביטוח חיים צמוד בסכום של עד 50,000 ש"ח. מהנהלת הבנק נמסר כי "תוחלת" נחשבת לקופת הגמל היחידה בין קופות הגמל הבנקאיות המעניקה ביטוח חיים לעמיתיה בסכום גבוה.

גובה ביטוח החיים המקובל בקופות האחרות הוא 2,000 ש"ח בלבד, בעוד שב"תוחלת" סכום הביטוח יכול להגיע ל-50,000 ש"ח צמוד למדד אוקטובר 1988, וסכום זה עולה עם כל עליה במדד. סכום הביטוח הוא פי ארבעה מהיתרה הצבורה וסיעודו המירבי הוא, כאמור, 50,000 ש"ח (צמוד למדד אוקטובר 88).

"תוחלת" היא קופת גמל המיועדת לשכירים ועצמאיים. ההפקדות בה נהנות מהטבות מס המשפרות בצורה ניכרת את התשואות הריאליות שמעניקה הקופה לעמיתיה, הרווחים פטורים ממס.

★ במלון דוד ים המלח נפתחו בימים אלה מועדון בריאות ומרחצאות תרפיים. המרכז כולל בריכת מי ים המלח מחוממים ובקופרדים בעין, לקוחי, חדר כושר, חדר עיסוי וטיפול בבוץ הים.

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	—	—
אבוקה	363.09	356.15
אגוז	307.15	301.23
אגם	119.17	116.90
אדיר	2061.12	2046.24
אדם	151.75	150.68
אופיר	187.76	186.46
אור*	445.15	439.87
אוריון	127.38	124.79
אורלי	331.46	329.28
אורן	952.87	934.61
אייל	—	—
איריס	—	—
איתן	909.81	891.86
אלון	742.14	727.36
אלמוג	746.96	732.35
אנליסט אג"ח	—	—
אנליסט גמישה	—	—
אנליסט מניות	—	—
אנקור	102.25	100.56
ארז	200.02	196.12
אש	—	—
אשל	204.36	200.44
אתגר	86.78	85.12
אתרוג	291.88	289.08
בדולח	144.74	143.79
ברוש	589.15	574.84
ברק	499.55	489.58
בקעת	353.15	350.65
גביש	1694.22	1682.39
גבע	130.39	128.67

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
גורן	516.65	514.21
גיא	120.58	118.79
גיל	5459.80	5435.44
גלית	728.26	722.90
דובדבן	386.16	382.51
דוכיפת	558.98	548.07
דולב	281.08	275.42
דורון	—	—
דותן	—	—
דליה	629.35	617.19
דנור	—	—
הדס	433.70	430.64
הילה	453.77	451.69
הדר	628.54	616.77
זוהר	127.21	125.32
זית	156.64	154.31
זינוק	107.13	104.85
זיק	81.95	79.93
זמיר	427.12	418.84
חוחית	189.77	186.05
חליפין	164.25	163.81
חלמיש	287.11	285.49
חן	171.18	170.50
טוש	128.34	127.16
טל	—	—
יובל	541.95	531.43
יהלום	168.54	167.40
יסודות	370.85	366.47
יעלה	539.97	529.59
כוכב	298.90	285.23
כחל	187.22	184.53
כלנית	687.40	673.86
כספית	298.57	296.30
כרמל	131.69	129.64

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
כתר	1296.07	1277.18
להב	5273.43	5235.88
למשקיע	—	—
לפיד	289.90	284.30
לקט	2207.15	2189.26
לשם	464.57	461.51
מבחר	1638.96	1607.44
מבטח	4638.16	4595.39
מגד	294.84	290.57
מגדן	4203.84	4164.06
מד	1666.36	1642.82
מורן	931.82	925.08
מטח	27140.59	26734.42
מיטב	1208.36	1184.98
מכלול	94.38	93.63
מעוף	4999.55	4988.17
מעיין	815.44	799.83
מקשה	464.75	461.58
מרווח	146.31	145.80
מרום	1596.92	1566.12
נגה	168.18	165.67
נטף	279.81	277.85
נטע	469.90	462.81
נילי	131.03	129.09
סביון	657.04	644.20
סגולה*	151.03	150.20
סלע	446.83	443.71
סנונית	646.08	633.55
סער	401.88	393.66
ספיר	175.75	175.31
עדיף	382.98	375.37
עידית	815.38	809.41
עידן	576.53	568.02
ענבר	116.31	115.29

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
עמית	—	—
עפרוני	606.71	594.97
ערמון	129.27	126.85
פאר	1699.82	1687.73
צבר	556.49	545.47
צופית	517.14	507.84
צוק	145.58	145.22
צביר	1309.86	1299.80
צמיחה	565.85	557.55
צמרת	162.15	161.00
צדיה	117.22	115.55
קלע	177.80	177.36
קשת	119.65	117.33
רונית	17833.86	17678.47
רימון	156.26	154.94
רקפת	1023.52	1007.23
רשף	469.09	459.53
שביט	547.22	536.60
שהם	386.50	383.47
שחף	111.14	108.97
שירה	479.38	475.88
שמיר	488.63	480.16
שנהב	692.26	687.17
שסק	751.23	736.86
שמע	100.32	99.57
שקד	208.07	204.09
תאנה	265.42	262.88
תדהר	557.01	554.24
תדירוש	686.72	652.08
תנופה	110.14	109.34
תפוז	308.53	302.75
תפוח	233.91	232.25
תרשיש	125.99	125.10
תשרי	—	—

יש לך מילוות חובה?
אתה זכאי לתנאי הארכה משופרים

אם ברשותך תעודות מילווה בטחון 1972 או תעודות מילווה מלחמה ומימון רכש 1974 תוכל להחזיק בהן 4½ שנים נוספות ולזכות בתנאי הארכה משופרים:

■ ריבית דריבית מצטברת בשעור של 3% לשנה. ■ הקרן וגם הריבית יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן. ■ מענק מדדים - המדד הבסיסי למאריכי המילווה יהיה מדד אפריל 1988, המדדים שבין אפריל 1988 עד חודש הפדיון המקורי יתווספו כמענק. ■ אפשרות לפדיון עם הצמדה חלקית גם לפני תום תקופת ההארכה. ■ פטור מלא ממס.

אם בכוונתך ליהנות מתנאי ההארכה והתעודות שלך מופקדות למשמרת בבנק, עליך להודיע לבנק עד 15 יום לפני תאריך הפדיון המקורי על רצונך להמשיך ולהחזיק בהן.

אם התעודות שמורות אצלך, עליך רק להמשיך לשמור אותן ותנאי ההארכה יחולו עליהן.

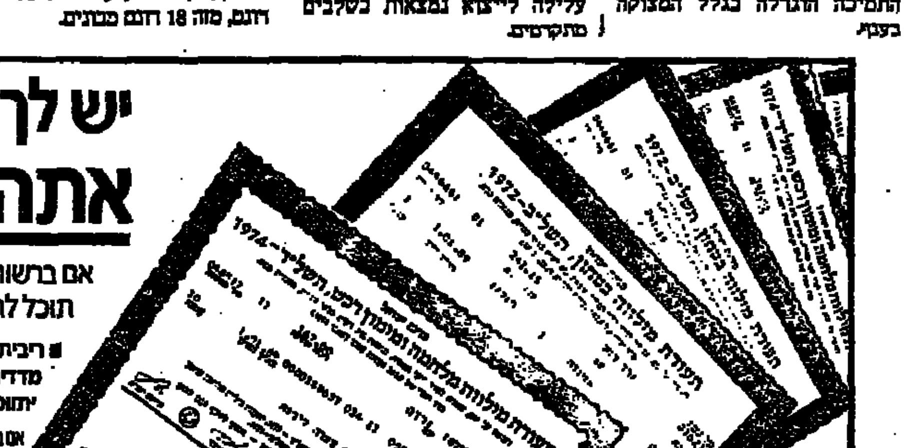

האוצר/אגף שוק ההון

הראל דורש להחזיר את גרוסמן ולהעמיד את פורת לדין משמעתי

מאת דניאל בן־סימון, סופר "דבר" בירושלים

יו"ר הוועד המנהל של רשות השידור, אהרן הראל, פנה אתמול ליועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש כדי להורות על ביטול פיטוריו של דוד גרוסמן מרשות השידור.

במכתב ארוך ומנומק מפריך הראל את נימוקי פיטוריו של גרוסמן אחד לאחד.

"אילו רצה מנכ"ל רשות השידור לראות במתבטאים מתפקידיהם כאילו התפטרו מעבודתם", הוא כותב, "היה עליו תחילה להביא החלטה עקרונית ברוח זו לוועד המנהל ולאחר מכן להזהיר את העובדים, כי כך ייעשה בעתיד ברשות השידור. כשלא עשה כן, אין הוא יכול לנהוג אחרת לגבי דוד גרוסמן.

"מהאמור בסעיפים 9־1 משתמע בבירור, כי הפסקת עבודתו של גרוסמן, תוך ניצול התפטרותו ממחלקת החדשות, היא שרירותית, הפרת תקנים הוגנת והליכי מינהל תקין. היא יוצרת רושם של התנכלות בלתי סבירה לאדם אשר כסופר מוכשר וכעיתונאי בכיר תרם רבות לקול־ישראל. אם היתה למנכ"ל טענה לגבי תוכן מכתבו של גרוסמן, היה רשאי להעמידו בפני בית דין משמעתי ולא לפטרו מהעבודה בגין עבירה משמעתית.

"תשלום הפיצויים לגרוסמן שבוצע על סמך הוראת המנכ"ל לא רק סותר את החלטות הוועד המנהל אלא גם את החלטתך בדיון שנערך בלשכתך ביום 20.11.88, בו נאמר כי אין לנקוט כל צעדים בנושא האמור עד לפסיקתך.

"הטיעון הילדותי כי הדבר נעשה מאחר שאי־אפשר היה ל'עצור' את המחשב, אינו עומד במבחן ההיגיון. אם רצו לבצע את הוראת היועץ המשפטי לממשלה, ואי אפשר היה ל'עצור' את המחשב, אפשר היה להודיע לגרוסמן כי זו טעות ועליו להחזיר את הפיצויים שהוכנסו לחשבונו בשגגה, וכי הוא ממשיך להיות עובד קול ישראל לפחות עד לפסיקתו של היועץ המשפטי לממשלה.

"מכל האמור לעיל אבקשך:

א. לקבוע כי התפטרותו של גרוסמן היא ממחלקת החדשות בלבד ולא מרשות השידור.

ב. להורות למנכ"ל לבטל את הפיטורים השרירותיים.

ג. להודיענו כיצד עלי לנהוג בהפרת המשמעת החמורה של המנכ"ל".

קור הדהים עמיתיו: מציע לאסור שידורי סילווסטר

רק בעלי השכלה אקדמית יתקבלו לקורס כתבים ברשות השידור

מאת דניאל בן־סימון, סופר "דבר"

הוועד המנהל של הרשות החליט אתמול לקבל לקורס כתבי הרשות רק מועמדים בעלי השכלה אקדמית.

לפני כשבועיים נבחנו יותר מ־1000 מועמדים. בתנאים נאמר שכל בעל השכלה תיכונית עם תעודת בגרות רשאי להשתתף במבחנים. מתוכם עברו את השלב הראשון כ־200, ביניהם רבים ללא השכלה אקדמית.

הוועד המנהל הורה למנהל כוח אדם עמרם עמר לנפות מתוך ה־200 את אלה שאינם בעלי תואר אקדמי.

היועץ המשפטי של הרשות נתן כהן טען שהחלטה זו "מזמינה על רשות השידור" עתירות לבג"צ מאותם מועמדים החסרים השכלה אקדמית.

בדיון נוצרה חלוקה בין חברי הוועד הרואים בהשכלה האקדמית תנאי הכרחי לעיסוק בעיתונות ובין אחרים שטענו שהשכלה אקדמית יכולה לפעמים להפריע.

רוני פיינשטיין (מערך): "איך יתכן שבמקצוע רגיש כזה לא נגביל את הכניסה לבעלי השכלה אקדמית? לא יעלה על הדעת שלא תהיה סלקציה".

עמרם עמר: "כישרון עיתונאי אינו דורש השכלה אקדמית. יש לנו עיתונאים מצויינים שלא למדו באוניברסיטה".

אנשי הליכוד שלמה קור ואמנון מגרה תמכו בהצעת המנכ"ל אורי פורת לפתוח את הדלתות בפני כל החפץ בכך, בתנאי שיהיה בוגר תיכון.

כאמור, התקבלה ההחלטה שלקורס העומד להיפתח בעוד שבועות אחדים יתקבלו רק מועמדים בעלי השכלה אקדמית בלבד.

במהלך הדיון יצא קור נגד האדרת חגי הנוצרים ברשות השידור הממלכתית. להלן תמצית מדבריו שהשמיע לתדהמת הנוכחים: "אני דורש לאסור את כל שידורי הסילווסטר וחג המולד המהללים את הנצרות. זה הפך ללחם חוקנו בחודש דצמבר של השנים האחרונות. חגי ישראל הם גם אירועים חדשותיים ולא רק חגי הנוצרים. למה לא מצלמים את הטקס של 'תשליך' ומצלמים את אלפי המכוניות שחוזרות מבילויי הסילבסטר? אם אפשר להראות את חגי הנוצרים כל הזמן בבימה אחרת ואת חגי ישראל בבימה מתגברת, האם אנחנו לא מחלקה להעשרת חגי הנוצרים? אני מבקש לאסור שידור של כל אירוע הקשור לחג המולד בחודש דצמבר. על השדרנים להימנע מאמירות חגיגיות", אמר קור.

בסיום דבריו נותרו היושבים המומים ופנו לדלת היציאה בשקט.

ביהמ"ש העליון פסק סופית בתיק קרקעות שהחל להתברר לפני 42 שנה

(ע). – בית המשפט העליון נתן השבוע פסק דין סופי בתיק שהתביעה בו הוגשה לפני 42 שנה. שלושת השופטים קבעו כי חברת הכשרת הישוב היא בעליה של חלקת קרקע בת 800 דונם ליד מנזר מר אליאס סמוך לבית לחם. הם דחו את עירעורם של יורשיו של ישראל סטנבורים שרכש חלקים מחלקת הקרקע ב־1944.

תחילת הפרשה ב־1935. אדם בשם שחאדה אל חטיב מסר את הנכס לחברת הכשרת הישוב. שחאדה מת ב־1940 ובשנת 1944 מכרו אחדים מיורשיו את רוב החלקה לסטנבורים. הכשרת הישוב פנתה אז לבית המשפט לקרקעות בירושלים ובקשה לבצע מיד את הסכם הרכישה הראשון שחתמה עם שחאדה. סטנבורים פנה ב־1946 לבית המשפט ותבע לקיים את ההסכם שהוא חתם עם יורשיו של בעל הקרקע.

הדיונים בתביעה שהגישה הכשרת הישוב החלו כבר ב־1947, לפני מלחמת השחרור. העובדה שהקרקע היתה תחת שלטון ירדן 19 שנה הקפיאה את הטיפול בנושא בבתי המשפט הישראליים. רק לאחר מלחמת ששת הימים חודש הדיון בתיק וב־1971 ניתן פסק דין המצווה על יורשיו של שחאדה לרשום את הנכס על שם הכשרת הישוב.

יורשיו של ישראל סטנבורים, שמת גם הוא בינתיים, הגישו ערעור על ההחלטה והדיון הסתיים בבית המשפט המחוזי לפני ארבע שנים שקבע כי הקרקע שייכת להכשרת הישוב כיוון שקיומו של ההסכם בין סטנבורים ליורשיו של שחאדה לא הוכח במידה הראויה. ההסכם המקורי בין סטנבורים לשחאדה נלקח בידי סטנבורים ואחר כך אבד מתיק בית המשפט. לתיק הוכנס עותק בלתי מאושר של ההסכם, אך העורך דין שערך את ההסכם בשנת 1944, העיד בבית המשפט המחוזי שאינו מסוגל לאשר שזה אכן עותק התואם את ההסכם המקורי.

השופט אברהם חלימה בחן את עדותו של עורך הדין ואמר עליה: "קשה לתאר שעורך דין, שערך אלפי מסמכים במהלך הקריירה המקצועית שלו, יוכל לזכור את פרטי ההסכם כעבור 36 שנה". הוא קבע שלא ניתן היה לסמוך על העדות ויש להתייחס אליה בזהירות. מכיוון שבשל כך לא הוכח קיומו של ההסכם, דחה השופט את הערעור.

200 ש"ח ל"צעירות המהממות". 100 לסרסור

מאת יורם לוי, סופר "דבר" בירושלים

מפלג מוסר של משטרת ירושלים חשף רשת "נערות ליווי" נוספת שסיפקה שרותי מין ללקוחות בבתי מלון.

החקירה נפתחה בעקבות תלונות של שני בתי מלון. בעקבות כך פשטו בלשים על החדרים שבהם פעלו הצעירות ותפסו אותן "על חם".

בראש הרשת עמד, על פי החשד, משה בוחניק (30) שניהל את עסקיו ממשרד ברחוב ארלוזורוב בתל אביב. הוא פרסם מודעות על "יפהפיות מהממות" המוכנות ללוות את הלקוחות. הקשר שלו עימן היה באמצעות הטלפון או איתוריות. הלקוחות התקשרו למשרד והוא הפנה אותן לחדריהן של הנערות בבתי המלון. תמורת הבילוי קבלה הצעירה 300 ש"ח והעבירה 100 לבוחניק.

בידי המשטרה עדויות של שתי נערות תל־אביביות שנעצרו בירושלים, עדויות של עובדי בתי המלון וכן נתפסו רשימות של המלוות.

השופט סיוון קבע החומר שהוצג בפניו מבסס חשד יותר מסביר על כך שהחשוד פעל כמתווך לשרותי זנות. הוא השתכנע כי מדובר בעסק בעל היקף גדול המתנהל בכמה ערים וציווה לעצור את בוחניק ל־15 יום.

בקיצור

★ עקבות ההחמרה במצב הכלכלי והחברתי ונתוני המוסד לביטוח לאומי המצביעים על כך ש־634,000 איש חיים מתחת לקו העוני, המליץ אמש מרכז נעמ"ת בישיבת חירום לממשלה להחזיר מיד את קצבאות הילד הראשון ולבטל את המיסוי על קצבאות הילד הראשון והשני.

★ עיריית ירושלים, מועצת הפועלים המקומית וארגון הגג של גמלאי העירה הגיעו להסדר בדבר הנחות בארנונה לגמלאים שינועו בין 14.4 אחוז ל־100 אחוז – מסר אתמול מלוף אשר, מנהל המחלקה לביטחון סוציאלי במועצה שמחלקתו עורכת את המבצע.

★ כ־450 מורים לערבית מכל הארץ השתתפו שלשום בכינוס השנתי שנערך במכון ללימודים ערביים בגבעת חביבה. בברכה ששלח שר החינוך יצחק נבון נאמר: "לא יתכן היום בו ילמדו כל תלמידי ישראל את הלשון הערבית".

★ שני נערים בני 16, תלמידי תיכון מחוף השרון, נפצעו קשה אור לאתמול אחר שמכונית פרטית שבה נהג אחד מהם סטתה ממסלולה והתנגשה במעקה ההפרדה בכביש הישן לחיפה ליד רעננה. הנער, שנהג ברכב השייך לאמו, נפצע בכל חלקי גופו ואילו חברו, שיצא כדי להזעיק עזרה, נפגע על ידי מכונית חולפת שנהגה נמלט והסגיר עצמו אחרי זמן מה.

★ עברייני תל־אביב אינם מחמיצים את גל התיירות המגיע בעת האחרונה מברה"מ. אסתר בן יהושע, תיירת סובייטית, שסיירה אתמול בשוק הכרמל, הודתה ואת: מן המשטרה נמסר כי אלמוני שהגיח מאחת הסמטאות, חטף ממנה תיק שהכיל 50 שקל, ארבע מטבעות ותכשיטים.

חומרי חבלה של צה"ל נמצאו על ידי ילדים

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

ארגז ובו חומרי חבלה מגוונים, תוצרת צה"ל, נמצא שלשום בלילה בבית העלמין המוסלמי בעכו. את הארגז גילו באקראי שני ילדים, אשר שיחקו במקום והבחינו בו כשהוא טמון בחול.

הילדים הזעיקו את המשטרה. חבלנים פתחו את הארגז ולהפתעתם מצאו בו אקדח איטלקי בקוטר 7.65 ממ"ר ו־300 כדורים, לבני חבלה, אצבעות 'ס. נ. ס.' שני רימוני רסס, מצתים, נפצים, פתילי השהייה, עפרונות זיקוקין ועוד. החבלנים השמידו את תכולת הארגז. נפתחה חקירה לגילוי מקור התחמושת.

נצרת לא תקושט ערב חג המולד – כהזדהות עם האינתיפדה

מאת מוחמד חלילה, סופר "דבר" בנצרת

הנהלת עיריית נצרת החליטה גם השנה לא לקשט את העיר ערב חג המולד, ב־25 בחודש. "בכך מביעה הנהלת העיר הזדהות עם האינתיפאדה ומוחה על מעשי הדיכוי וההתנכלויות לתושבי השטחים הנאבקים בכיבוש הישראלי" – כלשון ההחלטה.

עם זה החליטה הנהלת העירייה לקיים את טקס קבלת הפנים המסורתי שעורכת העירייה כל שנה לאנשי הכמורה בנצרת, אך הודיעה שבטקס לא תהיה הופעה אמנותית.

שימו שמן

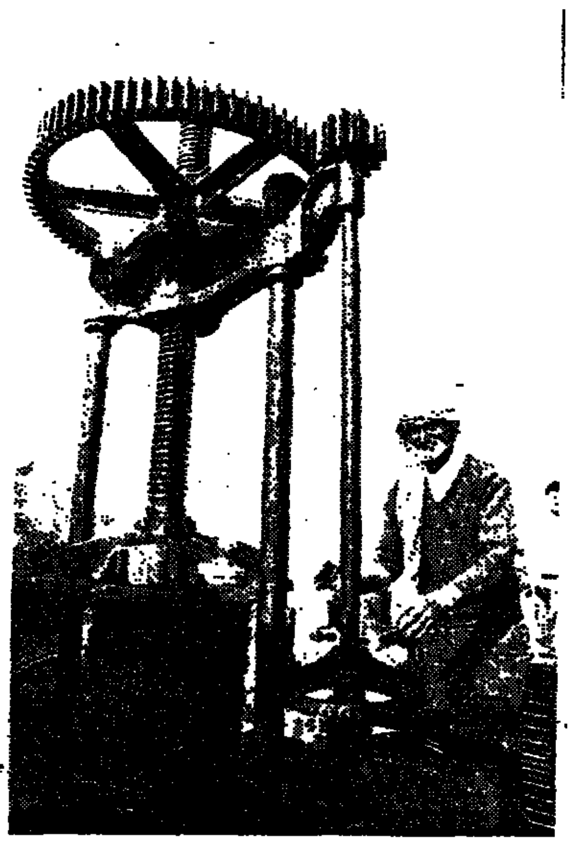

בשמורת יער בן שמן מראים למבקרים דרכי הפקת שמן בתקופות שונות בתולדות ארץ ישראל. השמורה על המצוי בה מושכת מטיילים רבים בחג החנוכה

(צילום: יונתן סלינגר־ישראל סאן)

"נופש בים המלח" היה בילוי עם המאהב בחו"ל

(ע).– גבר שאשתו סיפרה לו כי היא יוצאת לנופש בים המלח, תפס אותה בקלקלתה בעת שחזרה מחו"ל, לסעבתו עם מאהבה, חולל מהומה שלשום בלילה בנתב"ג.

האיש, בן 35, קידם את האשה בצעקות ובמקום התאספו סקרנים רבים. הוא צווח בקולי קולות על מעלליה של אשתו: "הנה היא, זאת אשתי. אמרה לי שהיא נופשת בים המלח, והנה אתם רואים, היא חוזרת מחו"ל שמה בלתה עם המאהב שלה".

האשה היתה נבוכה ונסתה להסתיר את פניה בתיק היד שלה. כשביד השניה היא דוחפת את עגלת המזוודות, עברה את המסלול הקצר כשמאות זוגות עיניים סקרניות בוחנות אותה. היא רצה לתחנת המוניות ונסעה.

המשך הסיפור, כך הבטיח הבעל הזועם, יהיה בבית המשפט הרבני ובמשרדי עורכי הדין.

אולטרה סאונד בקריית שמונה

שירות ייחודי לביצוע מכלול האבחונים באמצעות גלים על־קוליים, הנעשים כרגיל בבתי החולים, ניתן מעתה על ידי קופת חולים הכללית בגליל ביחידה שנחנכה בתחנה בקריית שמונה. במסגרת היחידה יבוצע כל מגוון בדיקות אולטרה־סאונד כגון: כבד, דרכי מרה, כליות, לב לבלב, מעקב אחר הריון, מעקבים אחר ליקויי פוריות, אבחוני הריון חוץ־רחמי. היחידה צויידה בדור החדיש ביותר של מכשיר אולטרה־סאונד מתוצרת "אלסינט" שרכישתו התאפשרה תודות לעיריית קריית שמונה, המועצה האזורית גליל עליון וגורמים נוספים מאצבע הגליל. האבחונים ייעשו על ידי רופאי בתי החולים באיזור לפי תור־ההתמחויות השונות. מנהלי קופת חולים בגליל שר־שלום אלוני וד"ר קריסטל מסרו שהקמת היחידה החדשה באה כחלק ממגמת קופת חולים לשפר שירות על ידי הפעלת שירותי טיפול ואבחון מתקדמים בקהילה, בעיקר באיזורים מרוחקים ולחסוך בדרך זו טלטול חולים אל בתי החולים המרוחקים

מזכיר מ.פ אשדוד מנע קבלת החלטה פרו־פלשתינית בצרפת

מאת דני צדקוני, סופר "דבר" בדרום

יהודה בן הרוש, מזכיר מועצת פועלי אשדוד, שהיה נציג ההסתדרות בקונגרס ה־41 של האיגוד המקצועי השני בגודלו בצרפת, ה ס.פ.ד.ט (איגוד מקצועי דמוקרטי צרפתי) שנערך אחרונה בשטרסבורג, אמר אתמול עם שובו כי צעדים שנקט מנעו קבלת החלטות תמיכה בהכרזת העצמאות הפלשתינית על ידי הקונגרס.

כשנודע לו כי החלטה כזו עומדת להתקבל במליאה, הודיע כי יפרוש הפגנתית מהקונגרס, שבו היו מיוצגות גם משלחות ערביות כולל של אש"ף, יכנס מסיבת עיתונאים שעיקר דבריו בה יהיה השוואת על כך שאיגוד מקצועי צרפתי מוצא לנכון להכיר במדינה שאינה קיימת בעוד צרפת נתונה במשבר של יחסי עבודה ושביתות.

בסופו של דבר לא הועלו בקונגרס הצעות התמיכה בהחלטות המועצה הפלשתינית.

יחד עם בן הרוש ייצג את ההסתדרות בקונגרס דני אופיר שליח ההסתדרות באירופה.

★ מנכ"ל רשות הנמלים והרכבת שאול רזיאל מסר אתמול, בדיון שנערך בלשכתו של שר האנרגיה והתשתית משה שחל, כי בשבוע הבא תתחיל חברת הרכבות הלאומית של צרפת בהכנת תוכנית כללית לרשת רכבות נוספים בישראל, כולל רכבות פרברים. הוא הדגיש שאם חברת החשמל תביע נכונות להיות שותפה בהקמת רשת הרכבות בארץ, יוכרע אם הרכבות הישראליות יופעלו בחשמל או במנועי דיזל.

★ בית המשפט המחוזי בתל־אביב אליהו וינוגרד הוציא שלשום צו מניעה זמני נגד עינת רזון וחברת "סקיים" האוסר עליהם שימוש בידע ובשיטות העבודה שנלקחו במרמה ממכון המחקר "טלסקר".

★ במסגרת מבצע "אור לגויים", שיזם מפלג הסמים ביחידה המרכזית של משטרת מחוז תל־אביב, נעצרו אתמול בשעות הבוקר 22 חשודים בסחר סמים, בהחזקת נשק ללא רישיון ובסחר ברכוש גנוב.

בזאר למען הצבא

מאות אנשים בקרו בבזאר החנוכה המסורתי של האגודה למען החייל הנערך בבית החייל בתל אביב. נמכרו דברי אמנות, תכשיטים, המוטות של טובי הציירים ועבודות יד של מתנדבות. ההכנסות מיועדות לרווחת החיילים.

(צילום: יונתן סלינגר־ישראל סאן)

ח"כ יגאל כהן – למנוחות

מאת יצחק מרידור, סופר "דבר" בעמק

ח"כ יגאל כהן, איש תל עדשים, שמת שלשום מהתקף לב בצפונו בסלודייה כחדרו במלון ירושלמי, הובא אתמול למנוחות בבית העלמין שליד המושב. אחרי ארונו הלכו ראש הממשלה, יו"ר הכנסת, סגן ראש הממשלה דוד לוי, שרי הליכוד, מרבית חברי הכנסת של הליכוד, אנשי "ארץ ישראל השלמה", אנשי התיישבות, חברי תל עדשים ובני המשפחה.

ליד קברו ספדו לו נציגות המושב, יו"ר הכנסת וראש הממשלה. "יגאל היה איש האדמה, ההתיישבות והמלחמה", אמר שמיר.

כהן נולד לפני 60 שנה בתל עדשים, למשפחת חקלאים מראשוני המושב. היה יו"ר ועדת הנוער של תנועת המושבים. בשנות ה־50 פעל בהתיישבות בעמק מטעם מפלגתו מפא"י, ולאחר הפילוג הצטרף לרפ"י וללע"מ. נבחר מטעמה לכנסת ב־1974 והיה בה מטעם מפלגתו ומטעם הליכוד עד מותו. היה סגן יו"ר הכנסת ה־10, יו"ר סיעת הליכוד בוועדת הכספים בכנסת ה־11, יו"ר השדולה למען יו"ש וחבל עזה, ושימש לפה לאנשי ארץ ישראל השלמה. לאחר הבחירות האחרונות, הוזכר שמו כמועמד הליכוד לכהונת שר החקלאות.

השאיר אב, רעיה, שלוש בנות ובן המשרת בצה"ל ביחידה נבחרת.

בנים של ניצולי השואה בכינוס בי"ל בירושלים

מאת נתן רועי, סופר "דבר"

נסיונות להכחשת השואה, גילויי אנטישמיות בעולם, לכידת פושעים נאצים והשלכות פסיכולוגיות של השואה על בני ניצולים יהיו בין הנושאים שידונו בכינוס הבין־לאומי של בנים לניצולי השואה, שיתקיים לראשונה בישראל במלון 'רמדה־רנסאנס' בירושלים, ב־18–23 בדצמבר.

בכינוס, שיזמו דור ההמשך למורשת השואה והגבורה, וארגונים נוספים ישתתפו אישי מדינה בכירים, היסטוריונים, מחנכים ופסיכולוגים מהארץ ומחו"ל, בהם פרופ' יהודה באואר, מהאוניברסיטה העברית בירושלים. בין האורחים מחו"ל, צייד הנאצים סרז' קלארספלד, נציגים מארגוני "הדור השני" בארה"ב, קנדה, דרום אמריקה, צרפת, הולנד, פולין צ'כוסלובקיה והונגריה, ובני חסידי אומות העולם מפולין.

הכינוס ייפתח בטקס הנצחה ב'יד ושם' ובערב התייחדות בכותל המערבי, בהשתתפות אמנים בני ניצולים. בתום ההרצאות וקבוצות הדיון יבקרו באי הכינוס באתרי זכרון ברחבי הארץ.

נהג! עשה את המינימום למען אלה העושים את המקסימום. תן טרמפ לחייל!

מפלגת העבודה הישראלית
ישיבת מרכז מפלגת העבודה
תתכנס ביום חמישי 8.12.88 (כט' כסלו תשמ"ט) בשעה 15.00 בכפר המכביה
סדר היום: מפלגת העבודה והמשא ומתן להרכבת ממשלה
חברי המרכז מוזמנים

האוניברסיטה העברית בירושלים
רכב — מחלקת השתלמויות מנהלים
הפקולטה לחקלאות, רחובות — המדור ללימודי החוץ
טל' 03-7521661-2
מודיעים לחברי "הפול" — פורום מנהלים להתיישבות כי המפגשים הקרובים יתקיימו במועדון הסגל, בפקולטה לחקלאות ברחובות, כמפורט להלן:
יום ו', 16.12.88, בשעה 11.30:
נושא ההרצאה: "אפשרויות גיוס הון בארץ ובחו"ל, על ידי חברות ישראליות"
פרופ' יוסף גרוס
יום ו', 20.1.89, בשעה 11.30:
נושא ההרצאה: "ייזום פרוייקטים טכנולוגיים, או ההבדל בין פרוייקט לאבטיח".
ד"ר יוסף ורדי
יום ו', 17.2.89, בשעה 11.30:
נושא ההרצאה: "יצוא תוצרת חקלאית: יעדים, שווקים, מוצרים, אריזות, מחירים, שרותים ליצואן וליצואן הפוטנציאלי".
ד"ר אמוץ עמיעד
חברים שעדיין לא שלחו את הטפסים יוכלו להרשם לפני ההרצאה.

ביום השנה לפטירת
מוניה זסלבסקי ז"ל
נקיים אזכרה ביום ראשון 11.12.88 בשעה 15.15 בבית העלמין שליד שיכון ותיקים נתניה.
אוטובוס ייצא בשעה 15.00 מרחוב פתח־תקוה 8 נתניה
המשפחה

המועצה המקומית כפר תבור
משתתפת בצערן
של משפחות ניר ומוזס
על הליכתו ללא עת של
עמירם ז"ל
ח"כ מיכה גולדמן
ראש המועצה

המועצה המקומית כפר תבור ותושביה
משתתפים בצער
משפחות כהן
על מותו של
ח"כ יגאל כהן ז"ל
ח"כ מיכה גולדמן
ראש המועצה

למשפחת לוי
יחד אתכם באבלכם הכבד
על מותו בטרם עת של חברנו לעבודה
סימה לוי ז"ל
קואופ' צפון
ההנהלה
וועד העובדים

עם המשפחה ובית עין הרוד
באבל על מות
יצחק לוז
חלוץ ויוגב, ידיד ביתנו, שהולך לעזרתנו בשנה הראשונה לעלייתנו על הקרקע
בית שרה נחום

במלאת שנתיים לפטירתו של יקירנו
שלמה ביאלר ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום חמישי כ"ט כסלו תשמ"ט 8.12.88
בשעה 15.30 בבית העלמין בקרית שאול
המשפחה

דבר היום

משולש נשיאותי בניו־יורק

לאחר ששגה במערכת הבחירות ודיבר משום־מה על 7 בספטמבר, שינן ג'ורג' בוש היטב את תאריך ההתקפה היפאנית על פרל־הארבור ולא ישכחנו. כמי שהיה שנים יעד להסתערות הימין במפלגתו הרפובליקאית, ספק אם בוש שש למיפגש עם מיכאיל גורבצ'וב דווקא היום, 7 בדצמבר, יום־השנה (ה־41) לפרל־הארבור. אך גם באירוע זה, כמו ברוב רבדי היחסים הסובייטים־אמריקאים בשלוש השנים האחרונות, הכתיב גורבצ'וב את הסדר, את היום ואולי גם את סדר־היום.

בוש העדיף שמיפגשו הנשיאותי הראשון עם גורבצ'וב – שניהם נועדו בעבר בתפקידיהם הקדם־נשיאותיים, זה כסגן־נשיא וזה כמזכ"ל המפלגה – ייערך רק לאחר שיחות תיאום של המימשל האמריקאי הנכנס עם בעלות־בריתו באירופה. גורבצ'וב הפתיע בהודיעו כי יבוא לעצרת האו"ם וינצל זאת למיפגש פרידה מהנשיא רייגן, בהשתתפות הסגן היורש בוש. שר־החוץ היוצא ג'ורג' שולץ הביע תקווה כי גורבצ'וב יחזור בו מסירובו הקודם להגמשת העמדה הסובייטית בשאלת ברלין, עד כדי הודעה על נכונות להריסת החומה שבין חציה של בירת־העבר הגרמנית. גורבצ'וב יכול להטיל קלף זה על השולחן האמריקאי כבר עתה, לרכישת אהדה ציבורית מיידית בשבועות שלקראת חג־המולד וראש השנה האזרחית, או לשמור אותו למגעיו עם מימשל בוש, כתמריץ נוסף על קהל־היעד החשוב לסובייטים במערב־גרמניה (אם לא יחליט להימנע ממחלוקת מחריפה עם מזרח־גרמניה המבושרת).

הסיכסוך הישראלי־ערבי אינו אמור להוות מנה עיקרית במה שמאפיינים האמריקאים כ"סעודת עבודה ארוכה" בצהרי היום הניו־יורקי. אם יידון, בוודאי יאוזכרו נקודות ההסכמה הבין־מעצמתיות והפערים הממתינים לגישור. גם בנושא זה ימתין בוש לקבלת השלטון מרייגן ולא יתחייב כבר עתה למדיניות חדשה. גורבצ'וב הוא פטרונו העיקרי של ידיד אש"ף וזוקה עליו שידבר בשבח החלטות ועידת אלג'יר (שעל ניסוחן השפיעו הסובייטים) ויעודד את האמריקאים לחדש את הידברותם עם הפלשתינאים. האו"ם, אין לשכוח, הוא מגרשו הביתי של המזכ"ל פרז דה־קואיאר, המעוניין בהגברת מאמציו האישיים והמוסדיים באזור. בסמוך לו פועל בניו־יורק, ללא מהומה ובאשרה זהה לזו שנשללה מערפאת, "שר־החוץ" של אש"ף פארוק קאדומי. צירוף זה יחזק את אש"ף ולא יחלישו, בניגוד לתקוותיהם של תומכי החלטת שולץ לטרנספר את ערפאת ממנהאטן לג'נבה.

שאלת היחס הסובייטי ליהודי ברה"מ תתפוס הפעם מקום זעיר מבעבר במיפגש רייגן ובוש עם גורבצ'וב. ביחס זה ניכר שיפור משמעותי, דווקא בעת שרבים ביהדות הסובייטית למודת נישואי־התערובת (כפי שדיווח השגריר בדימוס גדעון רפאל בשובו ממוסקווה) מודאגים מהתפתחויות שליליות בישראל ובראשן פגיעה אפשרית במעמד בני־זוגם וילדיהם, אם יצליחו המפלגות החרדיות לשנות את חוק "מי יהודי". על ישראל להיחלץ ממצב עגום ומגוחך זה, שבו מקבילה הפשרת יחסיה עם השלטונות הסובייטים להרעת יחסיה עם היהודים שם.

שאלה של נאמנות / מירי פז

במערב לא מבינים אותו

„מוחות מערביים" נוטים לעתים קרובות לתייג את אומץ רוחם ועמדותיהם של אנשי־רוח במזרח אירופה ובברה"מ בפרט על־פי יחס השלטונות כלפיהם. יבטושנקו מצליח להלך בין הטיפות

הוויכוח אם יבגני יבטושנקו הוא משורר חשוב או „רק" משורר פופולארי, בטל במקצת כשמאזינים לשירתו כפי שהוא קורא אותה. קריאת שירה היא אמנות ויבטושנקו מצטיין בה. „לא בכדי הוא קורא לערבי קריאת שירה 'קונצרטים'", העיר ידיד שלו משכבר הימים העושה עכשיו בישראל. „שים־לב כיצד הוא מיטיב לשלוט בקולו. הוא למד זאת בקפידה ואימן את עצמו במשך שנים". זה נשמע ערב גם לאוזן שאינה שומעת רוסית, למרות עומס הפאתוס. הוסיפו על אלה את החוש הדרמטי המצוין שלו, את החום הקורן ממנו, והתוצאה היא „שואו" מושלם, אלא אם כן קהל המאזינים הוא רוסי או רוסי לשעבר. קהל כזה ידחה את ההגדרה „שואו" כממעיטה ואף מזלזלת. בשבילו תהיה זו חוויה עמוקה. „סטיכיה ממש", כהגדרתו של יבטושנקו.

אפשר רק לשער מדוע אוהדים משיריו סובלים מצמיגי שומן עודפים, לדעת רבים מקוראיהם במערב. משורר שכותב כשפניו אל קהל מאזינים גדול פוטר את עצמו בדרך כלל ממשמעת של „נקיון" ו„רזון" שמחייבת שירה המיועדת לקהל קוראים. ל„שירת־קונצרטים" חוקים משלה.

כמו משוררים רוסים אחרים, חי גם יבטושנקו בתחושה שבמערב אין מבינים אותו. בפגישה עם עיתונאים בתל־אביב אמר „מבקרים במערב לא יודעים היכן למקם אותי. הם לא מבינים מדוע אני כותב נגד פינושה בצ'ילה ועדיין רואה את עצמי בסוציאליסט. אינני רואה סתירה בכך. אני סוציאליסט, בן למשפחה הבולשביקית הגדולה, וזו עובדה שאינה ניתנת לשינוי. אינני יכול להיוולד מחדש. עם זאת, מעולם לא הייתי חלק מן המימסד הפוליטי בארצי, לא הייתי ואינני חבר מפלגה. מוחות מערביים צרים לא מבינים זאת. זו חולשה, הייתי אומר, מחלה".

„מוחות מערביים" נוטים לעתים קרובות לתייג את אומץ רוחם ועמדותיהם של אנשי־רוח במזרח אירופה ובברה"מ בפרט על־פי יחס השלטונות כלפיהם. על פי נוהג תיוג זה סולז'ניצין הוא אופוזיציונר אמיתי ועז. מה שעוללו לו השלטונות בברה"מ הוא הוכחה נחרצת לכך. הסופר היהודי איליה אהרנבורג מעולם לא נוקה מספק חשד שדבק בו על סיב קשריו המיוחדים עם המשטר בברה"מ, כיוון שהשלטונות לא התנכלו לו, כמו לרבים מן הסופרים בני דורו.

לא רק „מוחות מערביים צרים" דבקים בתיוג הזה. הוא רווח גם בברה"מ וגם בקרב יוצאי ברה"מ בארץ ובחו"ל. אלא שבברה"מ רווחת גם גישה אחרת, זו של מחוייבות ונאמנות אישיות כלפי ארצו ובני עמו. על־פיה „אמיצים" הם מי שאינם נוטשים את המולדת, אלא נשארים בה, למרות נגישות המשטר. גישה זו היא גם נחלתם של אנשי־רוח רבים החשים שמחוייבותם ונאמנותם לקוראיהם בברה"מ קודמת לכל. פרשת כתב־היד של מנדלשטאם ממחישה זאת היטב. בראשית שנות ה־70 הוצע לנדיז'דה מנדלשטאם להבריח למערב את כתב־היד של בעלה, המשורר הגדול אוסיפ מנדלשטאם. היא חיכתה בביתה לשליח שיבוא לקחת את כתב־היד וכשבא לבסוף לביתה, השיבה פניו ריקם. כאן, בברה"מ, נחוצים כתבי־היד האלה יותר, הסבירה.

גם אנאטולי ריבקוב יכול היה להבריח את ספרו, „ילדי רחוב ארבאט", למערב לפני יותר מ־20 שנה. הוא סירב לעשות כן. ריבקוב האמין כי חייבים לקרוא את הרומאן שלו, המגולל את עלילות סטאלין ומשרטט דיוקן אכזרי של הרודן, ולדון בו בברה"מ. זה לקח שאני חייב לבני עמי, הסביר ריבקוב. זה חשוב לי הרבה יותר מאשר לחולל סנסאציה זמנית במערב. בסבלנות המתין ריבקוב עד שישתנה כיוון־הרוח בארצו. עם פרוץ הגלאסנוסט, כשהותרו פרסומים אסורים, היה „ילדי ארבאט" לרב־מכר מספר אחד בברה"מ.

לאנשי רוח בברה"מ (ובמזרח אירופה בכלל) יש תפקיד רגיש ומורכב במיוחד. הציפיות מהם אדירות. למעמדו של איש הרוח בחברות אלה אין מקבילה בעולם המערבי. הם „שייכים" להמוני העם, לא לאליטות בלבד, כמו במערב. הם מבטאים את הכאב ואת התקווה של בני עמם ואליהם פונים בבקשה לנחמה. הנאמנות, כפי שהם תופסים אותה, מחייבת הליכה על חבל דק מאוד. אסור לשתוק על עוולות. „ספרות היא כמו רפואה סינית. היא אמורה לדקור במקומות הכואבים", אמר יבטושנקו בתל־אביב. מי כמוהו יודע, עם זאת, עד כמה אסור לנעוץ מחטים חדים מדי במקומות הכואבים, אם רוצים בכלל להמשיך בדיקור כלשהו.

יבטושנקו אינו מכיר במינוח שלנו „שירת מחאה". שירה, לדבריו, היא „כמו עץ. מגוננת, מעניקה צל, מענגת ברחש העלים. אבל בה במידה, עץ תמים כזה עשוי לבטא מחאה נגד מוות, נגד חיים שוממים ונגד הקאקופוניה של צלילים מודרניים".

יבטושנקו הוא דוגמה למשורר שהצליח להלך בין הטיפות. הוא מחה בשירתו ובמאמריו על פרשת סיניאבסקי ודניאל, נגד החרם על פסטרנק (ובשל כך גורש מהקומסומול שהיה חבר בו עד אז), נגד הפלישה לצ'כוסלובקיה, על סולז'ניצין, ואף־על־פי־כן עלה בידו שלא להרגיז את המשטר. משחק כפול? אולי. ללא־ספק, משחק עדין מאוד. אפילו עתה, בעיצומו של עידן הגלאסנוסט, הוא נזהר שלא להטיל את מלוא האחריות על המשטר. באחד ממאמריו שפורסם באחרונה במערב האשים את העם הרוסי שבשתיקתו על עלילות המשטר, בכניעתו, איפשר, למעשה, למשטר להתעלל בו. כלומר, האשם וגם האחריות אינם נחלתם הבלעדית של המשטר. טענה צודקת, אלא שאת העם, בניגוד למשטר, אי אפשר להוליך.

יבטושנקו הוא באותה ליגת „כוכבים" שהמשטר חפץ ביקרה. הוא נהנה מכל היתרים וההטבות הנובעים מכך: חופש לנסוע בעולם, רווחה ותפנוקים כפי שרק המשטר הסובייטי יודע להרעיף על אהוביו. סביר להניח כי לתקבולים ולתגמולים כאלה יש מחיר. מי כמוהו יודע. יבטושנקו הוא זה שכתב גם את השורות על המשורר־הפשרן, „בן־בליעל המתפשר עם הצנזורה העצמית שלו".

„...לחוש בקרבו פנימה:
'אל תהיה קפדן כזה,
שנה מעט את השורה.'
כשהוא מחשבן הכל בחשבוניה,
משדל אותנו, בעל הפשרות הזה
בדברים טובים,
כאילו היינו ילדים גדולים.
הוא משחדנו בדירות,
בדיסים ובאפשרות הדורות
ושוב איננו צר לחם..."

ביקור ערפאת / טדי פרויס, וושינגטון

למה בא ההר אל מוחמד

אם הפחיד את שולץ הטרור של אש"ף, מה קרה ב־1974, כשערפאת הורשה להכנס לארה"ב וידיו מגואלות בדם רב יותר משהן כיום? מניעת האשרה רק תקשה על ארה"ב לשמש מתווך הוגן בין ישראל לפלשתינאים

אם היתה אי־פעם האימרה „אם מוחמד לא בא אל ההר, בא ההר אל מוחמד" במקומה, היה זה לגבי ביקור־לא־ביקורו של יאסר ערפאת בניו־יורק, בהיכל העצרת הכללית של האו"ם. מזכיר המדינה, ג'ורג' שולץ, סרב להעניק לראש אש"ף אשרת ביקור בארה"ב, ובירושלים צהלו הנה חסמו את הדרך לראש המרצחים.

השמחה היתה מוקדמת. הנשיא רייגן אמנם הצדיק את החלטת המזכיר, אך הרוב המכריע בארה"ב ראה בכך משגה, שלא לומר איוולת. הפעם הפגינו בכניסה למשרד־החוץ ובפתח בית האו"ם לא רק „אינטי־שיער", מטומטמים, ערבים ושאר טיפוסים שוליים, אלא אנשים מהיישוב המאורגן שמחו על החלטת שולץ. בעתונות, במימסד, כולל במחלקת המדינה עצמה, ביקרו רבים את מניעת האשרה מערפאת, אם מתוך אהדה לפלשתינאים ואם בגלל חוסר־התועלת בהתעלמות מארגון שכל העולם כמעט רואה בו את הנציג המוסמך של הפלשתינאים. התוצאה: ברוב מוחץ, כמעט פה־אחד, החליטה העצרת הכללית על העתקת מושבה לז'נבה כדי שערפאת יוכל לנאום בפניה. רכס ההרים כולו יבוא אל מוחמד שרצה, אך לא הניחו לו, לבוא אליו.

למה הסתבך מזכיר המדינה במהלך שחושף את בדידותה של ארה"ב (ושל ישראל) בעולם עוין, כפי שהיועץ לבטחון־לאומי לשעבר, זביגנייב בז'ז'ינסקי, כינה את המדיניות האמריקאית המזוהה מלכתחילה עם כל מדינה דמוקראטית? האם היה זה פרי לחץ ישראלי והשדולה העניפה שלה בוושינגטון? האם ביקש שולץ לגמול לישראל חסד־אחרון לפני שהוא מפנה את משרד החוץ? או אולי היה זה מתגו צעד בלתי־מחושב דין, כפי שקרה גם למדינאים חכמים ומנוסים?

לא אלה היו מניעיו של שולץ, אומרים במשרדו. נימוקיו היו אמריקאיים טהורים. ולא שהנהג הישראלי כישכש בפיל האמריקאי, כפי שהעתונאים אוונס ונובאק ועוזר מזכיר המדינה לשעבר, ג'ורג' בול, מרבים להציג את יחסי ישראל־ארה"ב. שולץ, כך המקורות, רואה בכנות את אש"ף כארגון טרוריסטי ובתור שכזה אין לו מקום, לדעתו, על בימת האו"ם. יתר־על־כן, לעומת קובלנת אש"ף, שאחרי כל הוויתורים שעשה בוועידת אלג'יר מגיע לו יחס אוהד יותר מצד וושינגטון, שולץ רואה את התמונה באור הפוך: לאחר שהוא עצמו עשה מאמצים גדולים להידבר עם מנהיגים פלשתינאים בגדה המערבית ולאחר תמיכתו בצעדים שיביאו את אש"ף אל שולחן הדיונים – לא הלכו הפלשתינאים לקראתו. המנהיגים בגדה התחמקו מהמפגש עמו ואש"ף, באלג'יר, לא התנער באופן חד־משמעי מהטרור וקיבל בצורה דו־משמעית בלבד את החלטות 242 ו־338. בהקשר זה מודים הכל בוושינגטון, אף מבקרים חריפים של ישראל, כי החלטות אלג'יר אינן מספיקות כדי להרגיע את ישראל ו/או את ארה"ב.

מניעת האשרה מערפאת לא היתה, איפוא, קפריזה או התעלמות של מזכיר־המדינה מאש"ף, אלא מענה להתעלמות של אש"ף מארה"ב ומאמציה. אם פעולת התגמול של שולץ היתה מעשה חוכמה, זו שאלה אחרת, מטעימים אותם דוברים. עובדה כי ארה"ב וישראל הושפלו על־ידי העתקת העצרת לז'נבה ועל־ידי חשיפת בדידותן.

לוויליאם קוונדט, חוקר בכיר במכון ברוקינגס ולשעבר חבר המועצה לבטחון־לאומי והמשלחת האמריקאית לקמפ־דייוויד, יש דעה נחרצת בעניין: המהלך של שולץ היה מוטעה וגם חסר הגיון פנימי. אם הפחיד אותו הטרור של אש"ף, מה קרה איפוא ב־1974, כשערפאת הורשה להכנס לארה"ב כשידיו מגואלות בדם רב יותר משהן כיום? לכן, נימוק הטרור אינו עומד במבחן ההגיון המשפטי.

מניעת האשרה רק תקשה על ארה"ב לשמש מתווך הגון בין ישראל לפלשתינאים, מצב שאינו לטובת אף אחד מהצדדים. מבחינה פוליטית, נוגד המעשה את כיוון המדיניות האמריקאית. בשנים האחרונות צברו נציגים רשמיים של ארה"ב, כולל נציגים בכירים כמו ורנון וולטרס, מאות שעות־שיחה עם אש"ף. שיחות אלה פיתחו במיתון עמדתו של הארגון שאף שאינה מתונה דיה מבחינת ישראל, היא בכל זאת צעד בכיוון הרצוי, מדגיש קוונדט. האם תתקע האשרה שלא ניתנה טריז בין ארה"ב לאש"ף? קוונדט משיב בלאו מוחלט. המימשלים הקודמים, כולל זה של רייגן, נשאו ונתנו עם אש"ף. אין שום סיבה להניח שממשלו של ג'ורג' בוש ינהג אחרת.

„מצוקה בטחונית" / טובה צימוקי

שתי שנות מאסר לרצח

גזר־הדין בעניינו של ישראל זאב משילם, שהורשע בהריגת הרועה הערבי ג'ודה עבדאללה מהכפר טורמוס־עיה, דומה לגזר־הדין של השופט התל־אביבי אורי שטרוזמן במקרהו של ניסן אישגויב, תושב שומרון, שהורשע בהריגת נער ערבי. שניהם מציבים את המערכת השיפוטית במצב בלתי־נסבל. בשני המקרים הללו נשקל העונש, הנראה כה תמוה על מעשים כה קשים, על־ידי גורמים שאינם מוסמכים לכך.

השבוע שוב מוצאות עצמן המערכת העתונאית והפוליטית שוקלות במאזניים את העונש, וזאת בשעה שיש מערכת אחת המסוגלת, המוסמכת והבקיאה בנושאים אלה – הערכאה השיפוטית הגבוהה יותר. האם חצי שנה במקרהו של ניסן אישגויב היה עונש חמור דיו או לא? במקרה זה, כידוע, הביעה העתונות את דעתה עוד לפני שבית המשפט העליון החליט מה שהחליט. ומה בעניינו של זאב? האם שלוש שנים בפועל ושנתיים על תנאי, שהטיל השופט צבי כהן על ישראל זאב, הן עונש חמור דיו אם לאו? פסק־דין זה, כמובן, לא ניצל מהשוואה לפסק־הדין הנ"ל.

שאלות ותהיות אלו ירבו וילכו כל עוד ימשך הכיבוש והאינתיפאדה תתריף. לצערנו, יותר ויותר פסקי־דין יעמדו למבחן ציבורי, על־פי שיקול דעתו הפוליטי של המבקר. זה מובן, כי חיי אדם – אם הכוונה לפלשתינאים תושבי השטחים – נעשים זולים מאוד, שווים שנתיים שלוש של ישיבה בכלא. אבל זה אינו בריא, כי המערכת השיפוטית, ולא הציבורית, צריכה לדון, להכריע, ולשכנע כי להחלטותיה יש בסיס חוקי ומוסרי.

בדומה לשב"כ ולמערכת המשפטית, שהוטלו בשנים האחרונות למחלוקת שלא חסרו בה נימות פוליטיות, לא תפסח הביקורת גם על המערכת השיפוטית, ובעיקר ישמיע אותה מי שאינו מוסמך להשמיע ביקורת כזו. צריך רק להתפלל שהמצב הפוליטי ישפיע פחות ככל האפשר על שיקול דעתם של השופטים.

שנה לאינתיפאדה / דני צדקוני

בין המקל והרובה

„אש"ף הוא היחיד המסוגל להפסיק את האינתיפאדה; די בהודעה אחת שלו ברדיו מונטה קארלו" – אומרים ברצועה. ובינתיים מצטרפים עוד ילדים למשליכי האבנים

השיטה שבעזרתה שלטה ישראל בשטחים במשך עשרים שנה, „שיטת המקל והגזר" – הדימוי, אם מתבלבל, נלקח מטיפול בסוסים – שבקה חיים באינתיפאדה. לאחר שתיית שש כוסות קפה אצל אנשים שונים ביום דצמבר בהיר בעזה אני מגלה, כי מה שישראל מציעה כיום לתושבי הרצועה הוא בחירה בין רובה למקל. אין זו התרשמות פרטית שלי אלא מסקנתם של אנשים שנכחו בפגישה האחרונה שקיים אלוף פיקוד הדרום, יצחק מרדכי, עם מאה אנשים מתונים שונים בעזה. כמובן, האלוף לא הציג לפניהם את הברירה הזו חד וחלק, אבל כך הבינו את המסר שלו כמה מאלה שאיתם נפגש.

אחד האנשים שאני משוחח איתם על מעגל הקסמים שהוליד את האינתיפאדה מאשים את ישראל בשוקת השבורה שמולה עומד שלטונה בשטחים. „לא נתתם לנו אף פעם הזדמנות לדבר כשזה היה עוד אפשרי, כשלמנהיגים ולאגודות השונות היתה עוד השפעה". אחד המנהיגים האלה הוא עו"ד זוהיר אידאייס, נאצריסט השנוא על השלטונות. כיום, מודה אידאייס, כבר אי־אפשר להגדירו כמנהיג. הילדים ברחוב הם המנהיגים. אבל מישהו אחר אומר לי, שעדיין אפשר להשתמש ב„מנהיגים", לפחות כדי להעביר מסרים ל„ילדים". כפי שאפשר להעביר מסרים לאש"ף באמצעות מדינות ידידותיות – מצרים או ארצות אירופיות מסויימות. לדעת אישיות זו, כל עוד נמשך הקפאון המדיני תהיה האינתיפאדה תמונת מצב קבועה בשטחים. היחיד שמסוגל להפסיק אותה הוא אש"ף. „די בהודעה אחת שלו ברדיו מונטה קארלו – והיא תיפסק".

בזמנו, כשישראל נלחמה בטרור ברצועה, היא הציעה, כאלטרנטיבה לו, כמה יוזמות. חלקן נולדו מאילוצים – כמו פתיחת שערי הרצועה ליציאה לעבודה בישראל והתחלת שיקום מחנות הפליטים. שני „גזרים" אלה היו יפים לשעתם. אין זה סוד שנושאיה העיקריים של האינתיפאדה ברצועה הם שמונה מחנות הפליטים שלה. מטעמים תקציביים הזניחה ישראל בשנים האחרונות את מפעל שיקום הפליטים וחיסול הפליטות. החיים במחנות, בין עוצר לשביתה בין רימוני גאז לכדורי פלאסטיק, נהפכו לגיהנום. תושבים רבים מחפשים דרכים להיחלץ מעמק הבכא ורוכשים מגרשים מחוץ למחנות לבניה. ביציאה מעזה, בקצה רחוב נאצר, מודקר כיום בית קומות, המעוטר בקרנות בגלל מרפסותיו דמויות האמבטיות. נאמר לי שמשפחה אחת משאטי ריכזה משאבים ומאמץ כדי להקימו ולהיחלץ מהמחנה. בגלל התופעה האמירו מחירי הקרקע הפרטית ברצועה. גם חמרי בניין מרבים למכור שם עכשיו. את ימי העוצר והשביתות מנצלים לבניה, מה עוד שבגלל הקשיים הכרוכים ביציאה לעבודה בישראל ירד שכרם של פועלי הבניין ברצועה. מישהו הגדיר באוזני את התופעה כך: „כשלשטן יש עודף פנאי הוא מתחיל לחשוב איך לשכב עם בנותיו".

אילו רצינו להתמודד עם האינתיפאדה לא רק באמצעות „גולני" ו„גבעתי" אלא גם בעזרת תבונה מדינית, היה מקום לשקול אם לא כדאי לחדש את מפעל שיקום הפליטים. התושבים היו אולי מתמקדים וצוללים במאבק הבניה מחוץ למחנות. מובן שעל שאיפותיהם הלאומיות למדינה משלהם הם לא יוותרו עוד. אבל פסקי־זמן באינתיפאדה, שיושג לא־רק באלות וברובים, היה פותח פתח לבנייה מערכת יחסים חדשה בין המימשל לבין מקור הרוב באוכלוסיה, במקום המערכת שנהרסה.

התסיסות האבסורדיות של המנהל לכפות עצמו על האוכלוסיה הצליחו בכמה תחומים, כמו במבצעי המיסוי שהיו קשורים בהחלפת תעודות־הזהות של התושבים ולוחות הזיהוי של כלי רכבם, אבל במישור היום־יומי, האם המנהל האזרחי מנהל את חיי האוכלוסיה כקודם? הטיפול השוטף בעניינים הוא בידי עובדי המנהל הערביים ואלה נמצאים בין הפטיש והסדן. האם יעז בוחן במבחני נהיגה, למשל, לפסול נבחן שעלול מחר להוציא לו שם של מוגר? וכך בכל מגזר ומגזר. אגב, קורה לא פעם שעובד מדינה ערבי, הנאלץ ללכת לעבודתו בממשל בימי שביתה ועוצר, מצויד ברשיון מתאים, נתקל בחיילים שאינם מכבדים לא את המסמך ולא את נושאו. המנהל משתדל שדברים כאלה לא יקרו, אבל הם קורים.

בתחילת השבוע, כמה ימים לפני ציון שנה לאינתיפאדה, היה המורל ברצועה גבוה. עדיין שואבים בה נחת מהכרזת העצמאות באלג'יריה ועכשיו גם מהחלטת האו"ם לכבד את ערפאת בעצרת מיוחדת. יש מי שמדגיש כי המתנגדים להחלטות מל"פ הם ארה"ב, ישראל ותנועת ההתנגדות האסלמית „חאמס". אותו אדם רואה התנגשויות קשות בין תומכי ערפאת, שהם הרוב ברצועה, לבין „חאמס", שנמאסת יותר ויותר, לדבריו, על התושבים. ישראל, אומר האיש הזה, מגזימה במתכוון בתיאור כוחה של תנועה קיצונית זו ברצועה. רוב תושבי הרצועה תומכים, הוא מבטיח לי, בקו המתון, כפי שהוא מגדיר את הקו של ערפאת.

שנה לאינתיפאדה וברצועה אין מי שמעלה על דעתו אפשרות שהיא תחזור להיות מה שהיתה לפניה. „עדיין לא הגענו לקו הרעב", אומר אחד ומסביר, שמחירי המזון והירקות ברצועה זולים לא רק מאלה שבישראל אלא גם מאלה שבגדה. יש כאלה, הוא מספר לי בסוד, שגונבים אפילו חשמל (בעזה העירייה היא שמספקת חשמל). „מסתדרים", הוא אומר.

בשיחה מועלות כמובן טענות קשות על ההכבדות, בעיקר בענייני מסים, המשניאות את המנהל על התושבים. „לפעמים", הוא אומר, „לאחר שביתות מוכרזות, אתם גורמים שביתות חדשות. זה קרה כשאנשי מס עוד־מוקד פושטים על חנויות ברימאל (השכונה העשירה במערב העיר) הסוחרים בסג'איה (השכונה העניה והצפופה במזרח העיר) סוגרים אז את חנויותיהם הנה לכם שביתה חדשה".

האינתיפאדה נכנסת לשנתה השניה. בין היתר היא ניזונה משגיאות של צבאנו, האופייניות לצבאות הנלחמים באוכלוסיות אזרחיות. לפני חודשיים פגש כתב זר ילד ברחוב, ילד בן 12, בוכה. הילד סיפר לו שהוכה בידי חיילים, אף־על־פי שלא זרק אבנים. לפני ימים מספר פגש בו כתב. „אתה זוכר אותי?" שאל הילד את הכתב והוסיף להפנות בגאווה את גבו. על הגב ניכרו בבירור שתי פגיעות מכדורי גומי. „עכשיו אני זורק אבנים", אמר בגאווה האינתיפאדה הקטן למסור המבוגר.

דבר מארח / עדנה סולודר

מפלגת העבודה – דרך וסגנון

הסכנה היא, שבארבע השנים הקרובות, בראשות ממשלת ליכוד לאומנית־ימנית־קיצונית־חרדית, ישתנו במדינה דברים רבים וכמעט לא יהיה אפשר להחזיר את הגלגל לאחור

ההכרעה המשמעותית הראשונה של לשכת מפלגת העבודה מאז הבחירות היתה – לא ללכת למו"מ עם הליכוד על תנאים להקמת ממשלה רחבה.

מפלגת העבודה הציבה במרכז מערכת הבחירות שלה את נושא השלום ודיברה על הצורך הדחוף בפריצת דרך לקידומו, וכן על הצורך המיידי בשיקום המשק היצרני. ציבור הבוחרים נחלק חלוקה כמעט שווה בין הליכוד למערך, בין אלה הרוצים ארץ־ישראל שלמה ואינם מוכנים לוותר על אף שעל אחד לבין אלה המוכנים לוותר על שטחים למען שלום, אך תובעים גבולות בטוחים (הירדן כקו מזרחי), אלה שאינם רוצים לשלוט על עם זר ורוצים להבטיח רוב יהודי במדינת ישראל.

השינויים במפלגות הדתיות והמגבשים שנוספו להן הפכו את הגוש הדתי ללשון־מאזניים בעלת משקל וכוח סחטנות גדולים מבעבר. אלה עלולים לכרסם, לאט אבל בטוח, בתשתית החילונית של מדינת ישראל. אם דאגה אמיתית לגורלה של מדינת ישראל מנחה את שתי המפלגות הגדולות, לא תוכל אף אחת מהן להקים לבדה ממשלה צרה, שתישען על קולות דתיים, לאומנים קיצוניים או על קולות דתיים ומפלגות קוסמטיות.

במצב זה נשאלת השאלה: לאן צריכה מפלגת העבודה לפנות? האם לקואליציה עם הליכוד, על בסיס שוויון בין שני הגושים, קואליציה שתהיה מבוססת על קווים מוסכמים שעיקרם שיקום המשק ומו"מ לשלום וכן על סטטוס־קוו בנושאים הדתיים, שימנע התפשטות ההקצנה החרדית וקיטוב בעם היהודי? האם עליה לפנות לאופוזיציה, שככל שתהיה נמרצה ולוחמת, יכולת ההשפעה שלה על תהליכים במדינה תהיה מוגבלת?

מחייבי ההליכה לאופוזיציה מדברים בשם הצורך באלטרנטיבה ציונית לוחמת לממשלה בראשות הליכוד, בשם הבוחרים שהתחייבו כלפיהם, בשם הצעירים המחפשים אלטרנטיבה שנתנו אמונם במערך ובשם העתיד העשוי להאיר פנים למפלגת העבודה ביום בחירות, אם תלך היום לאופוזיציה. עוד טוענים אלה, שבאופוזיציה תוכל המפלגה לשקם את מערכותיה ולבנות עצמה כאלטרנטיבה לליכוד בעתיד. הסכנה היא, שבארבע השנים הקרובות, בראשות ממשלת ליכוד לאומנית, ימנית־קיצונית־חרדית, ישתנו במדינת ישראל דברים רבים וכמעט לא יהיה אפשר להחזיר את הגלגל לאחור. הסכנה היא שגודלם של אוהדי מדינת ישראל יתמעט, לחיים ולמוות, בעת מלחמה על־ידי כי שאינו נוטל חלק בהגנה על המדינה; הסכנה היא שיחדלו לדאוג לסקטור היצרני, ובמיוחד הציבורי וההתיישבותי, בגלל שיקולים זרים, פוליטיים.

התק"מ קיים דיון ארוך בנושא ובסופו התקיימה הצבעה גלויה שהחליטה ברוב של שני שלישים לתמוך במו"מ עם הליכוד. במפלגת העבודה קיימה גם היא דיון „לחוץ" בלשכתה ובהצבעה חשאית הכריעה, ברוב של ארבעה חברים, לא להכנס למו"מ עם הליכוד על הקמת ממשלה רחבה. בכל מקרה – בין אם היה כאן „תרגיל" של אלה שידעו שיש הכבש לבלוק חוסם עם אגודת־ישראל, שאפשר אולי לשכנע המערך לתבוע גם רוטציה בתפקיד ראש הממשלה, ובין אם היתה כאן הכרעה, שבכל מקרה על הסיעה והמפלגה ללכת לאופוזיציה – הרי דרך ניהול הישיבה, אי הקצבת זמן לדיון רציני, אי מתן רשות דיבור לעשרות חברים וביניהם מזכירי תנועות ההתיישבות, הקיבוצים והמושבים, מזכיר ההסתדרות ושרים שהיו בסוד המו"מ – אומרים דרשני. אך יותר מכל מוזר הדבר, שלהכרעה עקרונית כליבך נדרשה הצבעה חשאית.

אמנם תביעה להצבעה חשאית היא לפי כל „כללי התקנון" אך איזה מין נציגים ומייצגים של ציבור הם אלה החוששים להביע דעתם העקרונית בפרהסיה? לחברי הכנסת העשירית זכורה ודאי ישיבת הכנסת הלילית הדרמטית, בראשותו של יו"ר הכנסת דאז, מנחם סבידור ז"ל, שבה עמדה על הפרק דרך ההצבעה, ובאותו המרשים של ח"כ אמנון רובינשטיין באותו מעמד, שציין מתי ועל איזה נושאים נציג ציבור מצביע הצבעה גלויה או חשאית.

מפלגת העבודה זקוקה לשיקום לא לעריפת ראשים. בשנים האחרונות עברו על המפלגה תהליכי דמוקרטיזציה, שהודות להם נכנסו לפעילות במפלגה ובכנסת הרבה פנים חדשות. פנים חדשות אינן תחליף לחשבון נפש ולהתוויית דרך לשיקום. ישיבה באופוזיציה בכנסת ה־12 אינה מבטיחה את שלטון „העבודה" בכנסת ה־13.

המפה הפוליטית בארץ עוברת תהליכי שינוי משמעותיים ולאורם תצטרך מפלגת העבודה, בין אם תהיה בממשלה ובין אם תהיה באופוזיציה, לשקול דרכה.

נוכח תוצאות הבחירות והמתרחש במדינה ובעולם לא נמלט את עצמנו מדיון מעמיק בתוך המפלגה. תמיד היינו מפלגה שבמרכזה החזון והגשמה. תמיד עמדנו בנשיאה באחריות למדינה ולעם ועל זה הוכינו – כי העושה גם שוגה, ועם זאת ידענו גם ללכת לאופוזיציה כשהבוחר הכתיב לנו זאת בבירור. תוצאות הבחירות האחרונות, שמתחו קו שוויון בין הליכוד למערך, אינן מצדיקות הסתלקותה של המפלגה לאופוזיציה. להיפך, הן מצביעות על הצורך לנסות וללכת למו"מ עם הליכוד על בסיס של שוויון, לשם הבראת המשק, קידום השלום ומניעת שינוי אופיה החילוני של מדינת ישראל.

אני מקווה שהחלטת לשכת המפלגה מ־30.11.88 אינה סוף מהלך אלא פתיחת מהלך חדש.

אנשים • אנשים • אנשים •

"בלגאן" בקאהיר

פסטיבל הסרטים הבינלאומי ה־12 בקאהיר נפתח ביום ב' בערב במהומה רבתי שחייבה את התערבות המשטרה. מאות מוזמנים שבאו להקרנת הבכורה של הסרט האמריקאי "מי רודף אחרי רוג'ר רביט" בבימויו של רוברט זמקיס, נשארו בחוץ מחוסר מקום. קצין המשטרה אמר כי מספר ההזמנות שחילק מנהל הפסטיבל עלה בהרבה על מספר המושבים באולם. המשטרה נאלצה להשתמש בגאז מדמיע כדי להרחיק את ההמון הזועם שאיים לפרוץ את דלתות האולם, מתחה חבל סביב בית הקולנוע ודרשה מהמוזמנים והעתונאים לעזוב את המקום. במסגרת הפסטיבל יוקדש ה־8 בדצמבר לציון יום השנה להתקוממות בשטחים, וה־10 בדצמבר יוקדש לסרטים שהופקו על פי יצירות של נגיב מחפוז, הסופר המצרי שזכה השנה בפרס נובל לספרות.

המרשים ביותר

במשאל סופרים בינלאומי שנערך בגליונו האחרון של T.L.S. המוסף הספרותי של הטיימס הלונדוני, נשאלו 20 סופרים ידועים, ביניהם מישל טורנייה, ויליאם סטיירון ונאדין

גורדימר, על הספר או הספרים שהרשימו אותם ביותר ב־1988. נאדין גורדימר, הסופרת הדרום־אפריקאית, מציינת בראש וראשונה את ספרו של עמוס עוז (בתמונה), "קופסה שחורה" כאחד הרומנים המרשימים והמרגשים ביותר שקראה השנה. לדעתה הצליח הסופר להעביר דרך חליפת המכתבים בין הדמויות את המתח, הצרכים האנושיים ופלישת הפוליטיקה לתחום האהבה בין גבר לאשה.

קראקסי מנסה

המנהיג הסוציאליסטי האיטלקי בטינו קראקסי, שכיהן כראש ממשלה במשך יותר משלוש שנים וחצי וקבע בכך שיא באריכות הממשלות מאז 1944, קרא לא מכבר למפלגה הסוציאל־דמוקרטית הקטנה יותר, להצטרף למפלגת האם שממנה פרשה פעמיים בסוף שנות ה־40 ובסוף שנות ה־60. ביחד היתה המפלגה המאוחדת מגיעה ל־17.5 אחוז מכלל הבוחרים ומהווה מתחרה רצינית לדמוקרטים־הנוצרים ולקומוניסטים. אולם לפי שעה מפריעים חילוקי דעות בין הסוציאל־דמוקרטים למימוש מהיר של הצעת קראקסי.

שיין

מעל הצפוי

עתיקות, רהיטים ומזכרות שהיו שייכים להנרי פורד ה־2 המנוח, נמכרו ביום ב' בערב במכירה פומבית, במחיר של יותר מליון ליש"ט (1.9 מיליון דולר), באחוזתו הכפרית. דוברת של חברת סותבי מסרה כי התכולה של האחוזה במחוז אוקספורדשייר, שנרכשה על־ידי פורד במטרה לבלות בה את שנותיו האחרונות, נמכרה בסכום העולה פי שניים על הצפוי. פורד, נכדו של מייסד מפעל המכוניות ואחד האנשים העשירים בעולם, היה ידוע כחובב עתיקות. הוא נפטר בספטמבר אשתקד בגיל 70 שנה.

הסנטור הרפובליקני מטקסס פול גראם (משמאל) שגריר ארה"ב בישראל תומאס פיקרינג, (באמצע) וד"ר דוד קמחי, נשיא המועצה הישראלית ליחסי חוץ, במפגש הראשון של המועצה הישראלית ליחסי חוץ, שהתקיים אתמול במלון "דן" בתל־אביב. מטרת המועצה להגביר את המודעות בדעת הקהל הישראלית לנושאי חוץ, והיא כוללת כ־300 חברים המייצגים קשת רחבה של השקפות ועמדות השפעה בחברה הישראלית.

כמו בבית

קבלת פנים רבת משתתפים נערכה אמש במלון "מוריה־פלזה" לכבוד חברי מועצת המנהלים של "אמפל" שבאו מכל רחבי ארה"ב לקיים כאן שבוע של דיונים, סיורים ופגישות עם אנשי ממשל ומשק. "אמפל" היא חברת בת של בנק הפועלים, ולכן טבעי שהאירוע נתקיים במלון מרשת "מוריה" שגם היא קשורה בו ו"אמפל" מחזיקה השקעות בה – כמעט כמו בבית. אך משתתפי המסיבה באו מכל מגזרי המשק, לרבות הפרטי.

פתיחה

נעמי סמילנסקי מציגה בימים אלה תערוכה מתחריטיה, בטכניקות שונות ובהן פוטו־תחריט. האכסניה היא גלריה שרה לוי בצפון תל־אביב והפתיחה היתה שלשום בערב. היו שם הרבה חברים מציבור הסופרים, ועמוס עוז הגיע במיוחד מערד. היו ציירים (וכמובן זה כולל ציירות) וסתם ידידים שוחרי אמנות המכירים את עבודותיה העדינות של נעמי, וביקשו לתהות גם על הטכניקות החדשות שבהן היא מתמחה באחרונה.

מסיבת שמפניה

בשעה שמיכאיל גורבצ'וב יסעד ביום ד' על שולחנו של הנשיא רייגן, בחברת סגן הנשיא בוש, תבלה אשתו ראיסה (בתמונה) בסעודת שמפניה ודגים. המארחת תהיה רעייתו של מזכיר האו"ם, ו־בין המוזמנות אליזבט מויניהאן, אשתו של הסנטור פאטריק מויניהאן, מניו יורק,

ומאטילדה קואומו, רעיית מושל ניו יורק. כן הוזמנו בעלת טור הרכילות איילין מלי המראיינת המפורסמת של הטלוויזיה ברברה וולטרס, ואמסתי לאודר, בעלת מפעל הקוסמטיקה.

הוזמן רשמית

פרופ' שלמה אבינרי, (בתמונה) לשעבר מנכ"ל משרד החוץ, יצא השבוע למזרח גרמניה, בהזמנת אוניברסיטת מזרח ברלין, כדי להשתתף בכינוס "אידיאולוגיה ובטחון בתקופת

הגלאסנוסט". בכינוס ישתתפו אישים מ־20 מדינות. פרופ' אבינרי ירצה על בטחון ואידיאולוגיה במזרח התיכון. זהו ביקורו השני השנה של אבינרי במזרח גרמניה. בפעם הקודמת ביקר כאורח הקהילה היהודית והפעם הוא הוזמן רשמית על ידי מוסד ממלכתי. יצויין כי נציגים רשמיים של ישראל נמנעים מקשר עם מזרח גרמניה, כל עוד לא השתנתה עמדתם בנושא הפיצויים לנפגעי השואה.

יקיר צור

לאות תודה

צוות טלויזיה מדרום קוריאה, ששהה באחרונה בארץ לצורך הכנת כתבה על ישראל, עזב בתחילת השבוע את הארץ. לפני צאתם התארחו אנשי הצוות במשרד החוץ ולאות הוקרה על הטיפול המסור שזכו לו בשהותם בארץ, העניקו לדובר המשרד, ד"ר אלון ליאל, סיכה ועליה סמל הנמר של אולימפיאדת סיאול.

יקיר צור

נשי חיל

ד"ר שוש אביגל מונתה ע"י משרד החינוך והתרבות ו"אמנות לעם" ליועצת אמנותית־חינוכית של פרויקט "סל תרבות". ד"ר אביגל מחליפה בתפקיד זה את ד"ר שוש וייץ שמונתה למנהלת המרכז למידע ומחקר, במועצה הציבורית לתרבות ולאמנות, שליד משרד החינוך והתרבות.

המדור נערך ע"י אורה ארמוני

מכתבים • מכתבים • מכתבים • מכתבים

זיופי בחירות לכנסת הי"ב

איני מתעסק לחשוף את כל דרכי הזיופים של הבחירות האחרונות. את זאת עלינו להשאיר לשלטונות הנוגעים בדבר שהחלו, לפי העיתונות, את מלאכתם. מרננים בעיר שהיו מתים שקמו לתחיה ליום אחד מבלי להמתין לבואו של המשיח...

לי ידוע על האפשרות הניתנת להצביע בשם הנעדר מהארץ לא בגלל עיסוקו בחו"ל אלא עקב ירידה לפני עשרים שנה.

מעשה שהיה כך היה. בביתי ברח' רופין 4 בחולון התגורר זוג במשך 3 שנים, אזרחי ישראל, הרשאים להצביע לכנסת. הזוג הזה: אלעזר ורחל קודל עזב את הארץ בראשית יוני 1968, ובכל זאת המנגנון של משרד הפנים מצא צורך להשאיר עבורם שתי הודעות על זכותם להצביע בבית־הספר ברח' משה הס 39 בחולון. בסוסורי שקרתה כאן טעות, השמדתי את ההודעות מבלי לחשוד לרגע שעל־ידי משלוח הודעות כאלה נסללה הדרך הקלה לזיופים. כיצד? הדואגים למשלוח הודעות מסוג כזה פנו עם המיסמך ביד למשרד הפנים בטענה שתעודת־הזהות אבדה, קיבלו אישור לפחות (היו מאות ואולי אלפים כאלה) שקיבלו תעודת־זהות לפני יום הבחירות או הסתפקו באישור. מה עשתה ועדת הקלפי לאלה הרוצים להצביע – לא ידוע לי.

אופייני הדבר, שלקראת הבחירות לכנסת ה־9, ה־10 וה־11 כשהקלפי לאיזור הזה היתה ברח' שנקר בביה"ס לא נתקבלו הודעות כאלה עבור משפחת קודל מכיוון שאז לא היו מעוניינים, כנראה, בהצבעה שלא כחוק.

עובדה כזאת כמו הרבה דומות לה מוכיחה כאלף עדים שיש דברים בגו.

ד"ר נ. מנשה
חולון

חמדה והחנוכייה

חמדה, אשתו של אליעזר בן־יהודה, מחיה הדיבור העברי של ימינו, נישאה לו בשנת 1892, לאחר שנתאלמן מאשתו הראשונה, דבורה, אם איתמר שמתה משחפת. חמדה עלתה מרוסיה לירושלים. כאן למדה עברית ונעשתה עד מהרה לעיתונאית ולסופרת העומדת לימין בעלה ומסייעת לו הרבה בעבודתו העיתונאית והבלשנית. היא הפכה לדמות מרכזית בחיי ארץ ישראל העברית של סוף המאה ה־19, תקופת השלטון התורכי. העברית שלה, בשנים הראשונות לשהותה כאן, לא הייתה מושלמת ומשום כך שימשה מטרה לחיציהם של סופרי אודיסה, שלא השלימו עם כל חידושי "הלשון הירושלמית".

כרגיל באותם הימים לא היו הסופרים "מפברקי" המלים החדשות מכריזים על חידושיהם אלא משרבבים אותם לרשימותיהם הספרותיות או העיתונאיות, וכך התחילו חידושיהם במלחמת הקיום שלהם.

בשבועון "הצבי" שהוציא בעלה, אליעזר, בירושלים, בסמוך לחנוכה תרנ"ז (1896) משרבבת חמדה מלה חדשה שלה בספרה בפליטון ("ירכתון" כפי שקרא לו אחר כך איתמר בן אב"י) בזו הלשון:

שם מרחוק שמעתי ספרדי אחד אומר לחברו איך פעם, לפני שנים אחדות, היה בחוץ לארץ, ובתור "יהודי מארץ ישראל", מחזה יקר או בעיני כולם, הזמינו אותו לבית פרטי של גביר אחד, ושם התאסף עם רב מבני ישראל וגם נוצרים אחרים, ושמחו, ניגנו ורינגו לכבוד החג הזה, החנוכייה של זהב, נוצצת ומזהרת, הייתה תלויה באמצע הסלון הגדול הגבוה ובה דלקו חמש נרות (חמש נרות – כך כתבה חמדה, ימתקו לה רגבי עפרה באחוזת קבר משפחת בן־יהודה על הר הזיתים בירושלים, וגם דרשות רבות היו שם...

מאז התחלנו לקרוא חנוכייה למה שעד כה במשך אלפיים שנה ויותר, קראנו מנורת־חנוכה.

ד"ר ראובן סיוון
ירושלים

שלמה זלמן שרגאי

הציבור הדתי לא מקופח

החוגים הדתיים, "מתנגדים" כחסידים, יודעים, כי מפעל הפיס מעולם לא קיפח מוסדותיהם. מפעל הפיס פועל מקדמת דנא כחברה ציבורית מתוקנת על־פי קריטריונים שקבעו המשרדים הייעודיים, ועל־כך בוודאי. יעידו גם חברי הדירקטוריון בעבר ר' שלמה זלמן שרגאי ושלום דגינו וחבר הדירקטוריון דהאידנא צבי עשהאל.

המפיצים שמועות על קיפוח הציבור הדתי בידי מפעל הפיס אינם דוברים אמת וכוונתם שלא בטהרה וד"ל. הם גם אינם מבינים אופן עבודתו של מפעל הפיס וסוברים, כי אפשר לעשות בו מה שהם היו רגילים לעשות שנים הרבה במקומותיהם וד"ל. העושים מעשה זמרי אל יבקשו שכר כפנחס!

י. שיין
חבר דירקטוריון מפעל הפיס

לא לומדים לקח

בימי האופוריה, לפני מלחמת יום הכיפורים, שמענו "מפי הגבורה": עדיפה שארם א־שייך בלי שלום על שלום בלי שארם א־שייך; בשטחים הגענו לשלום "דה פאקטו" ואם משהו רוחש שם, הרי גם לאדם בריא יש לפעמים נזלת. אילו ניבא או הנביא, שניסוג אל הגבול הבינלאומי, ניטוש את ימית ונכיר בזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתינאי (בחתימתו של מנחם בגין) – מה היו אומרים על נביא כזה? אש"פיסט, שמקומו בבית הסוהר, או מטורף, שמקומו בבית חולי רוח. אולם הנבואה נתקיימה במלואה. האם תוצאה כזאת אי־אפשר היה להשיג בלי מלחמה? על מה ולמה נפלו אלפי צעירינו על מה ולמה בוזבזו מיליארדים?

המסרב ללמוד לקח מההיסטוריה, נגזר עליו לחזורה מחדש. המדיניות הנצפית עכשיו, תביא לפילוג בעם, שלא היה כמותו מימי הקנאים; לבידוד בזירה הבינלאומית ולמלחמה הנוראה מכל קודמותיה. לאחר מכן, מתשים ומוקירים, נסכים לדבר עם מי שירצה לדבר איתנו ונקבל תחת לחץ, מה שהיום אנו דוחים על הסף.

פתגם רומי עתיק אומר: מי שהאלים רוצים באבדנו – מטריפים עליו את דעתו.

איזה קיסל
חולון

הבהרת מילואות

תמה בעיני על מה ראה סופר "דבר" בצפון, שמעון ויים, להעיד את אמות הסיפים בידיעה המלווה בכותרת רעשנית ברור מבקר מיוחד לבדיקת "מילואות".

יחידת הביקורת של ברית התנועה הקיבוצית שהוקמה לאחרונה, דואגת לוודא קיומה של ביקורת מסודרת, שיטתית ומקיפה בתאגידי התנועה הקיבוצית, ואיננה מבקרת את "מילואות".

במסגרת זו התקיים הביקור ב"מילואות" ולא היתה באן כל התייחסות מיוחדת, חריגה ויוצאת דופן. דווקא על רקע תהליכי ההבראה ש"מילואות" נתונה בהם, אנו מדגישים את הצורך ב"מנוחה נכונה" ואיננו רואים כל צורך בהבלטה תקשורתית העלולה לפגוע במאמצי התארגנות המחודשת והשיקום.

שמואל אייל
מזכיר ברית התנועה הקיבוצית

ההשקעה בנת"צ – מחזירה את עצמה

לכתבה "כשל בינמשרדי" ("דבר" 20.11.88) אבקש להעיר:

הנת"צ – נתיב מיוחד לתחבורה ציבורית – הוא הפתרון המקובל בעולם לבעיית תוסר תשתית מספקת. התנגדות של ציבור הנוסעים ברכב פרטי היא טבעית, בעיקר במדינת ישראל, בה הממשלה מרוויחה הון עתק ממיסוי על רכב פרטי בלי לדאוג לפיתוח תשתית במקביל לגידול בכמויות הרכב. אבל בה במידה שהתנגדות טבעית זו מובנת – הכורח בפיתוח נת"צים גדול בישראל מבארצות אחרות. הסיבה לכך פשוטה: כשהתשתית מוגבלת אין מנוס מלהפקיע את זכות השימוש בדרך לטובת אותם נוסעים הצורכים את התשתית ביתר יעילות. המטרה היא מניעת בזבוז שעות אדם של כל העובדים במשק וגם אם השעה של המשתמש ברכב פרטי יקרה משעת המשתמש באוטובוס פי שניים בממוצע, שכן הכביש שהוא תופס גדול יותר פי 20 בממוצע. בארצות המפותחות הציבור כבר מקבל את הנושא בהבנה. ועובדים רבים משאירים את הרכב הפרטי בבית ונוסעים בתחבורה הציבורית בנתיבים המיוחדים. כך הם חוסכים גם זמן וגם כסף.

צריך להבין, שלא ניתן למצוא את התקציבים הדרושים ואת השטח הפנוי הדרוש להרחבת התשתית כך שכל בעל רכב פרטי יוכל לנסוע לעבודה במהירות סבירה. מאידך, הייעודים של נת"צים מכביד על תיקצוב התחבורה הציבורית ודוחק את נוסעיה לרכוש רכב פרטי ולהוסיף שמן למדורת פקקי התנועה.

ההשקעה בנת"צ מחזירה את עצמה מהר מאוד בהקטנת עלויות התחבורה הציבורית ובקיצור זמן ההגעה לעבודה, הן של אלה שנוסעים היום באוטובוסים והן של אלה מבעלי הרכב הפרטי שיבחרו להצטרף אליהם.

דוד (דדי) גולן
"דן" – "אגד"

לפני 60 שנה

דבר

צ'מברלין על שאלת פיצוי הריין

צ'מברלין אמר בבית הנבחרים על שאלת פיצוי הריין, כי אם לפני שנת 1935 תוכיח גרמניה את רצונה הטוב, ותתן ערבות מספיקה למילוי התחייבויותיה, תסכימנה הממשלות הנוגעות בדבר להפסיק את תקופת הכיבוש של חבל הריין ולפנותו.

תרומתו של לורד מלצ'ט

נתברר כי השתתפות של לורד מלצ'ט בסכום של מאה אלף לירות בחברה החדשה להתיישבות בארץ־ישראל נעשתה לא בתרומה, אלא כהשקעה על מניות בסכום זה.

לפני 40 שנה

בביש הגבורה נפתח

"בביש הגבורה" המחבר את ירושלים עם שפלת החוף נפתח רשמית. הכביש שאורכו ארבעים קילומטר נסלל במשך שמונה שבועות תחת באזור הררי קשה.

העבודה הוצאה לפועל ע"י מהנדסי צבא ההגנה לישראל ומחי העבודות הציבוריות של "סולל בונה".

מחנות המעפילים בקפריסין

במחנות העצורים היהודים שבסביבות פאמגוסטה נותרו כ־12 אלף מהגרים יהודים, רבים מאנשים אלו היו שרויים במחנות עוד משנת 1938.

העצורים מתנגדים לכל ספירה ומפקד. סבורים כי כמה מהם ברחו או הוברחו והועברו לארץ־ישראל בסירות קטנות.

מטבעות

שטר אמריקאי עם אותיות עבריות – 1000 ד'

מאת אריה לינדנבאום

בעולם ידועים במה פריטים נומיסמטיים מבין אמצעי תשלום ישנים בהם מופיעים סמלים או אותיות עבריות. המקרים נדירים למדי כתופעה וגם כשריד מצוי. במידה ש"בץ" פריט כזה מסתערים עליו קונים, במיוחד מקרב אספני יודאיקה, הן בארץ והן בחו"ל.

במכירה הפומבית של בולים ואמצעי תשלום של ד"ר יוסף האלף מרחובות נמכרו בזמן האחרון, בין השאר, מספר שטרות אמריקאיים עם אותיות עבריות (!). לא ייאמן, אך עובדה היא שברדום קרוליינה, בארה"ב, הדפיסו בשנת 1777 סידרה של שטרות כשבצידם האחורי אותיות עבריות, וזאת כאמצעי למניעת זיופים. נראה, כי המדפיסים חשבו שקשה יותר לזייף אותיות עבריות מאשר מיני סימנים שנוהגים להדפיס בשטרות או באמצעי תשלום מקובלים ולכן הדפיסו מספר אותיות עבריות בבחינת סימני ביטחון.

במכירה הקרובה של ד"ר האלף, שצפויה ב־13 בדצמבר 1988, נמצא שטר אחד כזה ששוויו הנקוב הוא 8 דולר ובצידו האחורי, כאמור, אותיות עבריות.

השטר היוצא־דופן הועמד למכירה במחיר התחלתי של 700 דולר. לדברי מנהל המכירה נמכר שטר דומה, במכירה רומה, בסך של 1000 דולר והיתה תחרות בין הקונים. המחיר הגבוה שניתן תמורת השטר האמריקאי הציע אספן יודאיקה זהיר שהתלהב מן האותיות העבריות (בצידו האחורי של השטר) עד־כדי כך ששילם אלף דולר במזומן (!).

חנוכיה מרוסיה – 750 דולר

שעוניות של גמסמטר ב־10,000 דולר!!!

במכירה של ד"ר האלף יש יותר מ־2,000 פריטים שונים, בעיקר בולי דואר ודואר בולאי. בין השאר מוצע במכירה פריט נדיר ומיוחד במינו שהוערך על־ידי המכירה ב־10,000 דולר. המדובר בשעונית מן הסוג שעדיין משתמשים פהושם אבל זו שבמכירה שימשה כשעונית ממנה הודפסה התחותמת הידועה של נהריה כשהיתה במצור במלחמת השיחרור. כידוע, נהריה היתה זמן מה במצור ותושבי העיר דאגו להעביר את דברי־הדואר של התושבים ואליהם באמצעות ספינה שהובילה בקו חיפה־נהריה. לצורך המבצע הודפסו בולים מיוחדים והוכנה חותמת מיוחדת. בין הנסיונות של הכנת החותמת השתמשו בשעונית הזעירה שבפי שירות שימשה אך שעת אחרות. שעונית אחרת שאף ממנה הדפיסו את החותמת נהריה הידועה היתה בשימוש זמן רב יותר.

במכירה מספר שעוניות כאלה שמחירן 4,000 ד', 8,000 וכאמור – 10,000 דולר.

גליון פרייזנשטט – 3,500 ד'

בין פריטי יודאיקה השונים שבמכירה מוצע גיליון בולי־דואר של מתנה פרייזנשטט – 25 בולים, במחיר התחלתי של 3,500 דולר.

חנוכיה מרוסיה משנת 1852 – 750 דולר; ספר "שומר הברית" שהודפס באמסטרדם ב־1714 ונושאו ברית מילה כשבמחצית הספר כתובים בכתב־יד שמות ילדים שנימולו במשך שנים – 500 דולר.

בולי מועצים 1948, צמדים עם פס ביניים – 3,000 דולר; חותם נגטיב של דואר עזה משנת 1665 – פריט נדיר במהותו וצורתו, מוצע בסכום התחלתי של 5,000 דולר... מכתב עם חותמת יפו מדואר טורקיה משנת 1907 – 1,500 דולר.

חותמת נגטיב טורקית של בית־לחם – 1,000 דולר ועוד ועוד.

יד ושם
רשות הזכרון לשואה ולגבורה ירושלים

העמותה "יד לילדי טהרן" ת.ד. 25292 תל־אביב

הזמנה

הנכם מוזמנים ליום עיון המוקדש לנושא "הצלת ילדי ישראל בשואה". יום העיון יתקיים ביד ושם, הר הזכרון, ירושלים, ביום שני ד' בטבת תשמ"ט 12.12.1988, משעה 10.00 עד 13.00.

בסיום יום העיון יתקיים ביקור משותף באתר יד לילד.

תכנית יום העיון:
הרצאת פתיחה – יו"ר הנהלת "יד ושם" – ד"ר יצחק ארד
אברהם השטן – על הצלת ילדי סלוניק
קלרה מעין (מינצברג) – בהתיצבם של יאנוש קורצ'אק והילדים שלו
מאיר שפי – הצלת ילדי טרנסניסטריה
מאיר אהוד – הצלתם וגאולתם של "ילדי טהרן"
יהודית דומיניץ – פעולות למען הצלת ילדי ישראל בשעת מלחמה האחרונה
הנעורה – מאיר אהוד

מוזמנים גם ילדים ובני נוער של ההורים שהגיעו בעליות הנ"ל.

אל כל עובד בענף הבניה

על כל עובד לקבל פעם בשנה את דמי חופשתו השנתית. אם לא קיבל את התשלום ועברו 24 חודש, יחולט התשלום בהתאם לחוק החופשה השנתית, תשי"א – 1951.

לכן:

עליך לשמור על הזכויות שמקנה לך הקרן ולדאוג לכך שהמעסיק ישלם עבורך את התשלומים לקרן, בעד כל יום עבודה.

עליך לפנות אל סניף הקרן, שאליו הנך משתייך, כדי לקבל את דמי החופשה המגיעים לך.

★

דמי החופשה משולמים במלואם בלי ניכוי הוצאות.

קריאה זו שלוחה גם אל עובדים לשעבר בענף הבניה או העבודות הציבוריות, אשר אינם ממשיכים בעבודה בענף, ולא קיבלו את מלוא דמי החופשה, אשר הגיעו להם מהקרן.

קרן חופשה לעובדים בבנין ועבודות ציבוריות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג להיתר מבוקשים למעבדת שיניים בקומת קרקע ברחוב המלך ג'ורג' מס' 84 גוש 6951 חלקה 17.

תיק בנין 406084
בקשה מס' 881181

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והתוצאה לידיך בפני הועדה הנ"ל.

י. ממשי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

עיריית חולון
ועדה משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 2552

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 115 בגוש 7172 רח' ויצמן 19 חולון הכוללת מתן הקלה באחוזי בניה 3% משטח (534/3 מ"ר) בקומת הקרקע בלבד.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'.

את התוכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

משה פרידמן
ויצמן 19, חולון

"דבר" של היום הוא דבר חדש. המלץ עליו בפני ידידך.

קבלת מודעות 24 שעות ברחוב
מודעות
משפחתיות והספד
וכל יתר סוגי המודעות ל"
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' רחוב דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952

מודעון

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת וחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:
טלפון 03־435300
בימים א' עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערבי חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – טלפון 03־284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הגפן 26 קומה ב' – 04־523566 כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

אזור ירושלים
בערבי שבת וחג, בשבתות וחגים רופא תורן הנותן טיפול ודרום לכאבי שיניים בהדסה עין כרם בחדר המיון – 02־446220
שירותי עזרה ראשונה נפשית
בתל־אביב – 03־5461111
קו לילדים ונוער – 03־261113
ירושלים – 02־227171
חיפה – 04־672222
נתניה – 053־335316
כרמיאל (גליל) – 04־988410
כפר־סבא – 052־913999
באר־שבע – 057־418111
קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221688 (24 שעות)
נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03־235922
קו פתוח לקשיש 02־690685
האגודה לזכויות האזרח בישראל – סניף תל־אביב – שדרות רוטשילד 108, בימים א' – ה' מ־8 עד 16.00 – טל: 5619463

יעילה פי 3
אלמקס
משחת השיניים במניעת עששת
תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
ארלוזורוב – ארלוזורוב 76 – 230746
קופ"ח מכבי – בן יהודה 26 – 203492
ירושלים
מרקחת רוממה – הל"ה 28 – 233582
חיפה
תציתה – הציונה 22 – 251905
פתח־תקוה
קופ"ח כללית – חיים עוזר – 9052
בני־ברק – רשתון
שפירא – ר' עקיבא 80 בני־ברק – 781854

חיפה – כצנלסון 151 רמת־גן – 722271
בת־ים – חולון
מור – חביבה רייק 20 בת־ים – 583360
אדרון – הפיין 52 חולון – 889158
קופ"ח – עין יהב 2 חולון – 884854

רחובות
כללית – בני משה – 452381
ראשון – כפר־סבא – הוד השרון
פנחסי – דרך מגדיאל 54 – הוד השרון

אלמקס

פועלי כל העולם: נ.ג.ע.ש"ס (עם גדול עם שני סוכר)

דבר אחר

ברגע האחרון

אושפז אזרח לאחר שהסתבר שאכל רק אגד בביצים וגם חומץ

מוקדש למקורבי פרס, הטוענים: איך פרס יכול היה לדעת שרפי אדרי מנהל מו"מ עם אגו"י, אם באותו זמן הוא לא ידע על גנסיעתו של שמיר לברה"מ? כמה בקראים יכול לא לדעת בבת־אחת?

מנהיגי הליכוד: הוכחנו שהכסף של אגודת ישראל לא נמצא ביד של אף אחד

154 שקי הכסף הוחזרו לברה"מ רק לאחר שמועצת גדולי התורה הסכימה לוותר על הכסף, תמורת עוד כסף

מועצת גדולי התורה פסקה סופית: הליכוד ולא המערך הוא שיתן את הכסף לאגו"י

קונצנזוס

אשרי העם שככה לנו

בתוך כל המהומה המתחוללת סביבנו, בימים אלה, צריך לפעמים לקחת אוויר, להיעצר לרגע ולבחון בעין אחרת, הן מנהיגים, הן מעשים והן את כושרם של הראשונים לשאת בעולם של האחרונים.

ואתה יושב לך, מביט בטלוויזיה, ורואה אותו, את המנהיג הוותיק, נכנס, מלוא הדר גלימתו השחורה ושערו הלבן, בדלתות המשא־ומתן הנסגרות אחריו – ורגע לאחר מכן, באורח־פלא טלוויזיוני, אתה חוזה בו, יוצא מאותן דלתות ממש, ופיו מרעיף עליך דברי חכמה והגות, הנופלים כצרי על נשמתך הדוויה, המשוועת למלים כאלה, כמו גם להחלטה הגורלית שתיפול.

אבל לא אצלו. לא אצל איש כמוהו, שאף מעשיו בהרבה מחשבות תחילה.

ורק הוא מפנה לך גב ומתנהל בכבדות מלאת הוד במורד המדרגות, כשכל כובד בעיותיה הגורליות של המדינה כמו מונח על כתפיו הרחבות.

ואתה מלווה אותו בעיניך ומרגיש נאמנה, שאם יש מי שאפשר לסמוך עליו שידע בסופו של התהליך לשים עלינו את ראש הממשלה הכי מתאים; אם יש מי שיוכל לקבוע בשבילנו מי יהיה שר הבטחון שאנחנו צריכים; אם יש איש שמסוגל לקבוע בצורה הנבונה ביותר והאחראית ביותר, מי יהיה שר האוצר שלנו – אם יש איש כזה, רק הוא האיש!

רק לו מגיע!
רק לו יאתה תהילה!
רק לו!
לרב פורוש!!!
ואשרינו שזכינו... חשד יודע למחר ויפה שעה אחת קודם.

העורך

קרא בעמוד 8:

דמטכ"ל מלחמת ששת הימים פקד על כיבוש האופוזיציה

אלף בית

א: תגיד, למה לא כותבים ב"דבר אחר" שום דבר על המשבר שהיה בעתון "דבר"?
ב: כי כנראה זה לא מצחיק אותם.
א: אז למה הם לא כותבים על זה ברצינות?
ב: כי הם מפחדים שיצחקו.

נפטר האיש שנקבר לפני שבוע

האיש שנקבר לפני שבוע נפטר מהצורך להחליט איזו ממשלה הוא מעדיף עם החרדים.

לחיים גורי ידידנו

אין בבניין "הארץ" תנוחם

שמעון פרס נמצא אשם בכל אשמה שאפשר בכלל להעלות על הדעת

– מאת כתבנו לענייני אמת צרופה, צדוק ה. דין –

"מדינת ישראל ניצבת בשעה גורלית זו בפני שתי סכנות קיומיות", אמר השר[illegible] בדברו לפני [illegible] "הסכנה האחת, היא שמעון פרס [illegible] שתסכן חיי יהודים בארץ־ישראל – והשנייה, חמורה לא פחות, היא שמעון פרס העומד בראש אופוזיציה שתסכן חיי יהודים בארץ־ישראל".

הנורמאליזציה ביחסים עם ברה"מ – לאחר החטיפה הרביעית

– מאת כתבנו במוסקווה, איוואן שיבורסקי –

מומחים ממשלתיים קובעים, שאחרי החטיפה הבאה של מטוס סובייטי, שתסתיים כנ"ל, ייפתחו שערי ברה"מ לכל היהודים החפצים לעלות לישראל.

- אחרי החטיפה השלישית ייפגש גורבאצ'וב לשיחה עם שמיר ופרס.
- אחרי החטיפה הרביעית יגיעו שתי המדינות לנורמאליזציה מלאה ביחסים.
- אחרי החטיפה החמישית שישראל תחזיר לרוסיה, יכירו הרוסים בזכויות הלגיטימיות של ישראל שלא להכיר, אפילו, בזכויות הלגיטימיות של הפלשתינאים.

היום, כ"ח בכסלו, גובר החשש למהומות בשטחים

– מאת כתבנו בשטחים, יהודה שומרוני –

במערכת הבטחון צופים היום, כ"ח בכסלו, למהומות בשטחים.

כידוע, הכ"ח בכסלו חל כיום שאחרי הכ"ז בכסלו ויום אחד לפני הכ"ט בכסלו.

הכלב של שריר מת

– מאת כתבנו לענייני מוסר השכל, משה ל. הנמשל –

זה הסיפור על הפריץ שקרא ליהודי ואמר לו, שתוך שנה הוא צריך ללמד את הכלב שלו לדבר, או היהודי יקבל על עצמו את העונש והוא יהלך הביתה עם הכלב.

בבית הוא סיפר לאשתו שהפריץ קרא לו ואמר לו שתוך שנה הוא צריך ללמד את הכלב לדבר, או אשתו צעקה לו מה לך שאתה הולך לא יודע את הכלב של הפריץ, או הוא, ונזה אומרת את היהודי: "ותר סוף, או הכלב ימות, או הפריץ ימות". "הנה עבורו זמן". "הנה הכלב", אמר הכלב, או הוא אמר, "בינתיים, או שהכלב ימות או אני אמות".

סוף, הוא שמע את הבריחה שסיפרה לו אשתו, צחק, אכל, ישן, ושיחק עם הכלב – והוא, עברה שנה. אמר היהודי לאשתו, "תשמרי על הכלב", התפלל מנחה והלך אל הפריץ.

אמר לו הפריץ, "ואיפה הכלב?".

אמר היהודי "בבית, מדבר".

שאל הפריץ: "ומה הוא אומר?"

ענה היהודי: "שהפריץ נוסע לו לחשבון הצירוף עשרות פעמים לתירי"ל, שהפריץ אידיוט, ושהוא שמע שהפריץ אמר שהקיסר שקרים מלידה והשרים מבקר קבוע אצל וטרינר"...

אמר הפריץ: "ככה הוא מדבר, הכלב הזה? לך תהרוג אותו!"

אמר היהודי: "זה בסדר. כבר הרגתי אותו".

...וככה מת הכלב של שריר.

ברגע האחרון

תלמידי הישיבות התפללו לשלום משתתפי העצרת נגד השתמטות מצה"ל

ברגע האחרון

נעצר בעל דוכן פלאפל שהשמן הספיק לו לשמונה ימים

ברגע האחרון

פרס תובע את רבין לדין: "מעולם לא היה לי פודל"

ברגע האחרון

מטוס רוסי שהיה בדרכו לוינה נשר בישראל

יתכן שיתברר שהמטוס הביא מרוסיה את הכסף לשחרור קלמנוביץ'

אברשה טמיר: השמועות על חלקי במרשת האילושין מוקדמות ומוגזמות

– מאת כתבנו לעניינים טוביטיים, ארקדי קגבוויץ' –

כל הספקולציות על סיבת טיסתו המיסתורית והפתאומית של האילושין הרוסי שנחת בליל ששי בנתב"ג ע"ש בן־גוריון אשר בלור, נבדקות עכשיו ודומה שכולן יכולות להיות נכונות, כולל ההשערה שהכל היה תרגיל של הליכוד, שנועד לאפשר לקורפו כמה דקות טלוויזיה, כפיצוי על הסתרת פניו במשך כל התקופה של תעמולת הבחירות.

"אבל בזה לא מסתיים העניין", מוהירות המפלגות החרדודיתיות. "והוא לא יסתיים, עד שלא יתברר מי אחראי לחילול השבת ההמוני הזה, שהוא שערוריה בפני עצמה, בעיקר כשהוא נעשה ערב האפשרויות החדשות שנפתחו בפני חתימה על סבב חדש של הסכמים קואליציוניים".

"חבל", הוסיפו החרדים, "שאין עכשיו ממשלה שאפשר לפרק אותה, כשם שכבר עשינו בעבר, במקרה דומה".

משבר עמוק בבתי ההבראה

– מאת כתבנו לענייני בריאות, שנהל תעמל –

בימים אלה עסוקים קברניטי המשק בהבראת עשרות מפעלים כלכליים שנקלעו לקשיים כבדים. במסגרת פעולות ההבראה מפוטרים אלפי פועלים. הפעולה המבורכת הזו גרמה משבר עמוק בבתי ההבראה, שאינם ערוכים לקבלת אלפי המפוטרים המוכראים. בשל המחסור במקומות למבריאים סובלים אלפי פועלים מהאטה ניכרת בקצב ההבראה שלהם, דבר שמעכב מאוד את תחילת תהליך ההבראה במשק.

ראש הממשלה הטיל על הנשיא להרכיב את הממשלה

דבר אחר

כ"ח בכסלו תשמ"ט • גליון מס' 264

עורכים: יצחק בן־נר, חרוה איזנברג, שלמה ניצן, יאיר גרבוז, עוזי ויראמה סמרל. אורחים: דני קרמן, אהרן שמי, תומר קרמון, אביב אלחסיד, זכי כהן, הדולקין ואבנר כץ. המערכת לא מקבלת אומים, ע"קום ו"פרטיטי"אשראי, רק מומון.

מצא את ההבדלים

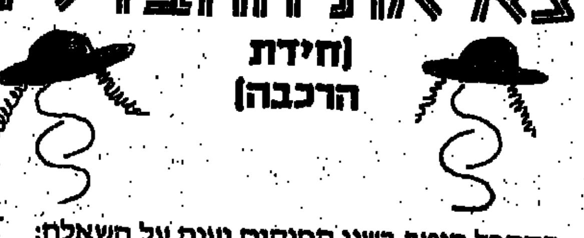

מצד ימין נמצא חוק "מיהו יהודי" שנחקק ע"י ממשלה צרה בראשות הליכוד

מצד שמאל נמצא חוק "מיהו יהודי" שנחקק ע"י ממשלה צרה בראשות המערך

הסתכל היטב בשני החוקים וענה על השאלה: מי הטיפש שבטוח שאין שום הבדל בין שני החוקים?

לא ייעשה כדבר הזה לקצין, ג'נטלמן וח"כ

בעתון "הארץ" מיום ו', ה־2.12.1988, התפרסם מאמר המסגה גרול של הכתב רון כסלו, על חבר הכנסת החרש, ראש סיעת "מולדת", עמיתו של זוך חברי הכנסת הפורש שמריבוג, האלוף"במיל", רחבעם זאבי [illegible]

[illegible]

אלף בית

א: תגיד, קראת שראש הממשלה שמיר אמר לרב טולוביציק, "אתה מזכיר לי את מנחם בגין"?
ב: כן, שמעתי.
א: נו, ומה אתה אומר על זה?
ב: ששמעתי שהרב נעלב וחזר לארה"ב.
א: ובגין?
ב: בגין בכן מרגיש מצויין, קורא, ער ועונה לטלפונים.

פוזיטיב

אהרן שמי

מסביב לעולם בפאניקה

שלום קלטות. אני במדבריס. באתי לשם כדי לרדת לעומקן של כמה וכמה סוגיות שעלו באחרונה בקשר לקבורות טבאבה. אני עושה זאת ללא תמורה ומטעם גוש ולונטארי על־מפלגתי, שומר שבת. המצוין להשאר בעולם שם. את המסקנות, ההשתדלות והקשות מן המחשבות הקשות לבוא, הריני מביא כאן לעיניכם ולהנאתכם בכתב הרטומים:

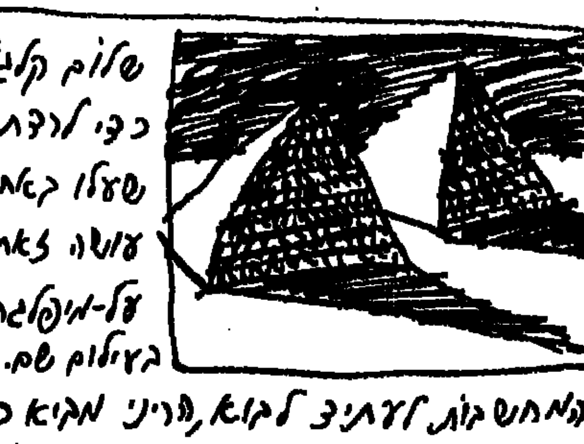

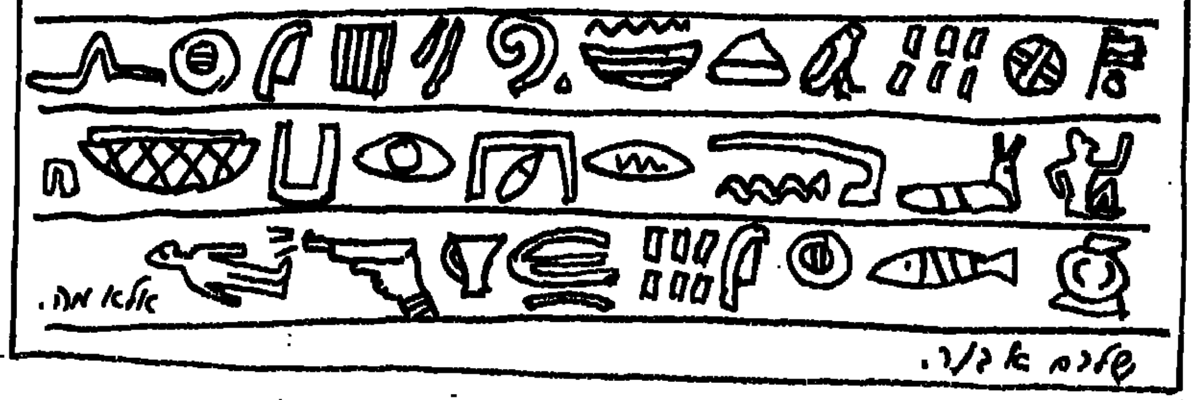

שלום אנד.

هكذا في الأصل

באנו חושך לגרש ונתחיל מהערבים

אל המורה!

המגעים הקואליציוניים, המתרחשים לנגד עינינו על המירקע, בימים אלה, מראים לנו, בעצם, שאנחנו עם של מהמרים: כולם רוצים לנהל את מפעל הפיס וכולם רוצים לחיות שר החינוך. ואכן, מיהו יהודי אם לא זה שמסובב את הסביבון ומחכה לראות איך יפול דבר – ועוד בטרם יפול דבר הוא נותן ראיון ל„הארץ". חינוך היה תמיד בבחינת הימור. אתה יודע מה אתה מכניס, אתה יודע למי אתה מכניס – אבל אתה לא יודע מה ייצא. בעבר היו ליצנים שהמשילו את הסביבון לפוליטיקאי הישראלי: „מישהו שיודע ארבע מילים בעברית, מסתובב כל הזמן ובסוף נופל ואתה לא יודע על מה ומתי".

חג החנוכה הוא חג חשוב, הנטוע בעברו המפואר של עם ישראל – ודי אם נזכיר כאן את חנה, את שבעת בניה ואחרים. אבל איזה מורשת בחרנו להעביר לילדינו מן החג הזה? את הסופגניה ואת הסביבון! וכך, במקום לגדל לנו דור שיקריב את עצמו ואת בניו ברוח הגבורה היהודית, גידלנו לו עם של חולי אולקוס, שעושה הכל על רגל אחת ומחכה לניסים.

הגיע הזמן להכניס את החינוך גם לבתי הספר. ואולי אפילו את התלמידים. ואפילו אם המחיר יהיה הוצאת המורים משם. המילים חנוכה וחינוך נובעות מאותו שורש – ואין לנו זמן טוב מחג החנוכה. וכבר אמרנו בעבר: חנוך לנער על פי דרכו.

אנו מביאים לך, המורה, דף־עזר ובו לקט לחג החנוכה, שיעזור לך להסביר לתלמידיך את עיקר החג בימים ההם ובעיקר בזמן הזה.

שרש־סכוס.

הבלתי מנוצחים
(שיחה בכתה)

המורה: וכעת, תלמידים ותלמידות, בואו ונעשה יחד חשבון ושמישהו ירשום. את מי ניצחנו בחנוכה?

נכון, אורי. את היוונים. ובפורים?

יפה! את המן. אבל תנסי לחשוב באופן יותר כללי, אורלי.

נכון את הפרסים. ובפסח?

טוב מאד. ליאור צודק. את המצרים. מה את אומרת, אורז... כן... נכון. אמנם בנינו להם את פיתום ואת רעמסס, אבל אל תשכחי אור שגם הרסנו להם את ימית. ומי זוכר את מי ניצחנו ביום העצמאות?

נכון, נָרִי! את הערבים. מישהו זוכר כמה מדינות ערב ניצחנו? בבקשה, נהרה.

נכון, נהרה. שבע! שבע מדינות ערב. הם רצו לזרוק אותנו לים – ואנחנו גברנו עליהם. אתם יודעים, ילדים, אני אפילו זוכרת את זה. ודרך אגב, אני חושבת, ילדים, ותתקנו אותי אם אני טועה, שאפשר להוסיף לרשימה גם את האנגלים. נכון שבסופו של דבר זה הם שהחליטו לעזוב בעצמם. איך אנחנו קוראים לזה היום, לחבה? נכון, חמודה: טרנספר־מרצון!

אז בואו, ילדים, ונחזור עוד פעם ונקרא את שמות כל העמים שניצחנו: זוהר, תקרא אתה בקול רם. סליחה, את ילדה. אז בואו נקרא ביחד: יוונים, פרסים, מצרים, אנגלים ושבע מדינות ערב – סך הכל אחד־עשר אויבים שקמו עלינו ואנחנו ניצחנו אותם.

וכעת, ילדים, בואו נראה איפה הפסדנו... כן, אורנָר. מה אתה אומר? למי? נכון! לרומאים, בתשעה באב. יפה מאד, אורנר! אבל, ילדים, אבל... שקט... תזכרו את ל"ג ב... נכון, נריה „בעומר". בל"ג בעומר בר־כוכבא ניצח את הרומאים, אז ככה שמבחינת הרומאים אנחנו תיקו: חג אחד הם ניצחו וחג אחד אנחנו. אז מי בכל זאת זוכר מי ניצח אותנו ומתי? אני אתן לכם רמז: זה קרוב ליום העצמאות. יפה! נָרלי. יום השואה. והגרמנים ניצחו אותנו ביום השואה. שקט, ילדים. לא לדבר!

וכעת נסכם: ניצחנו בחמש חגים. נכון... סליחה, אומרים חמישה. בחמישה חגים ושנים־עשר עמים – והפסדנו רק פעם אחת. לא לדבר, אני מבקשת! אבל בואו ונראה מה קרה אחרי שהגרמנים ניצחו אותנו והשמידו כמעט את חצי העם שלנו... או... הנה השמש ניסים. שלום לך ניסים השמש. ילדים, אימרו שלום לשמש שמנקה ועובד בשבילנו, אבל לא לדבר, ילדים! איפה היית ניסים? למה לא ראינו אותך בזמן האחרון?

ניסים: הייתי בגרמניה אצל הבן שלי. יש לו שם מסעדה וגם אחותי שם. יש לה ולבעלה בית־מלון ודודי זה מוטקה יודנריין, זה שיש לו רשת של בארים בהאמבורג והוא תורם גדול למדינת ישראל. השבוע הוא תרם כסף לאנדרטה ענקית, בצורת מגן־דוד מנגן, שתוקם במקום שבו עמדה פעם תל־אביב.

המורה: ילדים, שקט ולא לדבר. בואו נודה לניסים השמש על הסיפור היפה ונאחל לו המשך עבודה פוריה בבית־ספרנו.

ניסים: אני לא חוזר לעבודה, אני חוזר לגרמניה. רק באתי פה לחסל כמה דברים. והנה זה רעיף (מכניס את רעיף, הנער הערבי), שיחליף אותי ומהיום הוא יהיה השמש שלכם.

המורה: ילדים שקט! לא לדבר! לא לדבר!!!

לא לדבר עם אש"ף!

הערות דידאקטיות לטקסט לשלעיל

את השיחה שלעיל יש לנהל בכיתות א' עד י"ב, כאשר שמים דגש על שמות הילדים והסימליות הגלומה בהם לגבי החג. שימו לב, מורות: בשיחה משתתפים שמונה ילדים עם שמות „בריים". כל ילד שמדבר יצא ויעמוד בקדמת הכיתה ובסוף השיחה, כאשר יכנס רעיף השמש, תדליק המורה את רעיף והוא ידליק את הנרות.

פסוקים לחג

מעשה ברבי אלעזר, שאמר לבתו חנה, בערב החנוכה: „מיידעלע, גשי למחסן, הביאי את החנוכיה, היא שמה, על יד המאנגל." ויהי כנקוף חצי־יום, חזרה חנה לאביה ופניה אינם כתמול. „מדוע זה התמהמהמהמהת, בתי?", שאל רבי אלעזר. „אבא", החזירה חנה, „על יד המאנגל אין חנוכיה, כי אם רק צמיגים ישנים". אמר לה אביה: **„בתי! מי שאמר לחנוכיה שתדלוק, יאמר גם לצמיג שידלוק".**

הערות דידאקטיות לטקסט שלעיל

המורה תקרא את הפסוק הבא הזה לפני הכיתה ותשוחח על המשמעות שבו. הכיתה תבחר מתוכה שלושה חברים שישבו כוועדת־חקירה וינסו לברר מי אמר לחנוכיה שתדלוק.

מדוע אוכלים אנו סופגניות ולביבות בחנוכה?

השאלה מדוע אוכלים אנו כל־כך הרבה סופגניות ולביבות וכן פלאפל וציפסים וכל מיני דברים מטוגנים, עלתה בכנס הגאסטרולוגים הארצי. הרופאים טוענים שהאוכל המטוגן הוא אחד מגורמי האולקוס העיקריים ומבקשים מן האחיות בבתי הספר להעלות את השאלה גם בפני התלמידים.

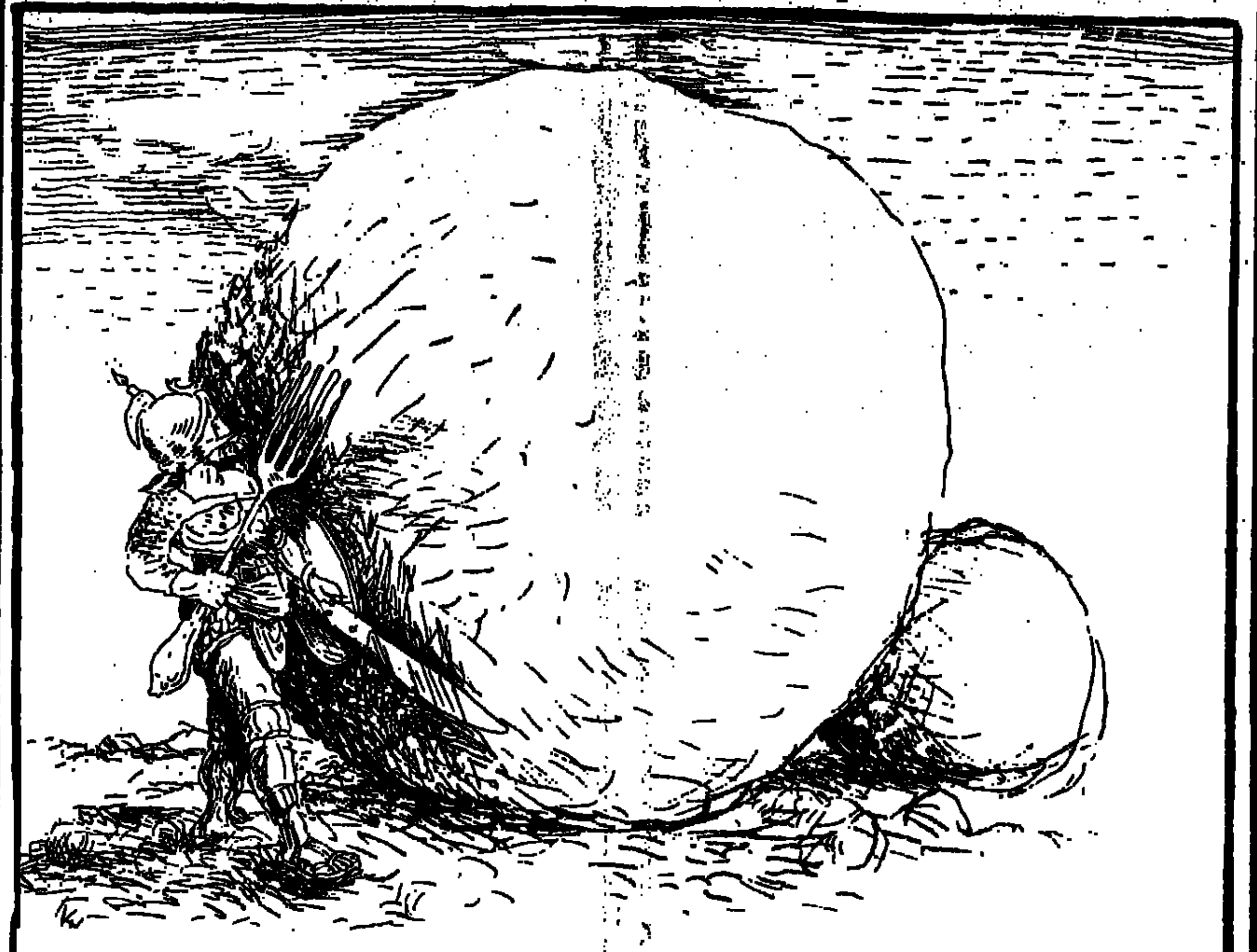

אלעזר החשמונאי יוצא בסכין ובמזלג כנגד סופגניה יוונית

זה היה בחנוכה
(סיפור גבורה לחג)

הסופגניה האחרונה

(מזכרונותיו של מפקד טנק־מיצוות של חב"ד)

השעה היתה בין מנחה למעריב, בכ"ז בכסלו, יום חמישי פרשת וישב. תפשנו עמדה בסיבוב הדרה. איתי בצוות היו נחום, נחמן ומנחם. נחום היה הנשק. הוא היה מביא לחיילים את המזג"ד (מזוזה ניידת) ומלמד אותם לנשק. נחמן היה טען־קשר. הוא היה טוען שהחיילים לא הניחו תפילין היום והיה קושר להם את הרצועות של התשל"ר והתשל"ד (תפילין של ראש ותפילין של יד). זה היה אותו נחום, ששלושה שבועות קודם לכן, בערב שבת פרשת תולדות, הצליח להניח תפילין לחטיבת שריון בצומת נחריה, עוד לפני כניסת השב"כ. ולשנכנסו השב"כ, הוא הניח גם להם וככה הוא הניח והניח עד שנכנס יום המנורה.

השלישי בצוות היה מנחם. הוא היה הטען־חמש והאחראי על הסופגניות.

בחוץ עמדו החיילים בתור. אחד רצה עתון־ספורט, אחד ביקש מסטיק „בזוקה" ואחר רצה סנדוויץ' עם „דבר אחר". בשק"ם מכרו את „דבר אחר" עטוף משני צדדיו ב„מעריב". במכשיר הקשר נשמע קולו של הרבי הקורא מתוך החמ"ל (חסידות מקי"ק לובאביץ'): „תחנות אגוז, כאן אגוז עצום ורב. הודעה, עבור. עד השעה החמישית, היא שעת הדלקת נר שני, יש לצייד כל חייל וחיילת בסופג"ר (סופגניה עם ריבה). חוזר שנית: כל חייל וחיילת יקבלו סופג"ר. סוף".

הקרב היה ארוך ומייגע. מנחם היה תוקע להם את הסופגניה ונחמן היה קושר להם את התפילין ושר להם: „לעת תכין מטבח מצר המנבח, [illegible]".

טור החיילים התקצר וכמעט הגיע לסופו, כשקרא מנחם בקשר הפנימי: „מלאי התחמושת אוזל".

„טגן", קראתי לעברו את מילת ההפעלה לייצור סופג"רים חדשים ואז הצביע נחום על מד־השמן. כשיצאנו, לקחנו איתנו ג'ריקן שמן קטן אחד וחשבנו בתמימותנו כי יספיק לשמונה ימים, אך השמן נזל ואזל. „שמן בגבעון דומו", פקדתי בנסותי לעצור את הנזילה – אך מד השמן כבר ירד אל מתחת לקו העוני. אז פקדתי לפתוח את ברז המערכת

ההידראולית, המכוונת את עמדת השופר ולכוונת את הסופג"רים החוסרים בשמן ההידראולי. ואז צעק נחום, „אין קמח!". שלחתי מיד מכתב לרבי שבפלך ברוקלין ובקשתי היתר להשתמש בקמח שהיה לנו כבר, לצורך הכנת האזהת מים (ואותו המן) והרבי השיב בקשר: **ישראל בטח בשם.** פירוש רש"י: „אין צורך, התחמושת תספיק". הקב"ה הביא חושך על הארץ ובעוד דקות עמד נחום [illegible] (נר שני) ולהחזית אותו ואז כבר יהיה מאוחר. לכך האשכב עמדו שני חיילים ובמג"ש עוד סופגניה אחת.

„ישראל בטח בחשם", לחשתי – ולפתע תכונה ומאחרי השיחים הגיחה חולית מרצחים, שנחתה כנראה בחוף גבעת אולגה. ועוד לפני שהחיילים הסתערו עליה, הספיק מחבל אחד לפגוע באחד משני החיילים. שאר החיילים, חלקם מצויידים בסופג"רים וחלקם חמושים בתפילין, הסתערו על החולית וחיסלו אותה.

באותה שניה ממש הגיש מנחם את הסופג"ר האחרון לחייל האחרון שנותר ונחום טען את הנ"נ (נושא נר) והצומת הוארה באור־יקרות. אור נר שני של חנוכה.

והאמת שאינני יודע על שום מה קיבלתי צל"ש. בסך הכל רציתי להחזיר אותם בתשובה.

הערות דידאקטיות לטקסט שלעיל

המורה יכולה לקרוא את הטקסט לתלמידים, אך עדיף שהיא תבחר כמה תלמידים שישחקו את התפקידים וימחיזו את ההתרחשויות ובכך יפנימו את הערכים ויבינו כי גם ואולי בעיקר, השירות בטנקי חב"ד מקרב את החיילים לשורשים.

חשוב כי המורה תרגיש, שהחייל שנפגע, בסך הכל נפגע מפצעים קלים והובא לבית החולים הקרוב שעל שם הרמב"ם [illegible] הל יפה – ובמספר של דבר לא קפ"ח וקיבל את הסופג"ר שלו, אלא שכפי שהובן ע"י הקב"ה, הוא קיבל את הסופג"ר שלו בהקצבה המיוחדת לנחי־ירחולים. כאן המקום לדבר על כך שהקב"ה יודע את הכל מראש [illegible].

עט לשון

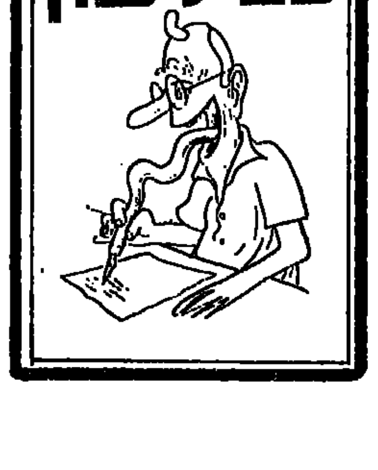

חנוכה מניין

בשנות השלושים נהגו ליצני תל־אביב לכנות בשם **חנוכה** את חוג מעריציו של ח.נ.ביאליק ראשי־תיבות: **חיים־נחמן וכל נער וכלום הולכים.** חידוד נאה, שבעצם ביאליק עצמו היה אביו־מולידו. מספר בזכרונותיו ז. פטישי (שם העט של הסופר והעיתונאי נחום־דוד חמרמן, עורך החזון „שורה חדשה"): „...כשבא חיים שימעליק צייגלמאן לחזן בערב־חנוכה וכל הפועלים (החילוניים. ד.ק.) עזבו את הפיגומים

והסתופפו באוהל־שם, אמר לי ביאליק: לעת אני יודע **חנוכה** מהו: **חזן נער וכלום הולכים.**" ובעניין זה ראוי אף לציין נוטריקון נאה של אברהם שלונסקי: **חנוכה** – **חיית נרות לשמש ולולי האי.** אך די לנו מן הליצנות ונחזור אל המקורות.

כתוב בספר המקבים (פינת אבן־גבירול): „...ויהי בימים ההם, במשול אנטיוכוס אפיפנס ביד קשה, הציבו היוונים בבית המקדש צלם בדמות לשור־מאזניים ולו זקן עבות...ויצאו את היהודים לבוא בהיכל ולקלקל לו (לפסל) באחוריו... ויבואו היהודים עם רב וילוקו לו בלשונם ויאמר אנטיוכוס: הנה הם באים, בני **החנופה**. ...וישכם יהודה המקבי אל ההיכל בחמישה ועשרים לחודש כסלו, הוא ואנשיו עמו, וירא והנה יהודי מוציא לשון כנגד אחורי הפסל, ויך יהודה בחרבו ויכרות את לשונו (של היהודי. ד.ק.) מפיו ותהי ה־**פ** ל־**כ** ויאמר יהודה: „לא **חנופה** יקרא לכם עוד, כי אם **חנוכה**".

הערות דידאקטיות לטקסט שלעיל

כדאי לקרוא את הקטע הנ"ל בשיעורי הלשון, ועל המורה להסביר לתלמידיה כי בעבר היתה האות פא נכתבת כך: **פ** בשלשון ה„פא" מכוונת החוצה כרוצה ללקק לגויים. עד ימי יהודה המכבי. **פ** [illegible]

הגויים, אנו מצווים ללקק רק ליהודים. [illegible]

חנוכיה מימי הביניים עשויה [illegible]

מלאתי לוטו באופן לוטומטי

פלז' מס' [illegible]

הנבחרת בטבילת־אש ראשונה נגד המוליכה בטבלה הלאומית – 0:3

החל מהשבוע הבא מנהג קבוע בכל שבוע משחק נגד קבוצה לאומית ויום קודם נגד קבוצה בליגה הארצית עד למשחק נגד אוסטרליה • צוות ש.ג. מרוצה מקצב ההתקדמות של הסגל

מאת שמואל קליגר

סוף־סוף רווינו מעט נחת מנבחרת ישראל בנצחון חלק 0:3 על בית"ר ת"א, מוליכת הליגה הלאומית. תלמיד שאפשר ונכריע הכיוון כי יש על מי לסמוך. מי שחשב שנבחרינו „חכמים על חלשים" כשלא התקשו לנצח בהפרשים משכנעים קבוצות מליגות נמוכות, בא המשחק של אתמול ולימד שככל שהמשוכה גבוהה יותר אפשר להפיק יותר מהבחורים.

טבילת האש ה„לאומית" של הנבחרת בעידן השיד־גימלים עברה בהצלחה מירבית. על משטח דשא מצוין של האצטדיון העירוני בר"ג חזו קרוב ל־500 צופים, חינם אין כסף, במשחק טוב מעל הממוצע בליגה הלאומית. צריך לזכור, כי היריב אינו יודע בקטל קיים בימים אלה ומיקומו בראש הטבלה יוכיח.

בניגוד למשחקים קודמים שיתפה הפעם הנבחרת בהרכב קבוע השינויים נערכו בשלב שהמשחק כבר הוכרע ולא היתה משמעות לתוצאה הסופית.

המאמנים לא הסתירו את קורת רוחם מיכולת השחקנים ולפחות כלפי העיתונאים ניסו להסתיר את הרושם כאילו אין הם מייחסים חשיבות לתוצאה הזו. „אנו איננו מסתכלים נגד מי אנו משחקים. אנו רוצים לגבש לנו הרכב", אמר המאמן יצחק שניאור בתום המשחק.

ההרכב שבה השיש במשחק כלל את השחקנים הבאים: גינלדר; אהרוני, אילון, פרסלני, מכלוף ניסן כהן, קלינגר, רוזייה, סיני דרייקס, יגאל מנחם. שותפו במשחק גם השחקנים: אלי כהן, ניר לוין, ריאפיץ, ניר אלון, עטר, זאבה, עמר.

במיוחד התרשמנו מהפרישה על המגרש, מכושר הניידות של השחקנים ומשיתוף שחקני הכנסת. אך דווקא שחקני ההגנה הרשימו הפעם ביכולתם לצאת לתקפות במהירות תוך שהם בעצמם בונים גלי התקפה (אהרוני והרזה בכושר טוב) הבלם אילון אף הגיע בעצמו למצב הבקעה וניצלו עד תום.

הגם ששלושה שערים נגד יריב חזק יש בהם כדי לספק ולשקף את היתרון הכללי, שמנו לב לכמה נקודות תורפה: הנבחרת איבדה הזדמנויות ממצבים רכים נוספים ליד השער. נכון, אילמלא אזלת רגל של הכלוצים אפשר והתוצאה בסיום היתה גבוהה בהרבה. אבל הבטחנו בראשית דברנו, שנוכח ההצגה הטובה לא נבוא בטענות.

הנבחרת התקשתה להבקיע בתחילת המשחק ומבחינה זו חזרה על עצמה התמונה מהמשחקים הקודמים כאשר נתגבר שהנבחרת 'מתחממת' לאט. אבל החל מהדקה ה־41 כאשר יגאל מנחם הבקיע לראשונה. שוב אי־אפשר היה לעצור את הנבחרים שהביאו לנו בדיקות הבאות הנאה וקורת רוח.

אילנה הבקיע שער שני בדקה ה־71 וניר לוין חתם את התוצאה בדקה ה־87. 0:3.

המשחק נגד בית"ר ת"א היווה סימן דרך מבחינת הכנות הנבחרת ומעתה יהיה על משטח נפלא זה ברמת־גן לפחות משחק אחד בשבוע מול קבוצה מהליגה הלאומית. בשבוע הבא תתמודד הנבחרת עם הפועל צפריירים חולון. ויום קודם לכן עם קבוצה מהליגה הארצית.

„אנו רוצים להודות להנהלת בית"ר ת"א שהעמידה לרשותנו את הקבוצה. רוצים להודות למאמנים האחרים מהליגה הלאומית על שיתוף הפעולה", אמר המאמן גרונדמן.

„היום הרצנו הרכב פחות או יותר קבוע. רוב הזמן שיחק אותו הרכב למעט קלינגר שכאבה לו הרגל", אמרו המאמנים.

„אמרנו לשחקנים שהם מנסים יותר מדי להכבס מהאמצע ומעטים לשחק מהאגפים. גם כושר הבעיטה ממרחק הוא נחלתו הפרטית כמעט של יהודה עמר וגם מבחינה זו אפשר לתקן. ובעצם, מדוע באו משחקי האימון לעולם?

פיונטי ישוחרר על תנאי מק.פ.ר נגד אסטון וילה

מאת שמואל קליגר

הסיכוי להשתתפותו של דוד פיונטי במשחק עם אסטון־וילה בחיפה ב־20 בחודש תלוי ב...תוצאה של קבוצתו הנוכחית קווינס פארק ריינג'רס בגביע האנגלי עם וימבלדון בשבוע הבא.

אתמול יצר מנכ"ל ההתאחדות יעקב אראל קשר טלפוני עם המנג'ר האנגלי של פיונטי, שהסכים עקרונית לשחרר את פיונטי למשחק בישראל אך התנה זאת בנצחון ק.פ.ר על וימבלדון בגביע האנגלי ב־14 בדצמבר. הוא הסביר: אם יסתיים המשחק בתיקו אז יהיה משחק חוזר בגביע ואז פיונטי לא ישוחרר למשחק. לעומת זה, אם תנצח קבוצתו של פיונטי (או תפסיד) לא תהיה שום מניעה לשחררו.

נשות סין זכו באליפות העולם בהרמת־משקולות

נשות סין החזקות ביותר בהרמת משקולות בעולם. הן נטלו באליפות העולם השניה בג'קרטה 26 מדליות זהב, בעוד שבולגריה, שסיימה אחריה, זכתה במדליית זהב אחת, שתיים מכסף וחמש מארד.

10 מדינות אחרות, שתפסו את המקומות אחרי השתיים בדירוג, לא זכו במדליית זהב כלשהי, כששלישית ארה"ב נטלה שש מדליות בכסף וחמש מארד.

האלוף. בוריס בקר מנצח טורניר ה„מאסטרס" בטניס מניף את הגביע בו זכה לאחר נצחונו בגמר על איוון לנדל בתום מאבק בן חמש מערכות

„האדומים" רוצים נצחון בקוראץ' אולימפיאקוס: לצאת בכבוד מת"א

מאת משה כהן

הפועל ת"א: לפתוח את משחקי בית רבע הגמר של גביע קוראץ' עם נצחון בטוח. אולימפיאקוס פיראוס: לצאת בכבוד מהמבצר האדום. אלה יהיו הערב המטרות המנוגדות של נציגות ישראל ויוון שיפגשו במחזור הפתיחה של בית רבע הגמר. המשחק יתקיים לשעה 7 בגלל שידור ישיר של הטלוויזיה היוונית.

לפחות על הנייר נראים שחקני הפועל טובים יותר. היוונים לא שכנעו בפתיחת משחקי הליגה בארצם וגלריית השחקנים של הפועל מרשימה יותר. גם העובדה שביום ראשון הפגינו חניכיו של יעקב ארלר יכולת מעולה מול מכבי חיפה צריכה לעודד את אוהדי הפועל.

גם הערב הרבה יהיה תלוי בשלישיית שחקני החוץ של הפועל: דניס ויליאמס, לינטון טאונס ועמוס פרישמן. אין ספק, כי גם בקנה מידה אירופי מדובר בשלישיית שחקני חוץ מסוכנת ויעילה. ויליאמס הוכיח במשחק הליגה מול מכבי חיפה, כי הוא נחלץ מהמשבר הקל בו הוא היה שרוי. לינטון טאונס תמיד מסוכן ופרישמן לא מצוי אמנם בכושר שיא, אבל קור רוחו משרה בטחון על יתר השחקנים.

אם השלישייה הזאת תגלה את יכולתה הרגילה – יכולים ראשי הפועל לישון טוב. מתחת לסלים ינסו ג'יימס טורי והארוחי לאסוף לגרום לשקט נפשי לקלעי החוץ. אולם, לא בהם תלויה תוצאת המשחק.

אולימפיאקוס פיראוס הובסה ביום ראשון במסגרת הליגה היוונית ע"י ארי סאלוניקי בתוצאה 92:73 וצריך לזכור שאריס שיחקה ללא יאנאקיס, כך שתוצאה זו אומרת הרבה. גם הבעיות הכספיות החריפות של הקבוצה פגמו ביכולתה. בשבוע שעבר שבתו שני שחקני החיזוק האמריקאים, סקרי ומדילטון ורק בתחילת השבוע הם שבו לפעילות.

היוונים ינסו להאט את קצב המשחק בתקווה להפסיד בהפרש מינימאלי ולמחוק את הפער בהר הגעש שלהם, אבל תוצאת המשחק תלויה בעיקר ביכולתם של שחקני הפועל.

קליין „השתגע" דורש ראש משלחת קבוע למסעות הכדורסלנים

מאת משה כהן

לנבחרת הלאומית יהיה מעתה מאמן מיוחד שיעסוק בפיתוח התנהגות השחקנים. זאת הבשורה של רלף קליין שהופיע אמש בפני הוועדה המקצועית של איגוד הכדורסל ומסר על המינוי יוצא הדופן.

מדובר בד"ר איתן אלדר, ששימש גם כמאמן כושר וגם ישים דגש על התנהגות השחקנים. הוועדה המקצועית המליצה על יציאתו של ד"ר אלדר עם הנבחרת הלאומית לטורניר חג המולד בצרפת, במטרה לבחון מקרוב את התנהגות השחקנים ולהפיק לקחים. לא זכור תקדים של מינוי מאמן מיוחד לשיפור התנהגות השחקנים בעת משחקים.

רלף קליין גם מסר לחברי הוועדה המקצועית על מינויו של אנדריי סורין למאמן הכושר של כל נבחרות הנשים.

הוועדה המקצועית החליטה להמליץ בפני נשיאות איגוד הכדורסל לשלוח את כל 13 שחקני הסגל הלאומי לצרפת ולא לקצץ שחקנים ערב הנסיעה.

הצעה אחרת של רלף קליין לא תזכה כנראה לתמיכה נרחבת בנשיאות האיגוד. מדובר בהצעה למנות ראש משלחת קבוע למסעות הנבחרות הלאומית. את הדרישה העלה רלף קליין. אם הצעתו תתקבל – סביר להניח שכמה וכמה עסקנים יפסידו נסיעות לחו"ל וקשה להאמין שכך יקרה.

בעניין אחר הוחלט להביא לדיון את בקשתו של רלף קליין לקיים את משחקי קדם הגביע העולמי באולם קטן ולא בהיכל הספורט ביד־אליהו. רלף חושש מיציעים ריקים ולכן הוא רוצה לקיים את המשחקים באולם עם אווירה ביתית. בגלל הטורניר הקדם עולמי לא יצורפו שחקני מהסגל הלאומי למסע נבחרת העתודה לאוניברסיאדה בבראזיל בחודש אוגוסט.

במהלך הישיבה מסר קליין דו"ח על פעילות הנבחרות וחברי הוועדה העלו השגות שונות.

הכדוריד השיב בחיוב לאירופה להחליף את ברזיל באליפות העולם

מאת ברוך דגון

איגוד הכדוריד ישיב בחיוב על פניית ההתאחדות האירופית אתמול לשתף את הנבחרת הישראלית באליפות העולם לדרגה ב' שתערך בחודש מארס בצרפת.

במברק של ההתאחדות האירופית נמסר, כי נבחרת ברזיל, שאמורה היתה להופיע באליפות, הודיעה רשמית על פרישתה. בעקבות זאת פנתה ההתאחדות אל נבחרות, שסיימו במקום השלישי באליפויות לדרגה ג' ביבשות השונות והציעה להם להופיע באליפות במקום בראזיל. המדינות הן: קנדה, תוניסיה, סין וישראל.

כל המדינות התבקשו להשיב עד ה־9 בחודש אם הן מוכנות להשתתף באליפות.

למעשה, יש כרטיס אחד בלבד לאליפות זו. אם תתקבל יותר מתשובה חיובית אחת, תחליט ההתאחדות האירופית כבר ביום שישי בבוקר מי תהיה הנבחרת שתחליף את בראזיל.

ישראל תשיב בחיוב ותצפה לתשובה חיובית גם מצידה של ההתאחדות האירופית. נוכח הקשרים ההדוקים של הכדוריד הישראלי באירופה נראה כי הכרטיס יפול בסופו של דבר בידי הנבחרת הישראלית.

אם אכן תופיע ישראל באליפות זו היא תשחק בבית ב' בגרנובל עם נבחרות צרפת, אוסטריה וספרד.

באיגוד הכדוריד יש נטיה להטיל את האחריות על אימון הנבחרת לקראת משימה זו על מאמן ישראלי, כנראה זאב זילברברג או שלמה הפמן. המאמן ההונגרי, יאנוש אדוריאן, שיגיע לארץ רק בינואר ישמש כיועץ.

מכבי יפו הורשעה באי־תשלום ניכויי שחקנים למס־הכנסה

בית משפט השלום בתל־אביב הרשיע את אגודת מכבי יפו ומנהלה יצחק אסא בן 58 מתל־אביב, באי־תשלום ניכויים למס הכנסה. הטיעונים לעונש נדחו לעוד שבועיים.

אגודת הספורט מכבי יפו ומנהלה, יצחק אסא הואשמו, בכך שלא העבירו לפקיד השומה את הסכומים שניכו ממשכורות העובדים עבור מס הכנסה במהלך שנות המס 1984/85. המדובר בסכום כולל של כ־847,000 ש"ח.

התובעת ציינה גם, כי במהלך אותן שנים ניכתה האגודה סכומים שונים מס במקור, מתשלומים ששילמה לספורטאים שונים שביצעו עבודה שרותי ספורט בשעתו. ניכויים אלה הסתכמו בשעתו בסכום של 38.5 מיליון שקלים. כספים אלה, לפי טענת התובעת עו"ד אלה רובינק, לא הועברו לפקיד השומה במועד שנקבע.

השופט יצחק בראו הרשיע, כאמור, את הנאשמים בכל סעיפי האישום שיוחסו להם. הוא דחה את מועד שמיעת הטיעונים לעונש ל־14 בחודש דצמבר.

מייקל ג'ורדן הצלף; סמפסון המאכזב; דני איינג' המוזר

מאת שמואל טל

מייקל ג'ורדן, כוכבה של שיקגו בולס הוא הצלף המצטיין של ליגת האנ.בי.איי נכון לרגע זה. ג'ורדן קלע עד כה בממוצע 36.3 נקודות למשחק והוא מקדים בכמעט שמונה נקודות את דייל אליס מסיאטל סופרסוניקס, שממוצע הנקודות שלו עומד על 28.8 למשחק. מרשימים עוד יותר הם אחוזי הקליעה של ג'ורדן מהשדה – 57.3 אחוזים. הוא מפגר אך במעט אחרי מארק פרייס, מקליבלנד קאבלירס, שאחוזי קליעתו עומדים על 57.5.

מג'יק ג'ונסון, כוכבה של האלופה לוס אנג'לס לייקרס, נבחר כבדורסלן השבוע שהסתיים ב־4 בחודש. ג'ונסון קלע בתחילת השבוע סל לשלוש נקודות מטווח של 37 רגל (קצת יותר מ־12 מ') והוליך את קבוצתו על הוושינגטון בולטס 112:119. ג'ונסון הוא השחקן המצטיין של הלייקרס עם ממוצע של 22.7 נקודות, 8.1 ריבאונדים ו־13.9 אסיסטים למשחק.

מן העבר השני נראה כי אצל הותיקים חלה העונה נסיגה. מוריס צ'יקס רכזה הותיק של פילדלפיה 76, שאחוזי קליעתו עד כה עמדו על 53.2 הצליח העונה לקלוע רק 41.7 אחוזים (52 קליעות מוצלחות מתוך 132 זריקות) מן השדה.

צלף גרוע ביותר הוא הסנטר של קליבלנד, כרים דאורלי, שהצליח להשחיל רק שלוש מתוך 20 הזריקות שניתנו לו מקו העונשין. אחוז הקליעה שלו הוא 15 בלבד, עלוב ביותר לכל הדעות. גם הסנטר של הגולדן סטייט, ראלף סמפסון אינו עומד בציפיות שתלו בו. סמפסון שהועבר מיוסטון רוקטס קלע עד כה רק 7.1 נקודות למשחק בממוצע.

משהו מוזר קורה אצל דני איינג', הגארד הותיק של הבוסטון סלטיקס. איינג' קלע עד כה בהצלחה מוצית מהזריקות שלו לשלוש נקודות (19 מתוך 38) אולם קלע בפחות הצלחה מזריקות של שתי נקודות – 46.5 אחוזים (60 מ־129). דניס רודמן שחקנה המצטיין של דטרויט קלע בהצלחה 62 אחוזים מהזריקות מהשדה אולם הצליח לקלוע רק 56.5 אחוזים מקו העונשין.

ומשהו מוזר גם על ריבאונדים. גובהו של פאט לייבר, הגארד של דנבר נאגטס, הוא 1.88 מ' בלבד ולמרות זאת הוא קולט הכדורים הטוב ביותר של קבוצתו מהקרקע, עם ממוצע של 8.7 ריבאונדים למשחק. קארים עבדול ג'אבר, הוא הגבוה בשחקני הלייקרס עם 2.17 מ' ובכל זאת מדורג רק שישי בין הקולטים של קבוצתו.

מיאמי היט, אחת משתי הקבוצות החדשות של הליגה טרם ניצחה העונה. מאזנה מורה על 13 הפסדים ב־13 משחקים. ואפשר להבין את זה.

כדורסל

שחקני הגליל יצאו בזול מאוסקר האיום

שרות „דבר"

יכולת מקולה של שחקני הפועל גליל־עליון בדקות הסיום אפשרה להם לצאת בשלום מהר הגעש של קאזרטה האיטלקית – 105:99 (35:62).

אין ספק, כי שחקני הגליל חייבים להיות מרוצים מהתוצאה, שכן ברוב דקות המשחק הוליכו האיטלקים בהפרש משכנע ולא היה חסר הרבה ש„חניכיו" של מולי קצורין ירדו מהמגרש מושפלים. אולם, הסיום המתוק השכיח את הדקות הלא נעימות שעברו עליהם.

בגליל ניתן לציין את וויין פרימן, אור גורן וברד ליף שהצליחו לחפות על משחקה הגרוע של הקבוצה מתחת לסלים. הבעיה הגדולה של הגליל התחילה והסתיימה ב„מכונת הירייה", אוסקר שמידט. הקלע המהולל קלע במהלך המחצית הראשונה 27 נקודות ולא הותיר לפרימן וחבריו שום סיכוי.

פתיחת המשחק היתה שקולה ובדקה ה־8 אף הוליכו שחקני הגליל – 16:18. במצב זה נכנס שמידט לפעולה ואפשר לחבריו לרדת לחדרי ההלבשה עם יתרון של 27 נקודות – 35:62.

גם ברוב דקות המחצית השניה המשיכו שחקני קאזרטה לשמור על יתרון גבוה, אבל במצב של 77:99 חל ריפיון בשורותיהם ושחקני הגליל הצליחו בסיום יעיל להמתיק את הגלולה המרה.

נקודות, לגליל: פרימן וגורן 21 כ"א, ליף 19, מאלוביץ 16, מרסין 13, פליישר 9.

סרג'י בלאטצ'ה – נציג סובייטי ראשון באנגליה

שחקן ההגנה הסובייטי הבינלאומי, סרגיי בלאטצ'ה, היה אתמול לכדורגלן הראשון מארצו שיופיע במדי קבוצה אנגלית. בלאטצ'ה חתם אתמול על חוזה לשישה חודשים, לפיו יופיע במדי קבוצת איפסוויץ', מהליגה האנגלית השניה.

סוכנות הידיעות הסובייטית הרישמית, טאס, מסרה אתמול במוסקווה, כי מנהלה של איפסוויץ' ג'ון דונקן וחבר הנהלת המועדון דייויד שיפשאנקס, יצגו את המועדון האנגלי במעמד חתימת החוזה. הסוכנות לא מסרה מה הסכום אותו שילמה איפסוויץ' תמורת המגן המצטיין.

ארבע הנציגות האיטלקיות עשויות להעפיל לרבע־הגמר בגביע אופ"א

מאת שמואל טל

איטליה מקווה להעלות ארבע מנציגותיה לשלב רבע־הגמר בגביע אופ"א. הערב יערך סיבוב הגומלין בשמינית הגמר ונראה כי רומא היא הקבוצה היחידה מארץ המגף העשויה להתקל בקשיים בהשגת המשימה.

הרומאים מקווים כי תעמוד להם רוח ההקרבה, לעשות במפגש נגד דינמו דרזדן המזרח־גרמנית, את שעשתה קודם לכן לפרטיזן בלגראד היוגוסלאבית, כאשר מחקה פיגור במשחק החוץ ע"י נצחון גבוה יותר בבית. רומא היא הנציגה האיטלקית היחידה שלא ניצחה בסיבוב הראשון לפני שבועיים. היא הפסידה 2:0 ולמרות שתופיע ללא כמה משחקני ההרכב הראשון שלה היא מאמינה כי תוכל למחוק את הפיגור.

המוליכה האיטלקית, אינטר מילאן, שטרם נוצחה העונה, יובנטוס ונאפולי, רכשו כולן יתרון כרמות בנצחון חוץ וקשה להאמין שדווקא בבית יפסידו מול יריבותיהן (לפי הסדר) באיירן מינכן, פ.צ. ליאז' ובורדו.

למרות שרומא הצליחה להפוך, כאמור, פיגור לנצחון בסיבוב הקודם נגד פרטיזן, חושש מאמנה השוודי נילס לידהולם, כי הפעם יהיה זה גבוה מדי. „אנו זקוקים לנס" צוטט אתמול ברומא המאמן הישיש בן ה־66, המודע לכושר הגרוע של חניכיו העונה. לידהולם תולה תקוות בחיבוים הברזילאי רנטו ומקווה כי יחלים במועד מציאעה. יתכן גם שיתופו של ברזילאי נוסף, אנדראדה, שסבל עד כה מקשיי התאקלמות בעונתו הראשונה בליגה האיטלקית.

המשחק יוחל בשעות הצהרים, באיצטדיון האולימפי ברומא, הקבוצה המקומית מקווה כי בעידוד קהל אוהדיה המגאמסי תצליח במשימה שהציבה לעצמה.

אינטר שחזרה ממינכן עם נצחון גדול על מוליכת הטבלה המערב־גרמנית הבלתי מנוצחת, באיירן מינכן, תצטרך למעשה רק להגן על יתרון שני השערים שרכשה. אולם בכושר בו נמצאת הקבוצה ועם שלל כוכביה, ביניהם שני שחקניה של באיירן בעונה שעברה: אנדריאס ברהמה ולותר מתאוס, היא מאמינה שתוכל להשיג נצחון נוסף [illegible].

יובנטוס אף היא בכושר הבקעה מצוין (הבקיעה רביעיה במשחק הליגה האחרון) ותארח את פ.צ. ליאז' הבלגית. קשה להאמין כי אחרי שחזרה עם נצחון חוץ 0:1 מליאז' „הגבירה" יובה לשמוט אותו דווקא בבית, עם הסגל השלם לרשותה. בטחון מקומי הוא כבחינת הברית.

דומה המצב במשחקה של נאפולי, שחזרה העונה לכושר שיא בהנהגתו של הארגנטיני דייגו מארדונה והברזילאי קארקה, המוליך את טבלת „מלך השערים". נאפולי ניצחה בבורדו 0:1, וקרוב לודאי שתנצח הערב בהפרש גבוה הרבה יותר.

התקווה הגדולה ביותר של מערב־גרמניה להעפיל לשלב הבא, היא שטוטגארט, שחזרה לפני שבועיים מהולנד עם יתרון משכנע של 1:3 נגד גרונינגן. נציגה גרמנית נוספת, פ.צ. קלן, תצטרך להתעלות על עצמה כדי להחלץ מהפסד הבית שנחלה נגד ריאל סוסיאדאד הספרדית.

שני המקומות הנותרים ברבע־הגמר, יתפנו קרוב לודאי להארטס הסקוטית ולטורון הפינית. הארטס תתארח אצל ואלאז מוסטאר היוגוסלאבית עם יתרון של 0:3 ואילו הפינים צריכים לשמור אצלם בבית הפסד 1:0 נגד ויקטוריה בוקארשט.

אייזנברג חוזר וגיורא שפיגל ינסה לחלץ את בני־יהודה מהתחתית

מאת שמואל קליגר

פעילות קדחתנית בבני־יהודה המקווה להחלץ מתחתית הטבלה. יום לאחר שובו של משה אייזנברג הבינ־לאומי לשעבר של הקבוצה, ששהה בחודשים האחרונים בארה"ב, הוא כבר נטל אתמול חלק באימונים.

האימון הועבר ע"י המאמן החדש שלומי נפתלי, אבל החידוש הגדול הוא בגיורא שפיגל, שהתבונן הפעם במשחק מן הצד, אבל למעשה כבר נכנס לתפקידו כיועץ להנהלה.

גיורא שפיגל הובא לבני־יהודה ע"י סגרון הקבוצה אבי פילוסוף. הגם שכוונתו של שפיגל היה מלכתחילה לקחת שנת חופשה מכדורגל, הוא נעתר להפצרות פילוסוף והסכים לקחת על עצמו את המשימה לחלץ את בני־יהודה מהמצב הקשה לאחר שהקבוצה לא ניצחה עד כה.

שפיגל אמר לחברי ההנהלה, כי אין לו נוסחת קסמים להחלצות אבל הוא מכיר את הכדורגל ויעשה הכל כדי לסייע. לאחרונה היה שפיגל באירופה וחזה מקרוב באימוני קבוצות צמרת בצרפת, אנגליה ושוויץ והביא משם רעיונות חדשניים של אימונים. בעזרת אייזנברג, ושובו הצפוי של אהוד ברקוביץ כשחקן פעיל, יחד עם רכש של שחקן נוסף אולי ניתן יהיה להותיר את הקבוצה בליגה הלאומית. זו היא בעצם המטרה החשובה.

• הרץ היפאני טושיהירו שיבוטאני זכה במרוץ המרתון המסורתי של פוקואוקה, כשעבר את המרוץ בשעתיים 11 דקות וארבע שניות. הוא הקדים בחמש שניות את בעל ההישג הטוב ביותר בעולם, האתיופי בלאיינה דינסו.

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר דבר ראשון בבוקר

עסקים

[illegible]

אולמות

[illegible]

חנויות

[illegible]

הצעות עבודה

[illegible]

מכוניות

[illegible]

רהיטים

[illegible]

מקררים

[illegible]

חיות בית

[illegible]

הלוואות

[illegible]

ריפוי והרזיה

[illegible]

רוצים לקנות

[illegible]

פוליש וניקיון

[illegible]

שרותים

[illegible]

הכרויות

[illegible]

שוק המציאות

[illegible]

هكذا من الأصل

מוסיקה לאחרית הימים

בשבת הקרובה יחגוג העולם המוסיקלי את יום הולדתו השמונים של אוליוויה מסייאן, המלחין הצרפתי הנחשב לאחד היוצרים החשובים והמקוריים במוסיקה של המאה העשרים

שירת הציפורים, האמונה הדתית הקתולית ותרבויות חוץ־אירופאיות משמשות מקורות השראה עיקריים ליצירותיו של המלחין הצרפתי אוליוויה מסייאן. למרות היותו רחוק מאוד מרמות של „כוכב עליון" ואורח החיים הצנוע שלו, מחוץ לזרקורי התקשורת, הוא נערץ על ידי מוסיקאים ושוחרי מוסיקה רבים במערב ובמזרח. דמות יוצאת דופן באצילותה האנושית. למעשה אין, אולי, למצוא בזמננו עוד מלחין כמו מסייאן, הזוכה לכבוד וליחס של הוקרה והערכה מצד מוסיקאים עמיתים, ביניהם מלחינים חשובים. במוסיקה של מסייאן יש גילויים וחדשנות, הבעה פנימית עמוקה וכנות אישית בלתי רגילות. זוהי מוסיקה מאד אנושית הדורשת מהמאזינים סבלנות וריכוז המעניקה חווית מרגשות ונדירות לאלה הקולטים את בשורתה. שום דבר אצלו אינו למען הרושם החיצוני. גם כיום, למרות מעמדו היוקרתי בחיי המוסיקה העולמיים, הוא ממשיך לכהן במשרתו הצנועה כנגן עוגב בכנסיית סנט טריניטה בפאריס. יצירותיו לעוגב הן מהמופלאות ביותר שנוצרו מאז באך. מסייאן אוהב ללמד, ועל תלמידיו, המעידים עליו שהוא מורה למופת, נמנים מוסיקאים כמו בולז, שטוקהאוזן וקסנאקיס.

המלחין ההונגרי הנודע ליגטי אמר בראיון לעתון בריטי השנה שלדעתו מסייאן הוא, ללא ספק, היוצר המוסיקלי הגדול ביותר בימינו.

זמרת הסופראן הישראלית גילה ירון, שנפגשה כמה פעמים עם מסייאן ועבדה במחיצתו על יצירתו „הרווי" שירת אהבה ומוות (לפי שירי עם פרואניים) הגישה לא מכבר רסיטל מיוחד, באקדמיה למוסיקה בירושלים, לציון יום הולדתו של המלחין. ירון קיבלה הסברים אישיים מפי מסייאן בעבודת ההכנה של השירים. מספרת ירון: „מאחורי שפת הצלילים המאד־אישית שלו עומדת דתיותו העמוקה ומעורב בה היסוד המיסטי באופן בולט ביותר. הוא לא פסק מעולם מלחפש שורשים במסורת ולמרות הסגנון המודרני של כתיבתו, טבועים בה, באותה מידה, יסודות רומנטיים וכן אימפרסיוניסטיים מהסגנון של ראוול ודביסי (מסייאן היה תלמיד של פול דיוקא). אבל, יש חשיבות עליונה למסיכה החזקה שלו ליסודות סמליים ואקוסטיים כמו גם לאהבתו הרבה לטבע ולשירת הציפורים. כבר בהיותו סטודנט בקונסרבטוריון בפאריס גילה התעניינות רבה בתרבויות רחוקות ובשנת 1940 למד להכיר את המוסיקה העממית הדרום אמריקאית. הוא מצא את שירי העם של פרו כיפים ביותר בעולם".

נהוגים לראות במסייאן מלחין מיסטי, אולם הוא עצמו הסתייג מהגדרה זו בכמה ראיונות נדירים שנתן לעתונות מקצועית. „אני מצטער על תורית זו של 'מוסיקאי מיסטי' שהודבקה על גבי זה חמישים שנה. אין בי מאומה מן המיסטיקן. אני רק מאמין, וזה עבורי דבר פשוט בתכלית: אני מדבר על רזי האמונה הקתולית כעל דברים מופלאים – מופלאים הרבה יותר מאשר סיפורי פיות – שיש לדבר עליהם פשוט משום היותם קיימים. אני מביע את אשר אני אוהב, את אשר אני רואה, את אשר אני מאמין. חבל מאד אם איני מצליח בכך. איני מיסטיקן אלא רק מאמין".

אחת מיצירותיו הנודעות היא ה„רביעייה לאחרית הימים" שחוברה ב־1941 בהיותו אסיר במחנה שבויי מלחמה בשלזיה. מסייאן היה חייל בצבא צרפת החופשית ונפל בשבי הגרמנים. על חבריו האסירים במחנה נמנו כנר, קלרניתן וצ'לן מקצועיים. מסייאן עצמו היה הפסנתרן. צירוף זה הוליד את הרעיון לחיבור הרביעייה בהרכב נדיר זה. מסייאן שאב השראה מטקסט בחזון יוחנן בברית החדשה מפני שלדבריו בשעות ההן של מחסור מוחלט במחנה שב הוכיחו את עצמם הבזות הבסיסיים השולטים בחיים. היצירה מבטאת את תקוותיו, אהבתו ואמונתו. כשאר יצירותיו נכתבה כאילו לשאת חן מלפני ריבון העולם הכל יכול. עבודת קודש, ששפתה כולה רוחנית דתית טהורה. מסייאן למד וחקר בשיטתיות של שירת הציפורים ביערות, בשדות ובחורשות ולדבריו „אין מדובר בשגיון של משוגע לדבר, אלא באוצר מוסיקלי ובסולנים גדולים – מהם אני מקבל שיעורים".

כמה מיצירותיו הקאמריות והתזמורתיות הושמעו בפומבי בארץ. ביניהן – „ציפורים אקזוטיות", שבוצעה על ידי הפילהרמונית ותזמורת ירושלים. אולם כמה מיצירותיו הכבירות והבולטות, מהשנים האחרונות, טרם בוצעו בישראל. מסייאן ביקר בארץ, לפני כחמש שנים, לרגל קונצרט מיוחד מיצירותיו בירושלים.

ישראל דליות

„מוסיקה עם עתיד"

המלחין הפולני הדגול לוטוסלווסקי, שביקר לפני כמה ימים בישראל, הוא אחד ממעריציו הנאמנים של מסייאן. בראיון מיוחד לכתב־עת פיני בינואר השנה (שתורגם לעברית על־ידי גדעון תמיר) אמר לוטוסלווסקי: „בקרב המלחינים העשויים לעמוד במבחן הזמן אזכיר כראשון את אוליוויה מסייאן. יש ביצירתו הרבה 'חדש', אולם בכל אשר יעשה הרי הוא קודם לכל הוא עצמו. יש לו שפה משלו, עולם מוסיקלי משלו שבקרבו הוא נע. הוא יוצר מוסיקה שאני יכול להאמין בעתיד הנשקף לה. שהרי בעתיד יהיה חלקה של המוסיקה של היום כמו המוסיקה של העבר: אם נעיין כיום בביקורות המוסיקליות שכתב שומאן ניתקל בשמות רבים של מלחינים שנשכחו לחלוטין כיום, אולם היתה להם חשיבות רבה בעיני שומאן בזמנו. אכן, הזמן חותך חתכים אכזריים בכל ענפי האמנות, והוא דן לכליון יצירות שאין להן את הדבר הדרוש כדי שישרדו ודואג כי ישרדו רק אלה שיש להן התכונות הדרושות לשם כך". לוטוסלווסקי המביע את עצמו בכנות, בדומה למסייאן, נחשב אף הוא, על ידי רבים, כאחד המלחינים שישרדו בעתיד.

מסיבה ספרותית הפכה לאבל

בעת ההכנות למסיבה לרגל צאת ספרו – „מולקה" – נפטר אתמול יעקב ינאי, ממארגני מבצע „הבריחה" מברה"מ

יעקב ינאי, ממארגני מבצע „הבריחה" מברה"מ נפטר אתמול, בעת הכנות למסיבה לציון צאת ספרו החדש. ינאי הגיע אתמול בשעת צהריים לבית הוצאת „עם עובד", שם עמדה להתקיים מסיבה לציון הופעת ספרו „מולקה". עובדי ההוצאה ואורחים נאספו בקומה התחתונה של בית „עם עובד" וטרחו על הכנת הכיבוד. לפתע השמיעה אחת העובדות זעקת בהלה. היא ראתה את יעקב ינאי נופל ארצה. מישהו רצה להזעיק אמבולנס, אבל הקשר הטלפוני היה משובש. גיורא רוזן, סמנכ"ל ההוצאה רץ אל מרכז „מגן דוד" הסמוך למקום. עובד „מגן דוד" התמהמה. בינתיים עשה אחד העובדים הנשמה לינאי ונשימתו חזרה אליו. לרגעים ספורים בלבד. כשהגיע עובד „מגן דוד" הוא ניסה להנשימו שוב, אך יעקב לא נשם עוד. המסיבה היתה לאבל.

יעקב ינאי היה שותף במבצע הבריחה מלטביה ומליטא הסובייטית בשנים 1945־46 לצדו של שמואל יפה (מולקה) שלו הקדיש את ספרו „מולקה", המגולל את סיפורם של מארגני הבריחת היהודים מברה"מ אחרי מלחמת העולם השניה. ינאי נאסר יחד עם מולקה ונידון ל־25 שנות מאסר במחנה כפיה. הוא הצליח לשרוד ולעלות לישראל. בספרו חשף לראשונה את אחת מפרשיות הגבורה העלומות בתולדות העם היהודי.

אילן רוגוף

אילן ורוני רוגוף בפילהרמונית

התזמורת הפילהרמונית תארח החודש שני אמנים ישראלים, אחים, המצליחים בחו"ל: המנצח־פסנתרן **אילן רוגוף**, והכנר רוני רוגוף.

אילן רוגוף הוא תלמידם של סטפן אשכנזי, ולדימיר הורוביץ וקלאודיו אראו. לאחר שעשה לו שם כפסנתרן סולן מצליח, פנה לניצוח, ובשנים האחרונות הוא משלב את שני התחומים בהופעות ברחבי העולם.הוא הופיע כבר כפסנתרן סולן עם הפילהרמונית בניצוחם של אחרים. זוהי הופעה ראשונה שלו כמנצח על התזמורת הפילהרמונית הישראלית, אשר אביו בוריס היה בה אחד הכנרים המייסדים.

הסולנים בקונצרט זה הם הוא עצמו כפסנתרן ואחיו רוני, המופיע ברחבי העולם עם הטובות שבתזמורות.

האחים רוגוף יופיעו בעת ביקורם בארץ גם בקונצרט בעפולה – אחד הקונצרטים של התזמורת הפילהרמונית הנערכים בשיתוף עם „אמנות לעם".

היצירות אותן ינגנו האחים רוגוף הן: סמפוניה מס' 96 של היידן, קונצ'רטו לכנור מס' 3 מאת מוצרט והקונצ'רטו מס' 3 לפסנתר מאת בטהובן.

רוני רוגוף

מה קורא

נכון לעכשיו/ החילוני הראשון

ירמיהו יובל: „שפינוזה וכופרים אחרים". ספרית פועלים. 566 עמ'.

מחקר מקיף על הולדת „עקרון האימננטיות" אצל שפינוזה וגלגולו בהגות המודרנית, כתוב בלשון בהירה וסוחפת. החלק הראשון „האנוס של התבונה" נקרא כרומאן. יובל סוקר את תולדות האנוסים מספרד ומפורטוגל, מבחין בין מי שנשארו נאמנים ליהדותם ובין מי שאימצו את הנצרות, ומתעכב על מי שדחו את היהדות והנצרות כאחד והיו לכופרים הדבקים בעולם הממשי („עולם שבכאן" על פי המינוח של יובל) בלבד. בקרב כופרים אלה נבט עקרון האימננטיות שיובל מפתח בחלקו השני של הספר („גלגולי הפילוסופיה של האימננטיות"), שבו הוא מתחקה אחר עקבות המהפכה של שפינוזה בהגות החדשה. הוא מזהה את השפעתו ועקבותיו של שפינוזה בהגותם של קאנט, הגל, היינה, הס, פוירבאך, מארקס, ניטשה ופרויד.

המחקר ההיסטורי בחלקו הראשון של הספר רצוף בניתוח ספרותי מרתק. כמעין מוטו בחר המחבר בשיר ברוך שפינוזה של חורחה לואיס בורחס. „...מישהו בונה את אלוהים באפלת לבין השמשות/ אדם מוליד את אלוהים, זהו יהודי/ עצוב עיניים ובעל עור מצהיב כעין הלימון/... מאז מולדתו, מיום שנולד,/ הוא לומסיף להקים את אלוהים על ידי המלה,/ האדירה באהבות העקשה לו,/ האהבה שאינה מצפה להיות נאהבת".

ספר אקטואלי במיוחד. מומלץ מאוד.

כמעט בדיחה/מסע בעקבות הכיס

אפרים קישון: „ספר המסעות". איורים: מישל קישקה. ספרית מעריב. 284 עמ'.

במתכונת אלבום־נצחון, בהומור קצת לחוץ ודחוק, בארכנות מייגעת, לוקח קישון את קוראיו בחברתו ובחברת אשתו הקטנה משכבר הימים למסע שכל תכליתו ללמד את בני ישראל לשמור על כיסם מפני כל אותם ליסטים נוראים הפושטים את עורם במסעות התובה בחו"ל: נהגי מוניות, נערי שרות, מלצרים.

האם ייתכן שעניני ממון מעסיקים את מר קישון לפחות בה במידה שהשמצות עליו מעסיקות את ירדיבו־מבקריו? אישיות קמצנית וצייקנית להבאיב מקפלת בדפי המסע הקישוני.

יש כאן עצות „מועילות" שכבר מצאנו אצל נוסע ומדריך נלהב כמותו, יוסף לפיד („אם אתה רואה נרות על השולחנות, הימלט על נפשך כל עוד אפשרי הדבר"), ויש תגליות גדולות ונצורות מהרפתקאותיו המופלאות של המחבר ב„לידו" הפאריסאי בחיקה של חשפנית מורקנת, „סבתא", כפי קישון הטורח גם להסביר „אנו אוהבים מאוד סבתות. לדעתנו, בהחלט יש מקום להן בחיק המשפחה, הן בשטח הבישול והן בשטח השמרטפות המסורתית. אלא שלראות את הסבתא באור הזרקורים"...

גם אנחנו מאוד אוהבים סבים. אבל בצאתנו למסע, היינו משאירים את סבא אפרים בבית, לשמור על הטף או על לוח השחמט.

מירי פז

הצלחה לסינפונייטה בסיור בספרד

הסינפונייטה הישראלית באר־שבע, בניצוחו של מנהלה המוסיקלי ומנצחה הראשי **מנדי רודן**, שבה בימים אלו מסיור קונצרטים מוצלח בספרד. התזמורת הופיעה במדריד, ולנסיה ובברצלונה וזכתה לאהדה רבה מקהל המאזינים והתקשורת.

במדריד הופיעה התזמורת באודיטוריום הלאומי למוסיקה שנחנך לפני כחודשיים והוא אחד המרכזים המודרניים ביותר באירופה לאמנויות הבמה.

בברצלונה התקיים הקונצרט ב„ארמון המוסיקה" בפני קהל של כ־2000 איש, על אף העובדה שבאותו ערב הופיעה ג'ואן סתרלנד בבכורת האופרה „לוציה דה למרמור". הטלוויזיה הקטלונית הקליטה את הקונצרט ושדרה אותו ברשת הארצית באחד מימי ראשון הקרובים.

גם בוולנסיה נערך הקונצרט ב„ארמון המוסיקה" החדש השוכן על גדת הנהר החוצה את העיר ובפני כ־2000 איש. האקוסטיקה הנפלאה שבאולם, יחד עם נגינתה ההרמונית של התזמורת, גרמו לקהל לעמוד על רגליו ולהריע. התזמורת ביצעה שני הדרנים.

גלריה באוניברסיטה

הגלריה האוניברסיטאית לאמנות על שם גניה שרייבר, הממוקמת בצמוד לכניסה הראשית בקריית האוניברסיטה ברמת אביב, נחנכה ביום א' השבוע בתערוכה בנושא ירושלים. הגלריה, הצבועה בצבעי ורוד ולבן, מהווה נקודת צבע ואופי יוצאת דופן בנוף בנייני האוניברסיטה הסמוכים לה. לידה מצוי גן פסלים בשטח של כשני דונם ובאותו מעמד נחנכה בו חנוכיה בעיצובו של עופר ללוש. הגלריה, שתוכננה על־ידי האדריכלים ברכה ומיכאל חיוטין, דן איתן ועדי נשן, משתרעת על פני שטח של 1,000 מ"ר, מתוכם 600 מ"ר שטחי תצוגה. במקום יוצגו תערוכות מתחלפות ובפעילותה של הגלריה ישולבו לימודי מוזיאולוגיה. ניתן להציג בה מספר תערוכות במקביל, משום קיומם של כמה אולמות תצוגה. כעת מוצגת בגלריה תערוכה בשם: „על אחד ההרים – ירושלים באמנות הישראלית", המציגה יצירות אמנות – ציורים, פסלים וצילומים בכפיפה אחת, כולם עוסקים בנושא הירושלמי.

הדס מגן

הרצאות ומפגשים מוסיקליים במסגרת האוניברסיטה הפתוחה

הפרוייקט המשותף של האוניברסיטה הפתוחה עם התזמורת הקאמרית הישראלית, במסגרת סדרת הרצאות, מפגשים עם אמנים ומוסיקאים נפתח אתמול בהרצאה על נושא האופרה „הספר מסביליה".

ב־28 בחודש ישוחח המלחין נועם שריף עם לוצ'אנו בריו – על מכלול יצירותיו.

מפגש זה יתקיים במוזיאון ת"א בשעה 18:00, ולאחר מכן יתקיים קונצרט בניצוחו של בריו ובו שתיים מיצירותיו: „רקויאסי („שירי עם") עם צפרי „השישה הקולית מלונדון". כן תבוצע יצירתו של פרסל „מלכת הפיות".

בכורה של יצירה ישראלית

„כליזמריאנה – רפסודיה" – יצירתו של המלחין הישראלי יוסף דורפמן (מ־1983). תנוגן בביצוע בכורה ישראלי על ידי הצ'לן **אלכסנדר קגנובסקי** והפסנתרנית **נטשה קוסוב** במסגרת קונצרטי „אתנחתא" באולם ימק"א בירושלים מחר בשעה 16.00. היצירה הושמעה השנה בצרפת במסגרת סמינר מוסיקלי בינלאומי.

י.ד.

נבון תובע הגדלת התקציבים למוסדות תרבות ואמנות

בהצעת התקציב לשנת הכספים הבאה, שהגיש משרד החינוך והתרבות לאגף התקציבים במשרד האוצר, תובע השר יצחק נבון תוספת של 15 מליון שקל למינהל התרבות שייעודים הגדלת תקציבם של מוסדות אמנות ותרבות בשיעור של 30 אחוזים. אם תאושר תוספת זו אולי יוקל הדבר על מצבם של כמה וכמה מוסדות הנמצאים בקשיים: תיאטרון חיפה, התיאטרון לילדים ולנוער, וגם התיאטרון האידי שהפסיק את פעולתו בשל אי־העברת כספים.

טלויזיה

חינוכית

09.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט.
09.05 שעת כושר.
09.15 מיקי וזולכה.
09.40 רחוב סומסום „סביבונים" חנוכה ברחוב סומסום – עם הרבה אור, סביבונים, חנוכיות, סופגניות והרבה הרבה שמח.
10.10 מר מגיקה (פרק 3) „מוקסם ומכושף בידי וילהרמינה". הקוסמת וילהרמינה יורדת לבריסלנד ומפתיעה את מר מגיקה כשהוא מנסה לשכנע לחזנעא לה, אך הוא מסרב.
10.35 ידידות עם שחר (פרק 3) ד"ר ברנארד לייסי הוא מדען־קוסי, העורך מחקר על אוזני הבר. הדודה מרים, רואגה ומדען מיודדים ומנסים להציל את אוזני הבר מידי הציידים. דודה מרים מתרגזת כשברנארד מודיע על בואה של ארוסתו לכפר.
11.00 פיצוחי חנוכה – בנושאים הקשורים לחג ולמסורת החג.
11.30 המכאן – דפי טלטקסט מיוחדים לחנוכה ובהם חידות כשאלות פרסים.
11.35 שלגיה במאה ה־20 (פרק 3) „רומאן מודרני", לוחר הגמד ולליאון מתערבים מי מהם יצליח למצוא ברינה מוצלח יותר. לשלגיה ולאריק אין לא משנה. הם רוצים רק להיות לבד.
12.00 לנה הורן (חלק ב') הזמרת לנה הורן בהופעה מוסיקלית בקטעי בלוז ומיוזיקלס. בהופעה משולבים קטעי ריקוד ושירה של להקה וכן סיפורים על הג'אז בשנות ה־50 וה־60.
13.30 אתמול במשפט דמיאניוק – תקציר יומי של אירועי אתמול במשפט.
14.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט.
14.05 אוניברסיטה פתוחה: איכות הסביבה – אוצר המים. ירושלים לדורותיה – נצרות ונוצרים בירושלים (א).
15.00 חי בינבה „על אי בודד" לאחר ליל סערה בים, נקלעים בינבה ובובי לאי בודד ולמרבה הפלא גם עוס נקלע אליו (כ).
15.10 טאו טאו „הרפתקאות שני דגיגונים" צון, השועל הקטן רצה לנדוד ולראות את העולם. אמא פנדה ספרה לו סיפור על שני דגיגונים שחיו באגם ונדדו לים הגדול אך נוכחו לדעת שאין הוא מתאים להם וחזרו לביתם ולחבריהם.
15.40 שעת כושר.
15.55 פיצוחים – שעשועון טלויזיה משא פרסים.
16.25 זהו עולמנו (פרק 4) „למען הכבוד".
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 תוסס – מגזין לנוער בשידור חי עם נוער וכתבי נוער ברחבי הארץ על מגוון נושאים מתחומי האקטואליה.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 מריו לורסקי – איש הסוסים. על מריו לורסקי, מאמן ומגדל סוסים המקדיש את חייו לעיסוק הזה מתוך אהבה לסוסים (עברית־עברית).
19.00 הקלטות היום – עניני חקלאות. 1. פרופ' חובב סלפו בנה תוכנית של משק בגודל אופטימלי שיבטיח רווחיות בגידולים כמו תפוחי אדמה ופטימים; 2. שיחה עם פרופ' סלפו על יישום התכנית; 3. מרבית הפרדסים בארץ זקנים ואינם רווחיים. מחקר שהכין המכון לחקר רווחיות; 4. סרט ארכיון – המשבר בעמי ההדריקה, 5. שיחה באולפן עם מנהל המכון לרווחיות, גדי בנטל (תרגום עברי).
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט
20.03 על המוסיקה – הדלקת נר חמישי של חנוכה בידי עובדיה מצרי שאירע לו נס. עובדיה מצרי הוא משולל הלב הראשון בארץ.
20.08 עד פה – פה הבידור
21.00 מבט לחדשות.
21.30 השדירי שירות.
21.35 מוקד
22.05 גברת מרפל – סרט קולנוע בשחור לבן (עברי־ערבית).
23.30 מוקד של יום, חדשות הלילה.

ערוץ 2

08.30 „משפט דמיאניוק" – „הערעור". שידור ישיר של ישיבת הבוקר מבית המשפט העליון.
16.00 „משפט דמיאניוק – הערעור". שידור ישיר של ישיבת אחר הצהריים מבית המשפט העליון.
18.30 מה משדר הערב.
18.35 „חנוכה – חג הגבורה": „גב אני יכול להצליח".
19.05 „שירים עבריים".
19.15 „חנוכה – חג הגבורה": „הגיבורים הקטנים" מוקדש לזכרם של אנשי הכפר טובוגרודק בפולין שנספו.
19.30 „אנדרברג" (פרק חמישי): לאחר כשלון הקשר עם בלגיה, פונה האנק אנדרברג למודיעות אחרות בבקשת עזרה. קלוין ריצ'רד מחדש את קשריו עם האנק במטרה לשווק באירופה דלק מסוג חדש.
20.21 מה משדר מחר.
20.25 „חנוכה – חג הגבורה": „קץ הדרכים".
21.50 „משפט דמיאניוק – הערעור". תקציר יומי משיבת בית המשפט העליון. הדן בערעורו של הנאשם.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – סוליניק: פנטסיה כרומאטית; מוצרט: הקונצ'רטו החמישי לכנור ותזמורת „הטורקי"; בטהובן: הסימפוניה השישית „הפסטוראלית"; קודאי: הסויטה „הארי יאנוש".
09.00 מאוצר הקלאסיקה – משפחת באך לפני יוהאן סבסטיאן – היינריך באך: מזה אני לך אלוהים; יוהאן מיכאל באך: ישו שמע תחינותי, בלכוס אמצה לבואך; גאורג כריסטוף באך: הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד; יוהאן כריסטוף באך: מי יתן ראשי מים, הנך יפה רעייתי (מ. צדליקס/א. ברנולד/פ. אליוס/ת. מנס/ מ. שפר/ס. חורקו/מוסיקה אנטיקה קלן הקונסורט־הריימר ר. גבל).
09.00 קונצרט בוקר – חיידן: רביעיית כלי קשת בדו מז'ור, אופוס 33 מס' 3, המכונה „הצפורי"; שופן: הקונצ'רטו הראשון לפסנתר במי מינור; דבוז'אק: הסימפוניה השישית ברה מז'ור; ברהמס: השישיה השנית אופוס 36, בסול מז'ור; סטרווינסקי: „פולחן האביב".
12.57 פינת השיר – שירי מרי והושי – רבב דיקל, לאפרד כהן.
13.00 קלאסיקל, הבוב ומוכר.
14.06 מן הסרטיה – ליסט: „המזרקות של וילה ד'אסטה" (אולגה ויטמה פסנתר); ברהמס: סונטה במי־מינור לצ'לו ופסנתר אופוס 38 (מיכאל ושושנה רודיאקוב); דביסי: 6 פרלודים מתוך הספר השני, לפסנתר (גרמוי חייטוביסקי).
15.00 אנתולוגיה בצליל – סונטות של באך לכלי נשיפה.
16.00 מאולמי הקונצרטים שלנו – התזמ. הפילהרמונית הישראלית, מנצח: אביב גולסה, סולן: שלמה מינץ (ש.ח. מ־26.10.86): סטיב רייך: תהילים; בטהובן: קונצ'רטו לכנור.
18.00 ממוזיק התקליטיה
19.00 אמנים באולפן – זאב באר־שבע (4 ידיים ו־2 פסנתרים) (ש. פוקסון היימן וברט ברמן) הובר: 6 קטעים קלים, אופוס 3; ב. פרנקס – וויליאמס: מחזה ל־לאיס בבלטון מוזק: 3 קטעים; רגר: וריאציות ופוגה על נושא של מוצרט, אופוס 132.
20.05 הדלקת נר חמישי של חנוכה ומעוז צור.
20.10 לבקשתך – הומל: חמישיה אופוס 87 (לחקות „אנסמבל ב'נ'; ז'אדן: פנטסיה קונצרטית, לנבל, פסנתר וחצ. (לילי לסקין, ר. ורונקסראווה וחצ. פאויטר).
21.00 אופרה – רוסה: „כובע הקש האיטלקי".
23.00 רדיודרמה „אוף, לגאואלה", מאת ברהם סוזהל. תרגום: צבי פלג, בימוי: ראובן מורגן, משתתפים: ישראל בידרמן, רחל שור ולוחי סמל. „הדרך" מאת דוד מלמד, בימוי: ראובן מורגן, משתתפים: אהרלה חריפאי, יוסי גרבר והדדיק סמוך (ש.ש).

רשת א'

15.30 האוניברסיטה המשודרת – „שיטות מחקר במדעי החברה" והפעם: „הניסוי", ד"ר גיורא קינן, ד"ר רונת בייטרנרום.
16.05 משרים והפעם: „נתנו שמנם" – עם דוד עיטם מנהל מוזיאון השמן, פרופ' ברוך רוזנר המכון לחיזור סטכולנוי ושיכר ברעמי (ש.ש).
18.06 הדלקת נר חמישי של חנוכה ומעוז צור.
22.05 תבל מאמור כוכב – תכנית היכרויות רדיופונית בשידור חי.
23.50 קריאה מספר המקבים.

רשת ב'

09.05 בראש צעיר – לתלמידים בחופשה.
15.05 שמונה ימים – שמונה קרבנות, מרד המכבים מנקודות ראות מודרניות והפעם: „האופוריה והאשליה, המערכות נגד ניקנור ושחוקות המקוריות של יהודה".
17.05 מי ימלל – שירים ומקראות לחג החנוכה.
18.06 הדלקת נר חמישי של חנוכה ומעוז צור.
18.11 יש שאלות.
19.35 שירים עבריים.
20.05 צנוקים ושקדים – מבחר שירים ביידיש והפעם: לקט שירים לחנוכה.
23.05 מחפשים את המטמון.

רשת ג'

18.06 הצעקה האחרונה.
20.05 כתוב באותיכם – הפינה לשיפוטכם.
21.05 פניני ג'אז.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

16.05 שמונה נרות בשמונה קהילות.
18.05 יעד משודר – מגאזין גלי"צ לעניני צבא והבטחון.
18.45 משהו עולמי.

גלי צה"ל 1

19.05 ספרא וסייפא.
19.57 הודעות לחיילים.
20.05 בעיקר מוסיקה.
21.30 אוניברסיטה משודרת (שו"ת).

צה"ל 2

19.05 עמקים מוסיקה.
20.05 מצעד הפזמונים הלועזיים המשותשב.
21.57 עם נינה סימון ודידי בריימוטר.

קולנוע

■ תל־אביב
אלנבי: נשר הברזל 2 9.50, 7.30, 5.00
אורלי: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15, 5.45
בית ליסין: בולשוס בעל הביצים העגולות 23.15
בן־יהודה: היילן הנסיכה 9.30, 7.00, 11, 4.30
גורדון: חגיגה של באבט 9.30, 7.15, 5.00
גת: בוקר טוב וייטנאם 9.45, 7.20, 5.00
דיזנגוף 1: קפה בגדאד 9.30, 7.30, 5.00, 3.00, 1.00, 11.00
דיזנגוף 2: המורדים 9.30, 7.30, 5
הקיץ של אביה 3.00, 1.00, 11.00
דיזנגוף 3: פקין בלוז 5.00, 3.00, 1.00, 11.00
כפר קטן שלי 9.50, 7.30
דקל: ב"ב 9.35, 7.10, 5.00
דרייב־אין: לוחמי החלל 9.30, 7.30, סקס 12.00
הוד: מאורה השרים 9.30, 7.15, 5.00
הסינמטק הישראלי: 9.00 במהלך המגן 10.00 חוף המיטות של הביישן
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): חן 1: מת להיות 9.55, 7.20, 4.45 תקלה מושלמת 2.30, 12.30, 10.30
חן 2: טאריסאן 9.55, 7.25, 5.00 השועל והכלבלב 2.30, 12.30, 10.30
חן 3: תקלה מושלמת מס' 2 9.50, 7.30, 5.00 חברי הדיקן אליוס 2.30, 12.30, 10.30
חן 4: לסגיור באהבה 9.50, 7.20, 5, 2, 11 בבוקר ספר הג'ונגל 2.30, 12.30, 10.30
חן 5: פרנטיק 9.50, 7.30, 5.00, 2.00, 11.00 בבוקר דמבו הפיל המעופף 2.30, 12.30, 10.30
מיילת 1: מלחמה ושלום 7.00, 2.30 מצליים קטנים 1, 11
מיילת 2: U2 9.30, 7.15, 5.00 קרוקודיל דנדי 2 1, 11
מיילת 3: חיים חדשים לאחר הגירושים 9.50, 7.15, 5.00 היפה והחיה 1, 11
לב 1: יום שני הסוער 9.45, 7.45, 5.00, 2.00, 11.30
לב 2: החיים הם נהר ארוך ורוגע 9.45, 7.45, 5.00, 2.00, 11.30
לב 3: ביאטריס 9.55, 5.00
בגלל המלחמה ההיא 7.35, 2.00, 12.00
לב 4: הנסיכה הקסומה 21.45, 7.45, 5.00, 2.00, 11.30
לימור: סהרורי 9.30, 7.30, 5.00, 11
מוגרבי: סגור
מוזיאון ת"א: קיץ אצל סבא 9.30, 7.15, 4.30
מקסים: תוניך מבוקש 7.15, 4.30, הופעה לתופש 9.15
סטודיו: סגור
סינמטק: לשבעי אלנבי: דמיין ג'ון לנון 9.30, 7.15
23.30 הבעה
פאר: טובעים בספרים 9.35, 7.10, 4.30
פריז: אנה 9.30, 7.15, 4.00, 2.00, 12.00
28.30 שודדי המגן
צפון: טאקר – האיש והחלום 9.30, 7.00, 4.30
שחף: מרוץ חצות 9.30, 7.00, 4.30
תמוז – רמת־אביב: ליידי אייב 9.30, 7.30
תכלת: הקמיקזית 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: סהרורי – מייקל ג'קסון 9.30, 7.30

■ ירושלים
אדמונית 1: טובעים במספרים 9.30, 7.00, 4.30
לא עם ורין 12.30, 10.30
אימפריה 2: צל הסוס 9.30, 7.15, 5.00 עם הכלב לצבורה 12.30, 10.30
אימפריה 3: החגיגה של באבט 9.30, 7.15, 5.00 סופרמן III 12.30, 10.30
אימפריה 4: הפתיחה בקרוב
אריסון: סהרורי – מייקל ג'קסון 9.00, 7.00, 4.30, 12.30, 10.30
אורנע: תקלה מושלמת חלק II – 9.00, 7.00, 4.30, 10.30
אור 1: טאריסאן 9.15, 6.45, 4.30 דמבו III 10.30 בבוקר
אור 2: קפה בגדד 9.15, 7.15, 4.30 במבי 10.30 בבוקר
אור 3: הנסיכה הקסומה 9.00, 7.00, 4.30 הנסיכה הקסומה 10.30 בבוקר
אור 4: ג'יקי הג'ינג 9.00, 7.00, 4.30 מבלוכה בלי בושה 10.30 בבוקר
אור 5: פרנטיק 9.15, 7.00, 4.30 התוספיה הסודית בצהרות 10.30 בבוקר
אורגל: בוקר טוב וייטנאם 9.15, 7.00, 4.30
מק, חברי הסוד, בזמור 4, 12.30, 10.30
בית אגרון: 2.00 שודדי המגן – מונטי פיטון
4.00 דמבו הפיל המעופף
5.30 מרי פופינס
8.00 3 גברים ותינוק
9.45 מונטי פיטון שודדי הזמן
22.15 מל ברוקס – שגעון בחלל
24.00 לול
בשרה: יום שני הסוער 9.00, 7.00, 4.30
גרושלה: מרוץ חצות 9.15, 7.00
סמדר: בעל בהשאלה 9.15, 7.00, ביטל גוס 11.30
סמטר 1
היילן הנסיכה 9, 6.45, 4.30, 12.30, 10.30
סמטר 2
U-2 9, 7, 4.30 ספר הג'ונגל 12.30, 10.30
סמטר 3
לסגיור באהבה 9, 7, 4.30 היפה והחיה 12.30, 10.30
סמטר 4
מת להיות 9, 6.45, 4.30 גליבר בארצות הענקים 12.30, 10.30
עדן: מאורה השרים 9.00, 7.00, 4.30
רון: נשר הברזל 2 9.00, 7.00, 4.30 10.30 בבוקר ב"ב
תיאטרון ירושלים: כפר קטן שלי 9.30, 7.00
בגלל המלחמה ההיא 9.30, 7.00

■ חיפה
אורה: הנסיכה הקסומה 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: יום שני הסוער 9.15, 7.00
ארמון: סגור
חן: מת להיות 9.15, 8.45, 4.15
מוריה: ספר הג'ונגל 10.00 בבוקר 4.00
מיילת חזבה 12.00 בצהרים גם ביום 8 5.30
עממון 1: סהרורי 9.15, 7.00, 4.30
עממון 2: מאורה השרים 9.15, 7.00, 4.30
פאר: נשר הברזל 9.15, 8.45, 4.15
קולנוע: ליידי אייב 9.15, 7.00, 4.30
רון: היילן הנסיכה 9.15, 7.00, 4.30
רב חן 1: טאי סאן 9.15, 6.45, 4.15 תקלה מושלמת 2 4.30, 11
רב חן 2: ב"ב 9.15, 7.00, 4.30 חברי הדיקן אליוס 4.30, 11
רב אור 1: מרוץ חצות 9.15, 6.45, 4.15 השועל והכלבלב 4.30, 11
רב אור 2: בוקר טוב וייטנאם 9.15, 6.45, 4.15 דמבו הפיל המעופף 4.30, 11
רב אור 3: קס המשוק 9.15, 6.45, 4.20 מלחמת כוכבי השלג 4.30, 11

■ קריית חיפה
מוריה: מת להיות 9.15, 7.00
מעוף: כוסית לארוחת 9.15, 7.00
אורמון: סהרורי 9.15, 7.00
בית העם: צבעים 9.15
הוליבוד: הקיץ של אביה 9.15, 7.00
ויגה: ג'יקי הג'ינג 9.15, 7.00

■ אשדוד
אשדור: תקלה מושלמת 2 7.15, 4.30 11.00
מגדל הגולדה 9.15
צפורה: הקיץ של אביה 9.30, 7.15

■ אשקלון
אגרון: סהרורי 9.30, 7.30, 4.30
באור: מרוץ ברזובות 9.30, 7.30
רוזה: ב"ב 9.30, 7.30

■ באר־שבע
קן: פרחים בעליית הגג 9.30, 7.15

■ הרצליה ■ רמת השרון
דוד: החגיגה של באבט 9.30, 7.15
הכפאפק סביב לעולם 5.00, 11.00
היכל: סהרורי 9.30, 7.15, 5.00
מלון דניאל: קפה בגדד 9.30, 7.15
כוכב: חמישה בכפר 7.15, פרנטיק 9.35
11 ספר הג'ונגל 4.30
תפארת: השועל והכלבלב 5.00, בבוקר
טוב וייטנאם 9.30, 7.15

■ אילון ■ בת־ים
ארמון: מבגנים לתמיד 9.30, 7.30, 5.00
עצמאות: מרוץ חצות 9.30, 7.00, 4.30
בתל: בוקר טוב וייטנאם 9.40, 7.15
כתבים: קריית שירה
מגד: היילן הנסיכה 9.30, 7.00, 4.30
ריטה: סהרורי 9.30, 7.15

■ חדרה
חדרה: מת להיות 9.30, 7.00

■ כפר־סבא ■ רעננה
עמל: ללא מעצורים 9.15, 7.00 תקלה מושלמת 2 5, 11
תן: בוקר טוב וייטנאם 9.15, 7.00
אורות: סגור

■ לוד ■ רמלה
אורלי: סגור
אורך: טרוד ברזובות 9.30, 7.30, 5.00
בית ויגה: השר 9.15, 7.15

■ נהריה ■ עכו
הדר: סגור
רון: מעריצה צמודה 9.15, 7.00
היכל התרבות: כוסית לארוחת 9.15, 7.00

■ נתניה
אסתר: מת להיות 9.30, 7.15
מוריה: ב"ב 9.30, 7.15, 5.00
שרון: סהרורי 9.15, 7.00, 5.00 בליבי 11
הוד:

■ עפולה
מוסיקתה: חיים חדשים לאחר הגירושים 9.00

■ פתח־תקוה
היכל 1: סהרורי – מייקל ג'קסון 9.30, 7.15, 4.30, 11.00
היכל 2: מרוץ חצות 9.30, 7.00, 4.30 קרוקודיל דנדי 2 11 בבוקר
היכל 3: היילן הנסיכה 9.30, 7.00, 4.30 היילן הנסיכה 11 בבוקר
שלום: ב"ב 9.30, 7.30

■ ראשל"צ ■ רחובות
בית העם: עיניים שחורות 9.15, 7.15
הדר: מרוץ חצות 9.15, 7.00
חן: סהרורי 9.15, 7.15
ג.ג. רון 1: מרוץ חצות 9.30, 7.15, ב"ב 5.00, 11
ג.ג. רון 2: סהרורי – מייקל ג'קסון 9.30, 7.15, 5, 11
ג.ג. רון 3: פרסידיו 9.30, 7.15, גליבר בארצות הענקים 5.00, 11
רמקום: אהבנו כל כך 9.30, 6.45, 4.00
ראשון: נשר הברזל 2 9.30, 7.00
תקלה מושלמת 2 4.30, 11.00

■ קרית אונו
מורפה:
סמרה: 8.00 במלחמה בלי רחמים

■ קרית שמונה
שושה: צבעים 9.00, 7.00

■ רמת־גן וגבעתיים
אורדום: נשר הברזל 2 9.45, 7.15, 5.00
ארמון: סגור
לילה: החגיגה של באבט 7.15, 9.30, 5.00
הדר: היילן הנסיכה 9.30, 7.00, 4.30
רב חן 1: סהרורי 9.50, 7.30, 5.00 תקלה מושלמת 2, 5, 2.30, 12.30, 10.30
רב חן 2: בוקר טוב וייטנאם 9.55, 7.20 השועל והכלבלב 5, 2.30, 12.30, 10.30
רב חן 3: עיניים שחורות 9.55, 7.30 חברי הסוד ביוהר 5, 2.30, 12.00, 10.30
רב חן 4: מת להיות 9.50, 7.25, 5.00 הנסיכה הקסומה 5, 2.30, 12.30, 10.30